REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

KLASA: UP/I 034-03/24-04/007
URBROJ: 580-16/137-26-040
Zagreb, 21. listopada 2026.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, OIB: 54882480048, na temelju odredbi članka 13. stavka 2., članka 19. stavka 7. te članka 20. stavka 1. točke 1. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine", br. 117/17., 52/21. i 27/24.), u upravnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti protiv kupca Granolio d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Ulica Pere Budmanija 5, OIB: 59064993527, kojeg zastupaju opunomoćeni odvjetnici iz [...], [...], OIB: [...] radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica Vijeća, mr. sc. Branimira Kovačević, dipl. oec., zamjenica predsjednice Vijeća, Hrvoje Šeremet dipl. iur., Sandra Mikinac dipl. iur. i Nikolina Moslavac dipl. iur., članovi Vijeća, sa sjednice 37/2026., održane 21. listopada 2026., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da je kupac Granolio d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Ulica Pere Budmanija 5, OIB: 59064993527 iskoristio značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi svojim dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u smislu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine", br. 117/17., 52/21. i 27/24.; dalje u tekstu; ZNTP ili Zakon) na način da je:

1. poslovao na temelju ugovora koji nisu sadržavali odredbe o uvjetima i rokovima plaćanja proizvoda u pisanom obliku prije isporuke s 95 dobavljača merkantilnog kukuruza roda 2023., navedenih u tablici u Prilogu rješenja, na način da su dobavljači potvrdili prihvat jedne od ponuda za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, od 4. rujna 2023., koje su se odnosile na otkupna mjesta: [...] i [...]; [...]i [...]; te [...] i Cjenika usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023., potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista, a da ni jedan od navedenih dokumenata nije sadržavao odredbe o uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog kukuruza, čime je tim dobavljačima nametnuo nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 3. ZNTP-a. Trajanje povrede u odnosu na svaki pojedini ugovorni odnos s 95 dobavljača se utvrđuje od dana sklapanja ugovora potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista do prestanka svakog pojedinog ugovora isplatom kupoprodajne cijene, kako je navedeno u Prilogu: Tablica s popisom dobavljača i trajanjem povrede iz točke I. 1. izreke rješenja, koji je sastavni dio ovoga rješenja;

2. poslovao na temelju ugovora koji nisu sadržavali odredbe o uvjetima i rokovima isporuke sirovog merkantilnog kukuruza roda 2023., u pisanom obliku prije isporuke, čime je nametnuo nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 4. ZNTP-a, sljedećim dobavljačima i u trajanju od dana sklapanja ugovora o kupoprodaji do isplate kupoprodajne cijene: [...],

[...], u razdoblju od 16. listopada 2023. do 18. siječnja 2024., [...], [...], u razdoblju od 9. listopada 2023. do 7. prosinca 2023., [...], [...], u razdoblju od 9. listopada 2023. do 13. studenoga 2023., [...], [...], u razdoblju od 6. studenoga 2023. do 18. prosinca 2023. i [...], OIB: [...], u razdoblju od 24. listopada 2023. do 7. prosinca 2023.;

3. za isporučeni merkantilni kukuruz roda 2023. plaćao u rokovima duljim od propisanih člankom 5. stavcima 7. i 8. ZNTP-a dobavljačima:

1. [...], OIB: [...], za isporuku od 30. listopada 2023., po računu broj [...] od 31. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 6. rujna 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 252 dana;
2. [...], OIB: [...], za isporuku od 30. listopada 2023., platio po otkupnom bloku broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 9. kolovoza 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 224 dana;
3. [...], OIB: [...], za isporuku od 25. listopada 2023., po računu broj [...] od 19. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 29. travnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 127 dana;
4. [...], OIB: [...] za isporuku od 30. listopada 2023., po računu broj [...] od 10. studenoga 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 29. travnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 122 dana;
5. [...], OIB: [...], za isporuku od 30. listopada 2023., po računu broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 26. travnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 119 dana;
6. [...], OIB: [...], za isporuku od 30. listopada 2023., po računu broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 1. ožujka 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 63 dana;
7. [...], OIB: [...], za isporuku od 26. listopada 2023., po računu broj [...] od 26. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 5. veljače 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 42 dana;
8. [...], OIB: [...], za isporuku od 26. listopada 2023. po računu broj [...] od 26. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 30. siječnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 36 dana te za isporuku od 30. listopada 2023., po računu broj [...] od 30. listopada 2023., u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 31. siječnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 33 dana;
9. [...], OIB: [...], za isporuku od 30. listopada 2023., po otkupnom bloku broj [...] od 30. listopada 2023., u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 23. siječnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 25 dana;
10. [...], OIB: [...], za isporuku od 30. listopada 2023., po otkupnom bloku broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 23. siječnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 25 dana;
11. [...], OIB: [...], za isporuku od 26. listopada 2023., po računu broj [...] od 2. studenoga 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 17. siječnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 23 dana;
12. [...], OIB: [...], za isporuku od 14. listopada 2023., po računu broj [...] od 6. studenog 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 20. prosinca 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 7 dana;

čime je tim dobavljačima nametnuo nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 6., a u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1. b) ZNTP-a.

II. Zabranjuje se kupcu Granolio d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Ulica Pere Budmanija 5, OIB: 59064993527, svako daljnje postupanje opisano u točki I. izreke ovoga rješenja, u odnosu na sve njegove dobavljače poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, postojeće i buduće.

III. Za tešku povredu ZNTP-a, opisanu u točki I. izreke ovoga rješenja, u skladu s odredbama članka 24. stavka 2. točki 1. ZNTP-a, izriče se kupcu Granolio d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Ulica Pere Budmanija 5, OIB: 59064993527, novčana kazna u iznosu od:

- 150.000,00 eura (stopedesettisućaeura)

Rok izvršenja: 30 (trideset) dana od dana dostave ovoga rješenja ako nije podnesena tužba, odnosno 30 (trideset) dana od dana pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos novčane kazne i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja.

IV. Ovo rješenje objavit će se na mrežnoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, pri čemu će poslovne tajne sadržane u rješenju biti izuzete od javne objave.

Obrazloženje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN), kao tijelo nadležno za provedbu ZNTP-a, je po službenoj dužnosti, a radi zaštite javnog interesa, na temelju odredbe članka 42. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine", br. 47/09. i 110/21.; dalje u tekstu: ZUP) te u skladu s odredbama članaka 13. i 14. ZNTP-a, protiv kupca – otkupljivača kukuruza Granolio d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Ulica Pere Budmanija 5, OIB: 59064993527 (dalje u tekstu: Granolio d.d. ili kupac ili stranka) pokrenula upravni postupak radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi, donijevši obavijest o pokretanju upravnog postupka od 22. studenoga 2024. (dalje u tekstu: obavijest od 22. studenoga 2024.).

Povod za ispitivanje postojanja indicija o mogućem nametanju nepoštenih trgovačkih praksi pri otkupu kukuruza pa u konačnici i za pokretanje ovoga upravnog postupka bila je predstavka anonimnog podnositelja, zaprimljena u AZTN-u 31. siječnja 2024., kojom je ukazano na nepravilnosti prilikom otkupa kukuruza Granolija d.d. od malih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (dalje u tekstu: OPG) s područja Voćina, Ćeralija, Mikleuša, Čačinaca i ostalih gravitirajućih naselja i to na otkupnoj stanici Granolija d.d. u Novoj Bukovici. Iz sadržaja predstavke, u bitnome, je proizlazilo da je Granolio d.d. otkupljivao kukuruz bez vidljivo istaknutih uvjeta otkupa, bez istaknute otkupne cijene i bez ugovora u pisanom obliku. Podnositelj je tvrdio da mu je bilo rečeno gdje da iskrca kukuruz i da se uvjeti otkupa nisu mijenjali te da će mu naknadno dostaviti obračun kvalitete. Nadalje je naveo kako je dvadesetak dana nakon isporuke kukuruza dobio obračun kvalitete i otkupne blokove te da je pristao na dogovorenu cijenu. Međutim, kako navodi, nekoliko dana nakon toga dobio je na potpis izjavu o prijeboju, zbog čega je nazvao otkupljivača kako bi stavio prigovor, ali prigovor nije prihvaćen, već mu je rečeno da ako ne prihvati kompenzaciju može doći po kukuruz u otkupnu stanicu i odvesti ga. Podnositelj je tvrdio da mu je otkupljivač zaračunao sušenje kukuruza te da su mu dodatno naplaćeni analiza i čišćenje kukuruza, iako te usluge nije dogovorio, ističući pri tome, da je prodao robu koju je sam otkupljivač analizirao i na tu cijenu pristao. Pored toga, prema njegovim tvrdnjama, plaćanje za isporučeni kukuruz, ne samo da nije bilo izvršeno u roku, već je i dodatno umanjeno za trošak usluge koju nije dogovorio, već mu je ista nametnuta.

S obzirom na to da je iz (u bitnom) opisane predstavke anonimnog podnositelja proizlazilo da je Granolio d.d. moguće:

- otkupljivao kukuruz bez ugovora u pisanom obliku u smislu odredbi članka 5. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine", br. 117/07. i 52/21., dalje u tekstu: ZNTP 2021), odnosno bez javno objavljenih uvjeta kupca koji kupuje na otkupni blok u smislu odredbe članka 6. stavka 1. ZNTP-a 2021, što je upućivalo na nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavak 2. točke 1. ZNTP-a 2021;
- izvršavao plaćanja za isporučeni kukuruz u rokovima duljim od 60 dana od dana isporuke (članak 5. stavci 7. i 8. ZNTP-a 2021), što je upućivalo na nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavak 2. točke 6. ZNTP-a 2021, u vezi s odredbom članka 11. stavak 1. točke 1. b) ZNTP-a 2021;
- zahtijevao plaćanja i/ili naplaćivao dobavljaču naknadu za usluge analize, čišćenja i sušenja kukuruza, koje nisu pružene odnosno za usluge koje su pružene iako nisu ugovorene između ugovornih strana, što je upućivalo na nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavak 2. točke 6. ZNTP-a 2021, u vezi s odredbom članka 11. stavak 1. točke 3. ZNTP-a 2021;
- plaćanjem dobavljaču za isporučeni kukuruz po cijeni manjoj od cijene na koju je podnositelj predstavke pristao, netransparentno umanjio kakvoću i/ili vrijednost isporučenog kukuruza standardne kvalitete, što je upućivalo na nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavak 2. točke 6. ZNTP-a 2021, u vezi s odredbom članka 11. stavak 1. točke 10. ZNTP-a 2021;
- dobavljaču uvjetovao poslovnu suradnju kompenzacijom robe i usluga, inzistiranjem na podmirivanju obveza kompenzacijom, što je upućivalo na nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavak 2. točke 6. ZNTP-a 2021, u vezi s odredbom članka 11. stavak 1. točke 12. ZNTP-a 2021,

bilo je potrebno ispitati predstavljaju li navodi iz predmetne predstavke doista i dostatne indicije da se na temelju njih pokrene upravni postupak po službenoj dužnosti, u smislu odredbi ZNTP-a 2021 i ZUP-a, protiv Granolija d.d., kao kupca-otkupljivača kukuruza, u konkretnom slučaju.

Stoga se AZTN, u povodu navedene predstavke, u okviru neupravnog predmeta KLASE: 034-08/24-04/005, obratio Granoliju d.d. sa zahtjevom od 1. veljače 2024., na temelju ovlasti iz tada važećeg članka 17. stavak 1. ZNTP-a 2021, odnosno zahtjevima od 18. travnja 2024. i 23. rujna 2024. na temelju ovlasti iz članka 17. stavak 1. ZNTP-a, kojima je tražio dostavu podataka i dokumentacije, a sve kako bi utvrdio postoje li indicije za pokretanje upravnog postupka u smislu odredbi ZNTP-a. Na temelju navedene zakonske odredbe, AZTN je ovlašten pisanim putem zahtijevati od stranaka u postupku i od drugih pravnih ili fizičkih osoba koje nemaju položaj stranke u postupku, zadruga, strukovnih ili gospodarskih interesnih udruga ili udruženja i komora sve potrebne obavijesti, u obliku pisanih očitovanja te dostavu na uvid ugovora i drugih potrebnih podataka i dokumentacije.

Granolio d.d. je udovoljio zahtjevima dostavom traženih podataka i dokumentacije 15. veljače 2024., 3. svibnja 2024. i 8. listopada 2024.

Uz očitovanje od 15. veljače 2024. Granolio d.d. je dostavio zatražena pojašnjenja, popis svih dobavljača od kojih je otkupljivao kukuruz, sa zatraženim podacima, u razdoblju od 1. kolovoza 2023., kao prvog dana otkupa kukuruza roda 2023., do 7. veljače 2024., kao dana zaprimanja zahtjeva AZTN-a; Cjenik usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023.; tri ponude za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, sve od 4. rujna 2023., za otkupna mjesta: [...] i [...]; [...] i [...]; te [...]; Obavijest o uvjetima otkupa u silosu PJ Prerada žitarica [...] od 2. listopada 2023.

Uz očitovanje od 2. svibnja 2024. stranka je dostavila zatražena pojašnjenja, ugovore o kupoprodaji te otkupnu i financijsku dokumentaciju za razdoblje od 1. rujna 2023. do 18. travnja 2024., kao dana zaprimanja zahtjeva AZTN-a, u odnosu na pet dobavljača: [...], [...], OIB: [...]

(dalje u tekstu: [...]), [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]) te otkupnu i financijsku dokumentaciju za isto razdoblje u odnosu na deset dobavljača: [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], [...],OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]). Dostavljena otkupna i financijska dokumentacija sadrži račune, otkupne blokove, obračune kvalitete, vlasničke listove, prijemne blokove – vagarinke, izjave o prijeboju (kompenzaciji), skupnu analitičku karticu za svih 15 dobavljača te Sporazum sklopljen između Granolija d.d. i [...] od 29. studenoga 2023.

Uz očitovanje od 7. listopada 2024. stranka je dostavila zatražena pojašnjenja; Zapisnik broj: [...] za [...]; prijemni blok-vagarinku broj [...] od 09. listopada 2023. i [...] od 10. listopada 2023. za [...]; prijemni blok-vagarinku broj [...] od 24. listopada 2023. za [...]; ponudu za otkup kukuruza merkantilnog rod 2024. za otkupna mjesta [...], [...], [...], [...], [...], [...] od 20. kolovoza 2024.

AZTN se, na temelju ovlasti iz članka 17. stavak 1. ZNTP-a, zahtjevom za dostavu podataka, dokumentacije i pojašnjenja od 24. rujna 2024. obratio i dobavljaču [...], koji je dostavio odgovor na zahtjev AZTN-a 7. listopada 2024., sa zatraženim pojašnjenjima.

Zahtjev AZTN-a i odgovor dobavljača od 4. listopada 2024. AZTN je dostavio kupcu u prilogu obavijesti od 22. studenoga 2024., u skladu s odredbom članka 52. stavka 2. ZUP-a.

Budući da je nakon zaprimanja predstavke anonimnog podnositelja, tijekom ispitivanja činjenica bitnih za ocjenu o postojanju razloga za pokretanje postupka po službenoj dužnosti, na snagu stupio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine", broj 27/24., dalje u tekstu: ZID ZNTP), AZTN je protiv kupca pokrenuo upravni postupak prema odredbama ZNTP-a.

Analizom svih dostavljenih podataka, dokumentacije te pisanih očitovanja i pojašnjenja stranke i dobavljača, AZTN je utvrdio postojanje indicija koje su upućivale na to da je Granolio d.d., kao kupac sa značajnom pregovaračkom snagom u smislu odredbe članka 3. stavka 1. ZNTP-a:

I. dobavljačima od kojih je otkupljivao kukuruz temeljem ponuda za otkup kukuruza merk., roda 2023., od 4. rujna 2023., koje se odnose na otkupna mjesta: [...] i [...]; [...] i [...]; te [...], a kojima nisu određeni uvjeti i rokovi plaćanja moguće, nametao nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a u vezi s člankom 6. i člankom 5. stavak 1. točka 3. ZNTP-a;

II. s dobavljačima od kojih je otkupljivao merkantilni kukuruz roda 2023. na osnovi računa dobavljača, isključivo temeljem nekih od javno objavljenih uvjeta kupca, poslovao bez ugovora sklopljenih u pisanom obliku, odnosno bez šest osobito bitnih ugovornih odredbi propisanih ZNTP-om, što je upućivalo na moguće nametanje nepoštenih trgovačkih praksi iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkama 1. do 6. istoga Zakona;

III. dobavljačima [...] i [...], za isporučeni kukuruz plaćen u rokovima duljim od propisanih člankom 5. stavcima 7. i 8. ZNTP-a moguće nametao nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, a u vezi s člankom 11. stavak 1. točkom 1. b) ZNTP-a.

Sva navedena dokumentacija, očitovanja i pojašnjenja stranke i dobavljača [...] detaljno su izložena i analizirana niže u obrazloženju ovoga rješenja.

Slijedom navedenoga, AZTN je protiv kupca Granolio d.d. pokrenuo upravni postupak po službenoj dužnosti, a obavijest od 22. studenoga 2024. je stranka zaprimila 27. studenoga 2024. U predmetnom upravnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti, AZTN je prije svega ispitivao navode iz predstavke te je li Granolio d.d. promatranom uzorku dobavljača nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbi ZNTP-a, pri čemu je AZTN u okviru ovog upravnog postupka ispitivao sve elemente i sadržaj poslovnog odnosa Granolija d.d. sa svojim dobavljačima merkantilnog kukuruza roda 2023., kako u kontekstu usklađenosti predmetnih ugovora i ugovorne dokumentacije te javno objavljenih uvjeta kupca s odredbama ZNTP-a, tako i u odnosu na realizaciju ugovora i javno objavljenih uvjeta kupca, odnosno općenito način poslovanja Granolija d.d. s dobavljačima merkantilnog kukuruza roda 2023. sukladno odredbama ZNTP-a, kako se navodi i obrazlaže u rješenju.

1. Utvrđivanje postojanja značajne pregovarače snage kupca

Značajna pregovaračka snaga kupca u smislu ZNTP-a predstavlja procesnu pretpostavku od čijeg postojanja ovisi dopustivost pokretanja i vođenja upravnog postupka, dopustivost donošenja meritorne odluke te izricanja novčane kazne kupcu.

Slijedom toga najprije je bilo potrebno utvrditi ima li Granolio d.d. kao kupac značajnu pregovaračku snagu. Pri utvrđivanju postojanja značajne pregovaračke snage AZTN je postupao u skladu s odredbom članka 3. ZNTP-a koja propisuje kriterije i način utvrđivanja postojanja značajne pregovaračke snage kupca.

Sukladno odredbi članka 3. stavka 1. ZNTP-a, smatra se da značajnu pregovaračku snagu u smislu Zakona ima kupac koji je ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 2.000.000,00 eura i koji je prihodovno snažniji od dobavljača, osim ako kupac dokaže da je dobavljač prihodovno jača ugovorna strana u odnosu na kupca.

Ako kupac ima povezana društva, ukupni godišnji prihod kupca izračunava se tako da se ukupnom godišnjem prihodu odnosno primicima kupca ostvarenima na području Republike Hrvatske pribrajaju ukupni godišnji prihodi odnosno primici njegovih povezanih društava na svjetskoj razini, a prema podacima iskazanim u posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću, konsolidiranom financijskom izvješću ako ga ima ili drugom odgovarajućem financijskom dokumentu. Dobiveni zbroj ukupnih prihoda kupca i s njim povezanih društava umanjuje se za iznos prihoda odnosno primitaka ostvarenih prodajom robe odnosno pružanjem usluga između tog kupca i s njim povezanih društava, a iznos ukupnog godišnjeg prihoda računa se bez poreza na dodanu vrijednost i ostalih neizravnih poreza (članak 3. stavak 2. i 3. ZNTP-a).

Člankom 2. stavkom 1. točkom 9. ZNTP-a, povezana društva su definirana kao društva uređena općim propisima o trgovačkim društvima, pojmom poduzetnika pod kontrolom drugog poduzetnika uređenog općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja, uključujući društva koja neku od takvih povezanosti ostvaruju kroz fizičku osobu ili grupu fizičkih osoba koje djeluju zajednički u skladu s člankom 3. Priloga Preporuke Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. vezano uz definicije mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20. 5. 2003.; u daljnjem tekstu: Prilog Preporuke Komisije), dok je člankom 2. stavkom 1. točkom 7. ZNTP-a kao kupac definirana svaka fizička ili pravna osoba (uključujući i skupinu takvih fizičkih i pravnih osoba), neovisno o poslovnom nastanu te osobe, ili svako javno tijelo u Europskoj uniji, odnosno svako javnopravno tijelo definirano u skladu s propisima kojima se uređuju upravni sporovi, koja kupuje poljoprivredne i prehrambene proizvode.

Nakon što je AZTN 31. siječnja 2024. zaprimio predstavku anonimnog podnositelja, kojom je ukazao na nepravilnosti prilikom otkupa merkantilnog kukuruza roda 2023., AZTN se prvim zahtjevom za dostavom podataka obratio Granoliju d.d. sukladno odredbi članka 17. stavka 1. ZNTP-a 2021, koji je odredbom članka 3. stavka 6. propisao kako se za utvrđivanje značajne pregovaračke snage kupca u smislu Zakona ne uzima u obzir ukupan godišnji prihod dobavljača, slijedno čemu je za ocjenu poslovanja Granolija d.d. i njegovih dobavljača u promatranom razdoblju bilo nužno utvrditi da je Granolio d.d. kupac koji ostvaruje ukupni godišnji prihod od najmanje 15.000.000,00 kuna, pa kako je tome bio slučaj, ZNTP 2021 se primjenjivao na poslovanje Granolija d.d. sa svim njegovim dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, neovisno od ukupnog godišnjeg prihoda kojeg su sami dobavljači ostvarili.

U nastavku ispitivanja navoda iz predstavke podnošenjem narednih zahtjeva za dostavu podataka, kao i u trenutku te nakon pokretanja ovog upravnog postupka na snazi je ZNTP, koji je odredbom članka 3. stavka 1. propisao kako se smatra da značajnu pregovaračku snagu ima kupac koji je ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 2.000.000,00 eura i koji je prihodovno snažniji od dobavljača, osim ako kupac dokaže da je dobavljač prihodovno jača ugovorna strana u odnosu na kupca. Dakle, ostvareni godišnji prihod i dalje ostaje jedini kriterij relevantan za utvrđivanje značajne pregovaračke snage, ali dok ostvareni ukupni godišnji prihod kupca od 2.000.000,00 eura AZTN utvrđuje sukladno pravilima propisanim odredbom članka 3. ZNTP-a, kada je riječ o ostvarenim prihodima dobavljača, teret je na kupcu da dokaže da s pojedinim dobavljačem poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda ne mora poslovati u skladu s odredbama ZNTP-a, jer da bi eventualno bila riječ o dobavljaču koji je prihodovno jači od kupca.

Stoga, prva pretpostavka koja mora biti ispunjena da bi se Granolio d.d. smatrao kupcem sa značajnom pregovaračkom snagom u smislu odredbi ZNTP-a je da je ostvario prihode koji bi ga činili kupcem na kojeg se primjenjuju odredbe ZNTP-a. U tu svrhu, AZTN je u trenutku pokretanja upravnog postupka elektroničkim putem izvršio uvid u sudski registar i u javno dostupne podatke iz Registra godišnjih financijskih izvještaja.

Uvidom u godišnje izvješće društva Granolio d.d. za 2023. kao posljednje predano godišnje financijsko izvješće u trenutku pokretanja ovoga upravnog postupka, utvrđeno je da je to društvo u izvještajnoj 2023. ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 54.922.000,00 EUR (52.517.000,00 EUR prihodi iz prodaje,1.548.000,00 EUR ostali poslovni prihodi te 857.000,00 EUR financijski prihodi, pri čemu nije navedeno da bi dio prihoda bio ostvaren iz poslovanja sa povezanim osobama). U općim podacima o društvu Granolio d.d., u sklopu godišnjeg izvješća društva Granolio d.d., pod ovisna društva dan je sljedeći opis. Na dan 31. prosinca 2023. Granolio d.d. je bilo imatelj 100% udjela u društvu Zdenačka farma d.o.o. Prevladavajući utjecaj u odlučivanju ostvarivalo je u društvu Zdenka - mliječni proizvodi d.o.o. koje se od 2011. godine konsolidira u Granolio Grupu. Granolio d.d. ima manjinski udio u društvima Žitozajednica d.o.o. Uvidom u konsolidirano godišnje izvješće Granolio grupe koju čine matično društvo Granolio d.d. te društva Zdenačka farma d.o.o. i Zdenka-mliječni proizvodi d.o.o. utvrđeno je da je ta grupa u izvještajnoj 2023. ostvarila ukupne prihode u iznosu od 90.769.000,00 EUR (86.733.000,00 EUR prihodi od prodaje, 3.975.000,00 EUR ostali poslovni prihodi te 61.000,00 EUR financijski prihodi).

Uvidom u godišnje izvješće društva Granolio d.d. za 2024., utvrđeno je da je to društvo u izvještajnoj 2024. ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 62.790.000,00 EUR (58.706.000,00 EUR prihodi od prodaje, 3.089.000,00 EUR ostali poslovni prihodi te 995.000,00 EUR financijski prihodi, pri čemu nije navedeno da bi dio prihoda bio ostvaren iz poslovanja sa povezanim osobama). U općim podacima o društvu Granolio d.d., u sklopu godišnjeg izvješća društva Granolio d.d., pod ovisna društva dan je sljedeći opis. Na dan 31. prosinca 2024. Granolio d.d. je bilo imatelj 100% udjela u društvu Zdenačka farma d.o.o. Prevladavajući

utjecaj u odlučivanju ostvarivalo je u društvu Zdenka - mliječni proizvodi d.o.o. koje se od 2011. konsolidira u Granolio Grupu. Granolio d.d. ima manjinski udio u društvima Žitozajednica d.o.o. Uvidom u konsolidirano godišnje izvješće Granolio grupe koju čine matično društvo Granolio d.d. te društva Zdenačka farma d.o.o. i Zdenka-mliječni proizvodi d.o.o. utvrđeno je da je ta grupa u izvještajnoj 2024. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 101.627.000,00 EUR (94.415.000,00 EUR prihodi od prodaje, 6.690.000,00 EUR ostali poslovni prihodi te 522.000,00 EUR financijski prihodi).

Uvidom u godišnje izvješće društva Granolio d.d. za 2025., kao posljednje predano godišnje financijsko izvješće u trenutku donošenja ovoga rješenja, utvrđeno je da je to društvo u izvještajnoj 2025. ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 74.882.000,00 EUR (72.461.000,00 EUR prihodi od prodaje, 1.279.000,00 EUR ostali poslovni prihodi te 1.142.000,00 EUR financijski prihodi, pri čemu nije navedeno da bi dio prihoda bio ostvaren iz poslovanja sa povezanim osobama). U općim podacima o društvu Granolio d.d., u sklopu godišnjeg izvješća društva Granolio d.d., pod ovisna društva dan je sljedeći opis. Na dan 31. prosinca 2025. Granolio d.d. je bilo imatelj 100% udjela u društvu Zdenačka farma d.o.o. U 2011. godini Granolio d.d. je stekao prevladavajući utjecaj kojim nadzire donošenje odluka u poslovanju ovisnih društva, te odlučuje o financijskim i poslovnim prilikama, o imenovanju članova Uprave ili osigurava većinu glasova članova uprave u Zdenka mliječni proizvodi d.o.o. i Žitar d.o.o. U trenutku donošenja ovog rješenja nema javno objavljenog Konsolidiranog godišnjeg izvješća Granolio grupe.

Druga pretpostavka koja mora biti ispunjena da bi se Granolio d.d. smatrao kupcem sa značajnom pregovaračkom snagom u smislu odredbi ZNTP je da je kupac prihodovno snažniji od dobavljača.

Tijekom upravnog postupka Granolio d.d. nije AZTN-u dostavio dokaze da bi bilo koji od predmetnih dobavljača merkantilnog kukuruza roda 2023. bio prihodovna jača ugovorna strana u odnosu na njega, niti je osporavao da bi bilo koji od njegovih dobavljača obuhvaćenih ovim postupkom bio prihodovno slabiji od njega.

Uzevši u obzir sve prethodno navedeno, Granolio d.d. ostvaruje zakonske pretpostavke da se u odnosu na njega može voditi ovaj upravni postupak utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi predmetnim dobavljačima merkantilnog kukuruza roda 2023., a koje su propisane člankom 3. stavcima od 1. do 3. ZNTP-a, kroz cijelo vrijeme trajanja ovoga upravnog postupka. Slijedom navedenoga, može ga se u smislu Zakona smatrati kupcem sa značajnom pregovaračkom snagom.

2. Ispitni postupak - pribavljanje podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja

2.1. Podnesci - dostava podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja

AZTN je analizirao podatke i dokumentaciju iz neupravnog predmeta KLASE: 034-08/24-04/005, koji su preneseni i čine sastavni dio spisa ovoga upravnog predmeta, koju je Granolio d.d. na zahtjev AZTN-a dostavio uz podneske s prilozima 15. veljače 2024., 3. svibnja 2024. i 8. listopada 2024. te podnesak dobavljača [...], zaprimljen 7. listopada 2024.

Postupajući prema zahtjevu AZTN-a za dostavu očitovanja i dokumentacije, postavljenom u sklopu obavijesti od 22. studenoga 2024., stranka je u podnesku od 24. prosinca 2024. dostavila odvjetničku punomoć odvjetnika iz [...], [...], OIB: [...], zatraženo očitovanje i tablicu s traženim dodatnim podacima (oznaka lokacije tj. predmetne ponude za otkup koja je bila primjenjiva na pojedine isporuke pojedinih dobavljača; razlikovanje otkupni blok i račun dobavljača; razdoblje otkupa tj. datume prve i zadnje odvage i datuma vlasničkog lista).

AZTN se zahtjevima za dostavu podataka, dokumentacije i očitovanja od 31. ožujka 2025., na temelju ovlasti iz članka 17. stavak 1. ZNTP-a, obratio i dobavljačima [...], [...], [...], [...] i [...] i tražio ih dostavu očitovanja o pojedinim spornim pitanjima u vezi predmetnih ugovora i otkupa.

[...] je 8. travnja 2025. dostavio tražena očitovanja i dokumentaciju: otkupni blok broj [...] od 10. listopada 2023. za kukuruz vlažni, obračun kvalitete broj [...] od 10. listopada 2023. za kukuruz i vlasnički list od 10. listopada 2023. koji se veže na obračun kvalitete broj [...] za kukuruz vlažni.

[...] je dostavio tražena očitovanja 14. travnja 2025. te [...] 16. travnja 2025.

[...] je 28. travnja 2025. dostavila tražena očitovanja i dokumentaciju: obračun kvalitete broj [...] od 30. listopada 2023. za kukuruz i vlasnički list od 30. listopada 2023. koji se veže na obračun kvalitete broj [...] za kukuruz.

[...] je 21. svibnja 2025. dostavio tražena očitovanja i dokumentaciju: obračun kvalitete broj [...] od 27. listopada 2023. za kukuruz i vlasnički list od 27. listopada 2023. koji se veže na obračun kvalitete broj [...] za kukuruz.

Zahtjeve AZTN-a i podneske dobavljača s dostavljenom dokumentacijom AZTN je dostavio stranci 1. listopada 2025., u skladu s odredbom članka 52. stavka 2. ZUP-a, kao prilog Zahtjevu za dostavu podataka. Granolio d.d. je sukladno spomenutom zahtjevu, uz podnesak od 15. listopada 2025. dostavio tražene podatke o datumima isplate, odnosno posljednje isplate kojima je zatvoreno potraživanje prema 95 dobavljača za otkupljeni kukuruz (u svrhu utvrđivanja trajanja povrede iz točke 5.1. obrazloženja rješenja).

Nakon zaprimljenih podataka i očitovanja stranke u sklopu podneska od 15. listopada 2025., uočena su moguća kašnjenja u plaćanju u odnosu na dodatnih 11 dobavljača (uz ranije indicije u odnosu na [...] i [...]), zbog čega je novim Zahtjevom za dostavom dokumentacije od 27. listopada 2025. AZTN od stranke zatražio dostavu računa/otkupnih blokova i dokaza o plaćanju kojima su zatvorena dugovanja prema dobavljačima: [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), u odnosu na vlasnički list/obračun kvalitete od 26. listopada 2023. i 30. listopada 2023., [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), u odnosu na vlasnički list/obračun kvalitete od 14. listopada 2023., [...], [...], OIB: [...], (dalje u tekstu: [...]), u odnosu na vlasnički list/obračun kvalitete od 30. listopada 2023., [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), u odnosu na vlasnički list/obračun kvalitete od 30. listopada 2023., [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), u odnosu na vlasnički list/obračun kvalitete od 26. listopada 2023., [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), u odnosu na vlasnički list/obračun kvalitete od 30. listopada 2023., [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), u odnosu na vlasnički list/obračun kvalitete od 25. listopada 2023., [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), u odnosu na vlasnički list/obračun kvalitete od 30. listopada 2023., [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), u odnosu na vlasnički list/obračun kvalitete od 30. listopada 2023., [...], vl. obrta [...] [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), u odnosu na vlasnički list/obračun kvalitete od 26. listopada 2023., [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), u odnosu na vlasnički list/obračun kvalitete od 28. studenoga 2023.

Granolio d.d. je uz podnesak od 3. studenoga 2025. dostavio tražene račune/otkupne blokove: račun-otpremnicu br. [...] od 26. listopada 2023. i račun-otpremnicu br. [...] od 30. listopada 2023. izdane od [...], račun br. [...] od 6. studenoga 2023. izdan od [...], otkupni blok [...] od 30. listopada 2023. izdan dobavljaču [...], račun [...] od 30. listopada 2023. izdan od [...], račun br. [...] od 2. studenoga 2023. izdan od [...], račun-otpremnicu br. [...] od 31. listopada 2023. izdanu od [...], račun-otpremnicu br. [...] od 19. listopada 2023. izdanu od [...], račun-otpremnicu br. [...] od 10. studenoga 2023. izdanu od [...], otkupni blok [...] od 30. listopada 2023. izdan dobavljaču [...], račun-otpremnicu br. [...] od 26. listopada 2023. izdanu od [...], račun br. [...] od 7. prosinca 2023. izdan od [...], odnosne potvrde plaćanja/ potvrde o

izvršenom nalogu, izvatke o promjenama i stanju na računu te izjave o prijeboju (kompenzaciji).

Budući da iz dostavljenih potvrda plaćanja, izvadaka s bankovnih računa i izjava o prijeboju nije bilo moguće utvrditi kada su bila izvršena plaćanja u odnosu na dostavljene račune dobavljača [...], [...], [...], [...] i [...], AZTN je zahtjevom za dostavu dokumentacije od 17. studenoga 2025. od stranke zatražio da dostavi analitičke kartice iz kojih je vidljivo kada su izvršena dotična plaćanja.

Granolio d.d. je 21. studenoga 2025. dostavio očitovanje te tražene analitičke kartice partnera odnosno salda-konti kartice dobavljača. Pored kartice je kod svakog dobavljača dodana i tablica s popisom i datumom podmirenja duga (uplatama ili kompenzacijama) po predmetnim računima.

AZTN je 9. prosinca 2025. uputio zahtjev za dostavu podataka i očitovanja [...], u vezi podmirivanja računa [...] od 26. listopada 2023. [...] je 16. siječnja 2026. dostavila podnesak s traženim podacima o načinu na koji je dotični račun podmiren. Zahtjev AZTN-a i podnesak dobavljača AZTN je dostavio stranci 26. siječnja 2026., u skladu s odredbom članka 52. stavka 2. ZUP-a. Granolio d.d. je 28. siječnja 2026. dostavio očitovanje u kojem je potvrdio očitovanje dobavljača o plaćanju toga računa.

2.2. Preuzimanje obveza od strane kupca koji je stranka u postupku

Granolio d.d. je 22. siječnja 2025., unutar zakonskog roka od 60 dana od dana primitka obavijesti od 22. studenoga 2024., na temelju članka 18. stavka 1. ZNTP-a, podnio prijedlog preuzimanja obveza (dalje u tekstu: Prijedlog preuzimanja obveza).

Obveze koje je Granolio d.d. predložio preuzeti su sljedeće:

1. Za prvi idući otkup kukuruza tj. otkup roda 2025., koristiti pisani ugovor s dobavljačima koji će se sastojati od odgovarajuće dokumentacije, koja se navodi u Prijedlogu preuzimanja obveza, kojem se prilažu odnosni obrasci;
2. Stranka se obvezuje dostaviti AZTN-u preslike najmanje 15 potpisanih ugovora po jednom obrascu, odnosno najmanje 5 potpisanih (individualnih) ugovora po drugom obrascu za kupoprodaju kukuruza, nakon što tijekom jeseni 2025. započne otkup kukuruza roda 2025., a najkasnije u roku do 31. prosinca 2025.;
3. Ukoliko to Granolio d.d. već nije izvršio, u roku od osam dana od primitka rješenja AZTN-a o prihvaćanju ovog prijedloga za preuzimanje obveza, Granolio d.d. se obvezuje dostaviti dokaz AZTN-u o nadoknadi štete dobavljačima [...] i [...] za zakašnjelo plaćanje računa/otkupnog bloka, u iznosu zateznih kamata za dane kašnjenja u plaćanjima u odnosu na rok iz ZNTP-a.

Granolio d.d. je dostavio dokaz o izračunu zateznih kamata sukladno gornjem prijedlogu te dokaz da je već izvršio uplatu navedenih iznosa obeštećenja dobavljačima [...] i [...].

Granolio d.d. je detaljno obrazložio svaki od navedenih prijedloga za koje je smatrao da su dostatni za otklanjanje indicija koje upućuju na nepoštene trgovačke prakse koje su bile povod za pokretanje ovog upravnog postupka. U slučaju nastavka postupka u kojem bi se i utvrdile povrede indicirane u obavijesti od 22. studenoga 2024., istaknuo je da su težina povrede, opseg povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedice te povrede i za dobavljače i za javni interes neznatni.

Konačno, Granolio d.d. je istaknuo da je njegov udio na tržištu otkupa kukuruza u Hrvatskoj gotovo beznačajan, pa time i njegov tržišni položaj i mogućnost negativnog utjecaja, a što je

razvidno prema podacima Ministarstva poljoprivrede RH iz javno dostupnog Godišnjeg izvješća o stanju poljoprivrede u 2023., priloženog uz Prijedlog preuzimanja obveza.

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: Vijeće) je na svojoj sjednici 8/2025., održanoj 6. ožujka 2025. razmatralo navode stranke i njezin Prijedlog preuzimanja obveza te je, sagledavši prijedlog stranke u ukupnosti s dostavljenom dokumentacijom tijekom dotadašnjeg postupka, ocijenilo kako predložene mjere, uvjeti i rokovi nisu dostatni za otklanjanje indicija koje upućuju na nepoštene trgovačke prakse koje su bile povod za pokretanje ovog upravnog postupka.

Naime, mjere koje se odnose na sklapanje novih ugovora usklađenih s odredbama ZNTP-a prema predloženim obrascima te dostava uzorka od najmanje 15 tako usklađenih ugovora (prijedlog mjera ad 1. i 2.), ne predstavljaju posebnu mjeru, već zakonsku obvezu kupca da ugovore s dobavljačima sklapa u obliku i sadržaju propisanom Zakonom. Takva obveza za kupca poljoprivrednih prehrambenih proizvoda sa značajnom pregovaračkom snagu postoji još od donošenja ZNTP-a iz 2017.

Međutim, AZTN je uzeo u obzir navode stranke iz podneska od 24. prosinca 2024. i Prijedloga preuzimanja obveza, zajedno s ranije dostavljenom dokumentacijom i očitovanjima tijekom neupravnog postupka, a koji se tiču obrazlaganja načina poslovanja prilikom otkupa kukuruza na način da su predmetne javne ponude za otkup kukuruza predstavljale samo jedan dio ukupne ugovorne dokumentacije i to samo za onaj dio dobavljača kukuruza s kojima Granolio d.d. nije sklopio posebni ugovor, kako se dalje navodi u točki 5. obrazloženja rješenja.

Ostale razloge zbog kojih nije mogao prihvatiti mjere predložene pod točkom 3. AZTN je naveo u točki 5.3. obrazloženja rješenja.

Slijedom navedenog, AZTN je 6. ožujka 2025. obavijestio stranku kako će se ispitni postupak u ovom upravnom predmetu nastaviti u skladu s odredbom članka 18. stavka 4. ZNTP-a. U sklopu navedene obavijesti, stranci je dostavljen i zahtjev za dostavu dodatne dokumentacije i podataka, u skladu s odredbom članka 17. stavka 1. ZNTP-a.

Stranka je uz podnesak od 19. ožujka 2025. dostavila tražena očitovanja.

3. Obavijest AZTN-a o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju od 26. svibnja 2026.

Na temelju činjenica i okolnosti, utvrđenih tijekom upravnog (ispitnog) postupka, Vijeće je na svojoj 19/2026. sjednici, održanoj 26. svibnja 2026., u skladu sa svojim ovlastima iz članka 19. stavka 1. ZNTP-a, preliminarno utvrdilo kako je Granolio d.d. iskoristio značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi svojim dobavljačima, u smislu ZNTP-a, na način da je:

1. dobavljačima od kojih je otkupljivao kukuruz u razdoblju od 5. listopada 2023. ([...]) do 30. prosinca 2023. ([...] i [...]), na način da su dobavljači potvrdili prihvat jedne od ponuda za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, od 4. rujna 2023., koje se odnose na otkupna mjesta: [...]i [...]; [...] i [...]; te [...] i Cjenika usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023., potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista, a koji dokumenti nisu sadržavali odredbe o uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog kukuruza, nametao nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 3. ZNTP-a, a u odnosu na ukupno 95 dobavljača i u trajanju povrede, kako je prikazano u tablici u Prilogu Obavijesti od 26. svibnja 2026.;

2. poslovao s dobavljačima temeljem ugovora koji nisu sadržavali odredbe o uvjetima i rokovima isporuke isporučenog kukuruza, čime je nametao nepoštenu trgovačku

praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 4. ZNTP-a, a s dobavljačima i u razdoblju trajanja pojedinih ugovora (od dana sklapanja ugovora o kupoprodaji do isplate kupoprodajne cijene), kako slijedi: [...] u razdoblju od 16. listopada 2023. do 18. siječnja 2024., [...] u razdoblju od 9. listopada 2023. do 7. prosinca 2023., [...] u razdoblju od 9. listopada 2023. do 13. studenoga 2023., [...] u razdoblju od 6. studenoga 2023. do 18. prosinca 2023. i [...] u razdoblju od 24. listopada 2023. do 7. prosinca 2023.;

3. za isporučeni poljoprivredni i prehrambeni proizvod plaćao u rokovima duljim od propisanih člankom 5. stavcima 7. i 8. ZNTP-a dobavljačima:

   1. [...], za isporuku od 30. listopada 2023., po računu broj [...] od 31. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 6. rujna 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 252 dana;
   2. [...], za isporuku od 30. listopada 2023., platio po otkupnom bloku broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 9. kolovoza 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 224 dana;
   3. [...], za isporuku od 25. listopada 2023., po računu broj [...] od 19. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 29. travnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 127 dana;
   4. [...], za isporuku od 30. listopada 2023., po računu broj [...] od 10. studenoga 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 29. travnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 122 dana;
   5. [...], za isporuku od 30. listopada 2023., po računu broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 26. travnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 119 dana;
   6. [...], za isporuku od 30. listopada 2023., po računu broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 1. ožujka 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 63 dana;
   7. [...], za isporuku od 26. listopada 2023., po računu broj [...] od 26. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 5. veljače 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 42 dana;
   8. [...], za isporuku od 26. listopada 2023. po računu broj [...] od 26. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 30. siječnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 36 dana te za isporuku od 30. listopada 2023., po računu broj [...] od 30. listopada 2023., u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 31. siječnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 33 dana;
   9. [...], za isporuku od 30. listopada 2023., po otkupnom bloku broj [...] od 30. listopada 2023., u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 23. siječnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 25 dana;
   10. [...], za isporuku od 30. listopada 2023., po otkupnom bloku broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 23. siječnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 25 dana;
   11. [...], za isporuku od 26. listopada 2023., po računu broj [...] od 2. studenoga 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 17. siječnja 2024., čime je prekoračen rok plaćanja za 23 dana;
   12. [...], za isporuku od 14. listopada 2023., po računu broj [...] od 6. studenog 2023. u iznosu od [...] EUR, koji je plaćen 20. prosinca 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 7 dana;

   što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1. b) ZNTP-a.

U skladu s opisanom odlukom Vijeća, donesenom na temelju zakonskih ovlasti, AZTN je u smislu odredbi članka 19. stavaka 1. i 2. ZNTP-a izradio i dostavio stranci Obavijest od 26.

svibnja 2026., u kojoj je izložio sve činjenice i okolnosti vezane uz povrede ZNTP-a utvrđene u ovom ispitnom postupku te ju je pozvao na dostavu pisane obrane, predlaganje dodatnih dokaza i svjedoka.

Uz Obavijest od 26. svibnja 2026., AZTN je stranci dostavio i zaključak o određivanju usmene rasprave, kojim je pozvao stranku na usmenu raspravu 9. srpnja 2026., temeljem članka 19. stavaka od 3. do 5. ZNTP-a.

4. Pisana obrana stranke od 1. srpnja 2026. i usmena rasprava održana 9. srpnja 2026.

Stranka je 1. lipnja 2026. zaprimila Obavijest od 26. svibnja 2026., u kojoj joj je dan rok od 30 (trideset) dana za dostavu pisane obrane. Stranka je u otvorenom roku dostavila pisanu obranu od 1. srpnja 2026., s prilozima koji se navode pod ovom točkom niže i pod točkama 5.1., 5.2., 5.3. i 6. obrazloženja rješenja.

U pisanoj obrani Granolio d.d. osporava da je povrijedio odredbe ZNTP-a, kako je preliminarno utvrđeno odlukom Vijeća u točkama 5.1., 5.2. i 5.3. Obavijesti od 26. svibnja 2026.

U odnosu na točku 5.1. Obavijesti od 26. svibnja 2026. stranka ističe da su ugovorne strane zakonito ugovorile uvjete i rokove plaćanja, budući da činjenica da u predmetnim ponudama za otkup kukuruza roda 2023. nije bio izričito naveden rok plaćanja dobavljačima, sama po sebi ne znači da ugovorne strane nisu zakonito ugovorile uvjete i rokove plaćanja za otkup kukuruza roda 2023. s predmetnim dobavljačima. Stranka nadalje u bitnome ističe kako u dosadašnjoj praksi međusobnog poslovanja Granolio d.d. i dobavljači u pravilu nisu smatrali potrebnim posebno označavati rok plaćanja u svakom dijelu ugovorne dokumentacije, već se nesporno smatralo ugovorenim da će taj rok biti [...] dana od dana obračuna kvalitete i primitka računa odnosno dana izdavanja otkupnog bloka, osim ako pojedini dobavljač i Granolio d.d. zasebno ne dogovore kraći rok plaćanja. Također, navodi da je razvidno iz očitovanja samih dobavljača kojima se AZTN obratio, kako nije bilo nikakvog spora s Granoliom d.d. oko ugovornih pitanja pa tako niti oko toga jesu li zakonito ugovoreni uvjeti i rokovi plaćanja. Stranka ističe da je postavljanje upita Granoliu d.d. i dobavljačima o predmetnoj ugovornoj odredbi nužno, jer ne samo što AZTN kao upravno tijelo ima dužnost utvrđivati sve činjenice bitne za utvrđenje postoji li ili ne postoji povreda (dakle ne samo činjenice koje bi potvrđivale da povreda postoji nego i one koje potvrđuju ili mogu potvrditi da povreda ne postoji), već da utvrđenje postojanja ugovorne odredbe (o roku plaćanja) naravno ovisi upravo o utvrđenju suglasnosti volja ugovornih strana, jer da bi se bilo kakav spor o postojanju ili sadržaju ugovorne odredbe kao bilateralnog odnosa utvrđivao pred sudom upravo na taj način (a ne na način kako neka treća strana izvan ugovora, kao što je AZTN, moguće tumači to pitanje). Stoga smatra da bi AZTN svakako morao uvažiti očitovanja dobavljača, posebice ako su suglasna s očitovanjima Granolia d.d., kao što je u ovom predmetu slučaj. Dio pisane obrane koji se navodi pod ovom točkom detaljno se izlaže, uz obrazloženje AZTN-a, u točki 5.1. obrazloženja rješenja.

Radi dodatnog dokaza o ugovorenom roku plaćanja, Granolio d.d. ističe da je već s ponudom za otkup kukuruza u silosu PJ Prerada žitarica [...] od 4. listopada 2023. (dakle ubrzo nakon objave ponuda za otkup na ostalim lokacijama) izričito naveo u ponudi rok plaćanja za otkup na toj lokaciji. Konačno, iako to prema mišljenju Granolija d.d. nije bilo potrebno, niti time priznaje povredu iz točke 5.1. Obavijesti od 26. svibnja 2026., Granolio d.d. i dobavljači su već u ugovornoj dokumentaciji za prvi sljedeći otkup kukuruza u 2024., a nadalje i u 2025. godini, primijenili dodatne odredbe o roku plaćanja (preslika ugovorne dokumentacije koju stranka dostavlja radi dokazivanja olakotnih okolnosti navodi se u točki 6. obrazloženja rješenja).

U odnosu na točku 5.2. Obavijesti od 26. svibnja 2026. stranka ističe da su ugovorne strane zakonito ugovorile uvjete i rokove isporuke, jer da se radi o pogrešnom tumačenju opsega i

sadržaja ugovorne dokumentacije kao i nerazumijevanju prirodnih zakonitosti i terminologije industrije otkupa kukuruza od strane AZTN-a. U bitnome stranka je izjavila da i kod predmetnih pet dobavljača s kojima su sklapani posebni (individualni) ugovori, za sve vrijeme dok nije sklopljen obračun kvalitete za kukuruz pojedinog dobavljača i temeljem tog obračuna utvrđen rok isporuke i izvršena sama isporuka (izmjenom pravne naravi držanja po Granoliju d.d.), kukuruz je kod Granolija d.d. samo na skladištenju, a nije kupljen. Osim Granolija d.d., ovo da su potvrdili i sami dobavljači od kojih je AZTN tražio očitovanje, kao što je razvidno iz njihovih odgovora koji prileže spisu predmeta. Također, ističe kako sama činjenica što Granolio d.d. u svojoj dobroj volji nije naplaćivao to skladištenje kod dobavljača koji su naknadno prodali kukuruz, pa niti što su pojedine odvage moguće napravljene prije, a neke poslije sklapanja osnovnog ugovora, a prije obračuna kvalitete, da se ne može nikako tumačiti na način da je taj kukuruz već „isporučen" Granoliju d.d. u smislu ZNTP-a. Kao što je detaljno i višestruko obrazloženo u postupku, a potvrđeno i u očitovanjima dobavljača, stranka ponavlja da se radilo u takvim slučajevima samo o skladištenju, a ne o kupoprodaji te je dobavljač imao vlasništvo nad tim kukuruzom sve dok se nije sklopio obračun kvalitete kao konačni dio ugovora o kupoprodaji i kojim je utvrđen rok isporuke i izvršena isporuka. Također, stranka navodi kako je razvidno iz očitovanja samih dobavljača kojima se AZTN obratio da nije bilo nikakvog spora s Granoliom d.d. oko ugovornih pitanja pa tako niti oko toga jesu li zakonito ugovoreni uvjeti i rokovi isporuke. Dio pisane obrane koji se navodi pod ovom točkom detaljno se izlaže, uz obrazloženje AZTN-a, u točki 5.2. obrazloženja rješenja.

Konačno, iako to prema mišljenju Granolija d.d. nije bilo potrebno, niti time priznaje povredu iz točke 5.2. Obavijesti od 26. svibnja 2026., Granolio d.d. i dobavljači su već u ugovornoj dokumentaciji za prvi sljedeći otkup kukuruza u 2024., a nadalje i u 2025. godini, primijenili dodatne odredbe o roku isporuke (preslika ugovorne dokumentacije koju stranka dostavlja radi dokazivanja olakotnih okolnosti navodi se u točki 6. obrazloženja rješenja).

U odnosu na točku 5.3. Obavijesti od 26. svibnja 2026. stranka ističe da su predmetni računi plaćeni u rokovima sporazumno utvrđenim s dobavljačima temeljem njihovog slobodnog i zakonitog raspolaganja svojim potraživanjima. Naime, s predmetnim dobavljačima, i to isključivo na njihovo traženje, sklopljen je formalni (pisani) ili neformalni (usmeni) sporazum kojim su strane raspolagale svojim potraživanjima odnosno obvezama na način koji je uključivao drugačija razdoblja plaćanja od strane Granolija d.d. Nadalje, podredno, ako prethodno obrazloženje ne bude prihvaćeno, stranka ističe da je rok plaćanja počeo teći od datuma zaprimanja računa, a ne od datuma isporuke. Stoga, na predmetnih 10 računa (ne i 3 otkupna bloka) iz točke 5.3. Obavijesti od 26. svibnja 2026., suprotno utvrđenju AZTN-a, smatra da se pravilno primjenjuje odredba stavka 7. članka 5. ZNTP-a, sukladno kojoj se rok od 60 dana računa od dana primitka računa dobavljača po Granoliu d.d. (a ne od dana isporuke robe). Dio pisane obrane koji se navodi pod ovom točkom detaljno se izlaže, uz obrazloženje AZTN-a, u točki 5.3. obrazloženja rješenja.

Konačno, ako AZTN ipak donese odluku o povredi, Granolio d.d. bez priznavanja odgovornosti za preliminarno utvrđene povrede, podredno ističe posebice dodatne olakotne okolnosti odnosno okolnosti za sniženje novčane kazne, koje se navode u točki 6. obrazloženja rješenja.

Stranka je predložila sljedeće dokaze: saslušanje [...], zaposlenika Granolija d.d. na poziciji [...], kao opunomoćene osobe Granolija d.d., kao stranke u postupku te saslušanje [...], zaposlenice dobavljača [...], [...], zastupnika dobavljača [...] i [...], zastupnika dobavljača [...], kao svjedoka. Navedena saslušanja stranka je predložila na okolnost potvrđivanja bitnih navoda Granolija d.d. iz pisane obrane, posebice u odnosu na činjenicu urednog i nespornog ugovaranja uvjeta i rokova plaćanja te uvjeta i rokova isporuke u ugovorima za otkup kukuruza te u odnosu na činjenicu sporazuma o plaćanju i pravovremenog i nespornog plaćanja računa dobavljača Granolija d.d.

Ocjenjujući da predloženo saslušanje svjedoka nije bilo potrebno za daljnje razjašnjenje ove upravne stvari u odnosu na utvrđivanje činjenica ugovaranja uvjeta i rokova plaćanja te plaćanja računa dobavljačima u rokovima propisanima ZNTP-om, jer ne bi dovelo do drugačijeg utvrđenja s obzirom na materijalne dokaze, AZTN je odbio dokazni prijedlog stranke za saslušanjem navedenih svjedoka zaključkom dostavljenim stranci 8. srpnja 2026.

Na usmenoj raspravi, određenoj u skladu s odredbama članka 19. stavaka 3., 4. i 5. ZNTP-a, koja je održana 9. srpnja 2026., za stranku je pristupio i iskazivao [...], [...], OIB: [...], zaposlenik stranke na poziciji [...], kao opunomoćenik stranke temeljem punomoći od 8. srpnja 2026. te [...], odvjetnik iz [...], OIB: [...], [...], prema punomoći od 16. prosinca 2024.

Stranka se izjasnila da ostaje kod svih svojih navoda iznesenih u ispitnom postupku te je potvrdila da su dostavljeni podaci i dokumentacija potpuni i istiniti. Stranka je dopunila i dodatno pojasnila pojedine točke pisane obrane, kako je izloženo pod točkama 5.1., 5.2. i 5.3. obrazloženja rješenja.

Stranka je predložila u roku od 3 (tri) dana dostaviti ponudu za otkup kukuruza roda 2022., iz koje je vidljivo da sadrži odredbe o rokovima plaćanja. Stranka nije imala daljnjih dokaznih prijedloga.

Na zapisnik s usmene rasprave od 9. srpnja 2026., stranka nije imala primjedbi, što je potvrdila svojim potpisom.

Stranka je uz podnesak od 13. srpnja 2026. dostavila:

Prilog 1: preslika Obavijesti o uvjetima otkupa merkantilnog kukuruza roda 2022., i to u dvije verzije, jer je u 2022. primijenjena: a) prvo, Obavijest od dana 14. rujna 2022., valjana do 27. rujna 2022. i to za otkupna mjesta [...] i [...], te b) naknadno, Obavijest od dana 28. rujna 2022., valjana za daljnje razdoblje trajanja otkupa kukuruza roda 2022. i to za sva predmetna otkupna mjesta; te

Prilog 2: primjer ostatka ugovorne dokumentacije za otkup kukuruza u 2022., i to za četiri dobavljača koji su prodali kukuruz roda 2022. temeljem ponude iz dostavljene obavijesti, i to: a) dva dobavljača koji su prodali kukuruz Granoliju d.d. primjenom Obavijesti od 14. rujna 2022. te b) dva dobavljača koji su prodali kukuruz Granoliju d.d. primjenom Obavijesti od 28. rujna 2022. Priloženi su obračuni kvalitete (gdje je utvrđeno da Prodavatelj/vlasnik robe svojim potpisom potvrđuje da je upoznat i suglasan s uvjetima otkupa i cjenikom usluga društva Granolio d.d.), vlasnički listovi te računi odnosno otkupni blokovi.

Stranka je u podnesku od 13. srpnja 2026. navela da dostavljene obavijesti sadrže izričitu pisanu odredbu o roku plaćanja ([...] dana po obračunu i računu). Stranka ističe da ova dokumentacija predstavlja još jedan dokaz o tome da izostanak pisane odredbe o roku plaćanja u Ponudi za otkup kukuruza roda 2023. (i to ne u odnosu na sva otkupna mjesta) nije bio namjeran niti usmjeren ka oštećivanju dobavljača, već da se radilo o omašci u pripremi teksta te konkretne ponude, za godinu 2023., dok je Granolio d.d. već ranije koristio ugovornu dokumentaciju s tom izričitom odredbom.

5. Utvrđenje činjenica i okolnosti

Odredbama članka 5. stavka 1. ZNTP-a, određeno je da ugovor između dobavljača i kupca mora biti sklopljen u pisanom obliku prije isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe o: 1) cijeni poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i/ili načinu određivanja odnosno izračuna cijene, 2) kvaliteti i vrsti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje kupcu,

3) uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, 4) uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora, 5) mjestu isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda odredivog i/ili određenog adresom mjesta isporuke i 6) trajanju ugovora.

Citirane odredbe članka 5. stavka 1. ZNTP-a nisu se mijenjale u odnosu na ranije važeće odredbe ZNTP-a 2021, koje su bile na snazi u promatranom razdoblju.

Kako je ranije navedeno u uvodu obrazloženja rješenja, u svrhu ispitivanja predstavljaju li navodi iz predmetne predstavke anonimnog podnositelja doista i dostatne indicije da se na temelju njih pokrene upravni postupak po službenoj dužnosti, AZTN je u okviru neupravnog predmeta KLASE: 034-08/24-04/005 pozvao Granolio d.d. da mu, temeljem ovlasti iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a, dostavi podatke i dokumentaciju koja se tiče poslovanja Granolija d.d. s njegovim, metodom uzorka odabranim dobavljačima merkantilnog kukuruza roda 2023.

Na temelju svih prikupljenih podataka i dokumentacije koju je stranka dostavila, prije i nakon pokretanja predmetnog upravnog postupka proizlazi da je Granolio d.d. u razdoblju od 1. kolovoza 2023. do 7. veljače 2024. otkupljivao merkantilni kukuruz roda 2023. od ukupno [...] dobavljača na način da je prije samog početka otkupa izvjesio na vidljivo mjesto u svojim otkupnim stanicama za kukuruz ([...] i [...]; [...] i [...], silos PJ Prerada žitarica [...]):

- Ponude za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine od 4. rujna 2023., odnosno Obavijest o uvjetima otkupa za PJ Prerada žitarica (za sirovi kukuruz) od 2. listopada 2023. i
- Cjenik usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023., kojim je predviđena i mogućnost kompenzacije međusobnih potraživanja.

Pri dovozu kukuruza kontrolna kuća izvršava analizu uzorka robe, na temelju koje se kasnije radi obračun, te slijedi prvo kontrolno vaganje i istovar. Dobavljači koji nemaju svojih skladišnih kapaciteta dostavljaju svoj kukuruz na piste Granolija d.d. odmah nakon što izvrše žetvu (i time pristaju na uvjete iz navedenog Cjenika usluga), kako bi se taj kukuruz skladištio kod Granolija d.d., sve dok dobavljač ne odluči hoće li prodati kukuruz Granoliju d.d. ili neće. Dakle, u tom razdoblju, sve dok ugovorne strane ne ugovore drugi posao za tu robu (posao kupoprodaje), dobavljač samo skladišti robu kod Granolija d.d., što pretpostavlja odvagu po dovozu svakog kamiona kukuruza, pregled i utvrđivanje kvalitete, čišćenje i sušenje (ako je dobavljač doveo sirovi kukuruz, a radi pripreme pravilnog standarda kukuruza za skladištenje) te skladištenje u silosu Granolija d.d.

Nadalje je utvrđeno da je Granolio d.d.:

a) s manjim dijelom dobavljača, odnosno s njih [...] sklapao posebne (individualne) ugovore o kupoprodaji. Ovisno o tome je li bilo potrebno posebno naknadno utvrđivati vrstu robe koja se prodaje, tj. kvalitetu kukuruza (budući da različite kvalitete kukuruza predstavljaju različite vrste/kategorije kukuruza što utječe, posebice, na cijenu), ili su se ugovorne strane odmah složile o tom elementu, osim ugovora kasnije su potpisani i obračuni kvalitete (u prvom slučaju), ili je taj element već bio utvrđen osnovnim individualnim ugovorom (u drugom slučaju). Ovisno o tome jesu li pružane pojedine usluge kupca vezane za ukupni posao kupoprodaje, ugovorne strane su ugovorile i primjenu cjenika usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023.;
b) s većim dijelom dobavljača, odnosno s njih [...] poslovao na način da su dobavljači potvrdili prihvat jedne od javnih ponuda za otkup i cjenika usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023., potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista (u slučaju skladištene robe), a koje dokumente potpisuje i kupac, čime

su sklopljeni ugovori o kupoprodaji te je kukuruz isporučen i došlo je do prijenosa vlasništva na Granolio d.d.

U oba navedena slučaja, konkretne količine robe po svakom prijemu utvrđene su u primkama odnosno u prijemnim blokovima-vagarinkama. Ovisno o tome je li isporuka bila vezana za određenu lokaciju tj. određeno mjesto skladištenja (silos), ugovorne strane su dodatno uz obračun kvalitete sklopile i vlasnički list. Ako je dobavljač potpisao obračun kvalitete koji sadrži izjavu da pristaje na kompenzaciju međusobnih potraživanja (u slučaju pruženih usluga kupca), ugovorne strane su potpisale i izjavu o prijeboju (kompenzaciji) kojom se vrijednost kukuruza prebija s vrijednošću troškova otkupa, čime je dobavljač podmirio svoje obaveze za troškove otkupa, a razliku vrijednosti kukuruza Granolio d.d. je uplatio dobavljaču temeljem računa dobavljača, odnosno otkupnog bloka kupca ako dobavljač ne izdaje račun.

AZTN je ponajprije promatrao sadrže li dostavljeni kupoprodajni ugovori i javne ponude za otkup obvezne sastojke u smislu odredbe članka 5. stavka 1. ZNTP-a. Iz dokumentacije dostavljene uz podnesak od 2. svibnja 2024. u odnosu na zatraženih 15 dobavljača proizlazi da je Granolio d.d. sklopio posebne ugovore o kupoprodaji sirovog kukuruza rod 2023. s dobavljačima: [...], [...], [...], [...] i [...]. Cijena je određena na način da se u ugovorima navodi: prema Obavijesti o uvjetima otkupa sirovog kukuruza od 2. listopada 2023. (u kojoj se cijena sirovog zrna određuje prema razredima postotka vlage), plus fiksni iznos u eurima po toni, koji je naveden na svakom pojedinom ugovoru. Naime, svaki od ugovora s navedenim dobavljačima sklopljen je nakon datuma objave Obavijesti o uvjetima otkupa sirovog kukuruza. Kvaliteta je određena na način da se navode maksimalni postoci vlage, loma, primjesa i defekta, a koji su u skladu s navedenom Obavijesti o uvjetima otkupa sirovog kukuruza. Uvjeti i rokovi plaćanja određeni su kod dobavljača [...], [...], [...] i [...]: „po obračunu i računu", a kod dobavljača [...]: „odmah po isporuci" te je u Obavijesti o uvjetima otkupa sirovog kukuruza navedeno da je plaćanje u roku od [...] dana po obračunu i računu. Za uvjete i rokove isporuke jedino je ugovoreno da je isporuka „vozilom prodavatelja". Uvjeti i rokovi isporuke nisu navedeni niti u Obavijesti o uvjetima otkupa sirovog kukuruza, pa je AZTN utvrdio povredu ZNTP-a, izloženu u točki 5.2. obrazloženja rješenja. Mjesto isporuke odredivo adresom je određeno kao „CPT [...]", što prema očitovanju stranke i dostavljenoj otkupnoj dokumentaciji odgovara lokaciji silos PJ prerada žitarica, naznačenoj na Obavijesti o uvjetima otkupa sirovog kukuruza. Trajanje ugovora nije izričito navedeno, ali se može zaključiti prema odredbi o ugovorenoj količini kukuruza te logičnim i suglasnim očitovanjima stranke i dobavljača da su ugovori sklopljeni na određeno vrijeme i to do ispunjenja ugovornih obveza (isporuke robe i isplate kupoprodajne cijene). Naime, na pitanje AZTN-a postavljeno u sklopu obavijesti od 22. studenoga 2024., o tome na koji način je određen i koji je rok trajanja dostavljenih ugovora, stranka se u podnesku od 24. prosinca 2024. očitovala da period i trajanje skidanja kukuruza sa polja ovisi o nizu objektivnih faktora izvan kontrole ugovornih strana, posebno o vremenskim uvjetima. Stoga ugovorom nije moguće potpuno precizno unaprijed odrediti „trajanje" ugovora u smislu striktnog ograničenja razdoblja u kojem će dobavljač moći dostaviti robu Granoliju d.d., već će razdoblje skidanja kukuruza te isporuke biti određeno objektivnim faktorom dobavljačeve mogućnosti skidanja uroda kukuruza 2023. Nadalje, s obzirom na samu narav ugovora koji se odnosi na jednokratni posao tj. isporuku kukuruza iz žetve iz jedne godine (2023.), a kukuruz ima samo jedan rod godišnje, ugovorne strane nesporno ugovorom utvrđuju da će ugovor biti realiziran isporukom one količine koja okvirno odgovara ugovornoj, a za koju sam dobavljač utvrdi i obavijesti Granolio d.d. da se radi o konačnoj, ukupnoj količini koja je dostupna i namijenjena za ispunjenje ugovora. Za eventualne nove isporuke (tj. isporuke dodatnih količina robe preko prethodno opisanih) potrebno je sklopiti nove ugovore. Za isto pitanje postavljeno dobavljačima [...] i [...], [...] je 14. travnja 2025. dostavio očitovanje o tome da radi isporuku kukuruza jednom u sezoni, jer kukuruz ima samo jednu žetvu godišnje i da se ugovor o kupoprodaji odnosio na tu žetvu 2023. Ugovor s Granoliom d.d. iz 2023. stoga je imao rok trajanja dok ne isporuči okvirnu količinu iz ugovora (tu postoji tolerancija, jer se ne zna unaprijed precizno koja će to biti količina, jer su prirodne okolnosti koje utječu na žetvu nepredvidive), i dok Granolio d.d. ne plati. Prema njegovom očitovanju, ugovor je prestao

nakon što je isporučio količine iz ugovora zajedno s obračunom kvalitete, koje je Granolio d.d. platio. Da je postojala mogućnost prodaje novih količina kukuruza, za to bi s Granoliom d.d. sklapao novi ugovor. Tvrdi da nema nikakvog nesporazuma s Granoliom d.d. oko roka trajanja ugovora. [...] je 16. travnja 2025. dostavio očitovanje o tome da je ugovor prestao završetkom isporuke i obračuna za kukuruz i kad je sve plaćeno. Kukuruz žanje jednom godišnje i jednom godišnje ga prodaje.

Iako AZTN u predmetnom slučaju nije ocijenio spornim pitanje ugovaranja trajanja ugovora u pisanom obliku, potrebno je istaknuti da je svakako preporučljivo da sve obvezne odredbe ugovora iz članka 5. stavka 1. ZNTP-a budu jasno i izričito navedene u ugovornoj dokumentaciji.

Uvidom u dostavljene tri ponude za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, sve od 4. rujna 2023., uz odredbu o vrsti proizvoda, jasno su određeni standardi kvalitete u postocima (vlage, primjese, loma i defekta) te je propisan način ulaznog obračuna količine kukuruza na prijemu po kojem se korigiraju isporučene količine za sadržaj navedenih parametara kvalitete iznad propisanog postotka. Cijena je određena u fiksnom iznosu po toni za kukuruz standardne kvalitete. Konkretna kvaliteta i količina kukuruza i u iznosu po kojem se otkupljuje utvrđeni su na obračunima kvalitete, sukladno cijenama za kukuruz standardne kvalitete koje je kupac odredio u navedenim ponudama. Uvjeti i rokovi plaćanja nisu određeni na ponudama ni na dostavljenim obračunima kvalitete, zbog čega je utvrđena povreda ZNTP-a u točki 5.1. obrazloženja rješenja. Uvjeti i rokovi isporuke nisu izričito navedeni, ni na ponudama, ni na dostavljenim obračunima kvalitete.

Međutim, prema odredbi iz cjenika usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023. po kojoj je određeno da se isporuka i prijenos vlasništva izvršava isključivo po izmirenju svih silosnih troškova, dostavljenoj otkupnoj dokumentaciji i uvažavajući očitovanje stranke po kojem je u predmetnim slučajevima do isporuke kukuruza došlo u trenutku nakon potpisa obračuna kvalitete, AZTN u ovom postupku nije ocijenio spornim pitanje ugovaranja uvjeta i rokova isporuke u pisanom obliku, budući da je po prirodi posla jasno da je do isporuke i prijenosa vlasništva ranije zaprimljenog i skladištenog kukuruza došlo istovremeno odnosno neposredno nakon potpisivanja navedene dokumentacije te imajući u vidu to da je na dobavljaču inicijativa kada će se odlučiti za kupoprodaju, odnosno isporuku kukuruza i prijenos vlasništva na Granolio d.d. Naime, na zahtjev AZTN-a da se očituje o tome na koji način su dobavljači s kojima se posluje temeljem dostavljenih javno objavljenih ponuda i obavijesti o uvjetima otkupa te cjenika kupca upoznati s uvjetima i rokovima isporuke kukuruza, Granolio d.d. se u podnesku od 2. svibnja 2024. očitovao o tome da su prije početka sezone otkupa kukuruza predstavnici Granolija d.d. na terenu izravno komunicirali uvjete otkupa kukuruza, uključujući uvjete i rokove isporuke kukuruza dobavljačima Granolija d.d. Dobavljači su, dakle, bili prethodno informirani barem na dva načina, usmeno putem komunikacije s terenskim predstavnicima Granolija d.d., te uvidom u službene objave na vidljivim mjestima na otkupnim stanicama Granolija d.d. U odnosu na vremenske parametre otkupa odnosno isporuke kukuruza, napominje da u industriji otkupa kukuruza, razdoblje početka otkupa nastupa nakon što kukuruz sazrije do faze pripremljenosti za žetvu, odnosno nakon što sami proizvođači informiraju Granolio d.d. da su spremni s početkom isporuke. Pojašnjava da ovisno o vremenskim prilikama na pojedinim otkupnim lokacijama u pojedinoj godini, ova faza nastupa tijekom rujna ili početkom listopada, i može trajati više mjeseci (pa tako pojedini dobavljači ponekad predaju kukuruz na piste Granolija d.d. čak i u prosincu). Stoga, ne postoji strogo definirani termin za početak, a niti završetak mogućnosti predaje kukuruza na piste Granolija d.d., jer te su piste načelno otvorene tijekom cijele godine, već to ovisi o spremnosti dobavljača na isporuku kukuruza. S obzirom na etabliranu praksu u industriji i dugogodišnju suradnju Granolija d.d. i dobavljača, otprilike nekoliko tjedana prije nego što se očekuje spremnost dobavljača na predaju kukuruza na piste, a nastavno i na komunikacije na terenu s dobavljačima, Granolio d.d. objavljuje konačne uvjete otkupa i cjenik usluga, kako bi dobavljači mogli znati koji se uvjeti nude prije nego što praktično krene sezona otkupa. Tako

je, navodi dalje, za kukuruz merk. roda 2023. Granolio d.d. objavio svoje uvjete otkupa i cjenik usluga sa datumom 4. rujna 2023., čime se anticipira početak sezone otkupa kukuruza roda 2023. u rujnu odnosno početku listopada. Nakon što pojedini dobavljač završi s predajom na piste svoje ukupne količine kukuruza koju nudi Granoliju d.d., Granolio d.d. radi obračun kvalitete i poziva dobavljača na pregled i potpis obračuna. Ako se dobavljač slaže s obračunom, on ga potpisuje, te izdaje vlasnički list za robu, koji se također supotpisuje po obje strane, s kojim dokumentima se suglasno utvrđuje isporuka robe i potvrđuju njeni uvjeti.

Iako uvažava dana očitovanja stranke, AZTN i ovdje ističe da je svakako preporučljivo da sve obvezne odredbe ugovora iz članka 5. stavka 1. ZNTP-a budu jasno i izričito navedene u ugovornoj dokumentaciji.

Nadalje, na svakoj od tri ponude je određeno mjesto isporuke odredivo adresom, na način da je u pojedinoj ponudi navedeno da vrijedi za otkupna mjesta Granolija d.d.: [...] i [...]; odnosno [...] i [...]; te [...]. Trajanje ugovora nije izričito navedeno, ni na ponudama, ni na dostavljenim obračunima kvalitete, ali se može zaključiti prema logičnom očitovanju stranke da su ugovori sklopljeni potpisivanjem obračuna kvalitete na određeno vrijeme i to do ispunjenja ugovornih obveza (isporuke robe i isplate kupoprodajne cijene). Naime, na zahtjev AZTN-a postavljen stranci u sklopu Prijedloga preuzimanja obveza da dostavi očitovanje o tome na koji način je određeno vrijeme trajanja ugovora s dobavljačima s kojima nije sklopljen poseban ugovor o kupoprodaji, a od kojih se izvršavao otkup temeljem jedne od ponuda za otkup od 4. rujna 2023. za otkupna mjesta [...] i [...], [...] i [...] te [...] i obračuna kvalitete ili temeljem Obavijesti o uvjetima otkupa od 2. listopada 2023. i obračuna kvalitete, stranka se podneskom od 19. ožujka 2025. očitovala o tome da s obzirom na samu narav posla kupnje kukuruza koji se odnosi na jednokratni posao tj. isporuku kukuruza iz žetve iz pojedine godine (pa tako i 2023.), a kukuruz ima samo jedan rod godišnje, Granolio d.d. i dobavljač kao ugovorne strane nesporno su ugovorom utvrdile da će ugovor biti realiziran isporukom one količine koju sam dobavljač po svojoj diskreciji doveze na pistu Granolija d.d. ili već drži na skladištenju, a za koju sam dobavljač utvrdi i obavijesti stranku da se radi o konačnoj, ukupnoj količini koja je dostupna i namijenjena za prodaju, a što se utvrđuje obračunom kvalitete te dakako isplatom cijene za taj isporučeni kukuruz. U tom smislu, napominje da nije bilo moguće niti pravno osnovano očekivati da bi i ugovori o prodaji kukuruza morali sadržavati izričitu odredbu o nekom vremenskom „roku trajanja" ugovora, budući da se radi evidentno o jednokratnom poslu (isporuka kukuruza jedne sezone) koji po naravi stvari „traje" do ispunjenja obveza stranaka, tj. u konačnici do isplate cijene od strane Granolija d.d. Ovakvo tumačenje članka 5. stavka 1. točke 6. ZNTP-a, u odnosu na jednokratne poslove odnosno ugovore koji nastaju prema objektivnoj prirodi stvari u poslu sezonske kupoprodaje žitarica pa tako i kukuruza, stranka smatra kao jedino logično i smisleno.

Iako AZTN uvažava strankino očitovanje i tumačenje odredbi ZNTP-a u predmetnom slučaju, ponovno ističe da je svakako preporučljivo da sve obvezne odredbe ugovora iz članka 5. stavka 1. ZNTP-a budu jasno i izričito navedene u ugovornoj dokumentaciji.

5.1. Povreda ZNTP-a u vezi s obveznim sadržajem ugovora o uvjetima i rokovima plaćanja poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda

Odredbama članka 5. stavka 1. točke 3. ZNTP-a, određeno je da ugovor između dobavljača i kupca mora biti sklopljen u pisanom obliku prije isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe o uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda. Odredbama članka 6. ZNTP-a propisano je izuzeće od ugovaranja između dobavljača i kupca, po kojem je u stavku 1. određeno da iznimno od odredbe članka 5. stavka 1. Zakona, pisani ugovor nije potreban ako dobavljač prihvati ponudu koja sadržava javno objavljene i obvezujuće uvjete kupca koji kupuje na otkupni blok primarni poljoprivredni

proizvod radi njegove daljnje prodaje ili prerade, a ponuda sadržava odredbe iz članka 5. stavka 1. točaka 1. do 5. ovoga Zakona odnosno ako dobavljač i kupac imaju sklopljen ugovor o zajedničkoj proizvodnji koji sadržava i odredbe iz članka 5. stavka 1. točaka 1. do 6. ovoga Zakona.

Citirane odredbe članka 5. stavka 1. točke 3. i članka 6. ZNTP-a nisu se mijenjale u odnosu na ranije važeće odredbe ZNTP-a 2021, koje su bile na snazi u promatranom razdoblju.

Uvidom u dostavljene tri ponude za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, sve od 4. rujna 2023., koje se odnose na sljedeća otkupna mjesta: [...] i [...]; [...] i [...]; te [...], a koje su se, kako proizlazi iz dostavljene dokumentacije i očitovanja stranke, primjenjivale prilikom otkupa kukuruza na navedenim mjestima isporuke zajedno s dostavljenim cjenikom usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023., učinilo se spornim jesu li tim dokumentima određeni uvjeti i rokovi plaćanja dobavljačima isporučenog kukuruza, sukladno odredbama članka 6. i članka 5. stavka 1. točke 3. ZNTP-a.

Na upit AZTN-a o tome koji je i na koji način je određen rok plaćanja dobavljačima temeljem dostavljenih ponuda za otkup kukuruza roda 2023., kupac se u očitovanju od 7. listopada 2024. izjasnio da u samim ponudama za otkup kukuruza roda 2023. nije bio izričito naveden predloženi rok plaćanja dobavljačima, osim u ponudi za otkup kukuruza u silosu PJ Prerada žitarica ([...]) gdje se navodi rok od [...] dana. Nadalje je naveo kako u dosadašnjoj praksi međusobnog poslovanja Granolio d.d. i dobavljači u pravilu nisu smatrali potrebnim posebno označavati rok plaćanja, već se zbog etablirane industrijske prakse nesporno smatralo ugovorenim da će taj rok biti [...] dana od obračuna i primitka računa odnosno izdavanja otkupnog bloka, osim ako pojedini dobavljač i Granolio d.d. zasebno ne dogovore kraći rok plaćanja. Radi praktičnosti, takav eventualni posebni dogovor o roku plaćanja za pojedinu isporuku utvrdili bi komercijalist Granolija d.d. i sam dobavljač (odnosno njegov predstavnik) usmeno prilikom sklapanja i potpisivanja pojedinog obračuna kvalitete. Tako dogovoren rok plaćanja dobavljač bi onda preslikao u svoj račun. Ako nema posebnog dogovora, među dobavljačima i Granoliom d.d. je nesporno da je primjenjiv navedeni rok od [...] dana. Kupac je napomenuo da su upravo mali dobavljači Granolija d.d., kao strana koja je osjetljiva na svaki trošak poslovanja, ti koji inzistiraju na što manjoj administraciji i troškovima u izvršavanju prodaje kukuruza Granoliju d.d. te da nema izbora nego uvažavati i ove interese dobavljača kao svojih (uglavnom i dugogodišnjih) partnera, dok istovremeno dakako nastoji i nastavit će nastojati pripremati što širi izričiti sadržaj ugovorne dokumentacije koja je podloga za posao otkupa kukuruza. U tom kontekstu, istaknuo je da je već s ponudom za otkup kukuruza u silosu PJ Prerada žitarica ([...]) od 4. listopada 2023. (dakle ubrzo nakon objave ponuda za otkup na ostalim lokacijama) izričito naveo u ponudi rok plaćanja za otkup na toj lokaciji. Ovaj dokument je dostavljen AZTN-u uz očitovanje od 15. veljače 2024. Također, u ponudi za otkup kukuruza merkantilnog rod 2024. (za otkupna mjesta [...], [...], [...], [...], [...]) izričito je naveden rok plaćanja od [...] dana od dana zaprimljenog ovjerenog obračuna kvalitete i fakture kooperanta odnosno izdavanja otkupnog bloka, a koju dostavlja u Prilogu 4 očitovanja. Zaključno, naveo je da će rok plaćanja nadalje biti izričito naveden i u ostalim dokumentima koji čine ugovorni odnos Granolija d.d. i dobavljača (obračuni kvalitete, eventualni posebni ugovori s kooperantima, otkupni blokovi), a dakako na svojim računima kooperanti navode rok plaćanja, što je razvidno iz financijske dokumentacije koju je Granolio d.d. ranije dostavio u ovom postupku.

Nakon pokretanja upravnog postupka stranka je uz očitovanje od 24. prosinca 2024. dostavila tablicu s traženim podacima, među ostalim, i o otkupnim mjestima tj. predmetnim ponudama za otkup koje su bile primjenjive na pojedine isporuke pojedinih dobavljača te o razdoblju otkupa tj. datume prve i zadnje odvage i datum vlasničkog lista. Prema dostavljenim podacima proizlazilo je da je Granolio d.d. u razdoblju od 1. kolovoza 2023. do 7. veljače 2024. otkupio merkantilni kukuruz roda 2023. od ukupno 95 dobavljača, među kojima je i osam dobavljača

za koje je AZTN analizirao otkupnu dokumentaciju tijekom neupravnog predmeta, a prema tabličnom prikazu u Prilogu Obavijesti od 26. svibnja 2026., na način da su dobavljači potpisom obračuna kvalitete prihvatili jednu od ponuda za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine od 4. rujna 2023., za otkupna mjesta: [...] i [...]; [...] i [...]; te [...].

Kako je i ranije navedeno, prema očitovanjima stranke danima tijekom ovog postupka, a osobito očitovanju od 24. prosinca 2024. proizlazi da, u konkretnim slučajevima kada se nisu sklapali posebni ugovori, potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista je došlo do isporuke kukuruza i prijelaza vlasništva na Granolio d.d. Dakle, zaključuje se da su datumi potpisivanja obračuna kvalitete i vlasničkog lista isti te da se potpisivanjem tih dokumenata (koji sadrže izjavu da dobavljač svojim potpisom potvrđuje da je suglasan s uvjetima otkupa i cjenikom kupca) sklapa konkretan ugovor o kupoprodaji kukuruza. Stoga je AZTN uvažio pojašnjenje stranke da su u ovom slučaju predmetne ponude za otkup kukuruza predstavljale samo jedan dio ukupne ugovorne dokumentacije te da Granolio d.d. nije poslovao niti s jednim dobavljačem isključivo temeljem neke od javno objavljenih ponuda pa da nema osnove za primjenu članka 6. stavka 1. ZNTP-a. Međutim, prema dostavljenim obračunima kvalitete i vlasničkim listovima za 15 promatranih dobavljača vidljivo je da je riječ o tipiziranim dokumentima koji također ne sadrže odredbe iz članka 5. stavka 1. točke 3. ZNTP-a pa je AZTN preliminarno utvrdio kako niti jedan od dokumenata koji čine ugovornu dokumentaciju kod spomenutih 95 dobavljača prema tablici u Prilogu Obavijesti od 26. svibnja 2026. nije sadržavao odredbu o uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog kukuruza.

U Prijedlogu preuzimanja obveza stranka je u odnosu na indicije, koje upućuju na to da u predmetnim ponudama za otkup nije bio valjano utvrđen rok plaćanja za otkupljeni kukuruz, ponovila sve što je već rečeno u ranijim očitovanjima, osobito očitovanju od 7. listopada 2024. Granolio d.d. je predložio obvezati se da za budući otkup kukuruza, tj. otkup roda 2025. kao prvog predstojećeg, i za otkupe kukuruza u budućnosti (od roda 2026. i nadalje), primjenjuje pisani ugovor s dobavljačima koji će se sastojati od odgovarajuće dokumentacije, a koji sadržava sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana iz članka 5. stavka 1. ZNTP-a, pa tako i odredbu o uvjetima i roku plaćanja isporučenog kukuruza, na način da rok plaćanja bude jasno utvrđen u a) ponudi za otkup, kao i kasnije u obračunu kvalitete, b) otkupnom bloku (za slučajeve gdje se plaćanje izvršava po otkupnom bloku), odnosno u c) individualnom ugovoru. Stranka navodi i da se može raditi samo o vrlo kratkom trajanju povrede, od ispod 60 dana.

Na temelju cjelokupne do tada dostavljene dokumentacije, AZTN je preliminarno utvrdio da je Granolio d.d., kao kupac sa značajnom pregovaračkom snagom u smislu odredbe članka 3. stavka 1. ZNTP-a, dobavljačima (ukupno njih 95 prema podacima u tablici u Prilogu Obavijesti od 26. svibnja 2026.) od kojih je otkupljivao kukuruz u razdoblju od 5. listopada 2023. ([...]) do 30. prosinca 2023. ([...] i [...]), nametao nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 3. ZNTP-a na način da su dobavljači potvrdili prihvat jedne od ponuda za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, od 4. rujna 2023., koje se odnose na otkupna mjesta: [...] i [...]; [...] i [...]; te [...] i Cjenika usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023., potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista, a koji dokumenti nisu sadržavali odredbe o uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog kukuruza. Trajanje povrede u odnosu na svaki pojedini ugovorni odnos s 95 dobavljača preliminarno je utvrđeno od dana sklapanja ugovora potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista do prestanka svakog pojedinog ugovora isplatom kupoprodajne cijene.

U pisanoj obrani od 1. srpnja 2026. stranka ističe da činjenica da u predmetnim ponudama za otkup kukuruza roda 2023. nije bio izričito naveden rok plaćanja dobavljačima, sama po sebi ne znači da ugovorne strane nisu zakonito ugovorile uvjete i rokove plaćanja za otkup kukuruza roda 2023. s predmetnim dobavljačima. Naime, ponovno ističe, kao i ranije tijekom postupka,

kako u dosadašnjoj praksi međusobnog poslovanja Granolio d.d. i dobavljači u pravilu nisu smatrali potrebnim posebno označavati rok plaćanja u svakom dijelu ugovorne dokumentacije (koja je dakako bila u pisanom obliku), već se zbog etablirane industrijske prakse nesporno smatralo ugovorenim da će taj rok biti [...] dana od dana obračuna kvalitete i primitka računa odnosno dana izdavanja otkupnog bloka, osim ako pojedini dobavljač i Granolio d.d. zasebno ne dogovore kraći rok plaćanja. Ovaj rok su zatim dobavljači mogli i trebali unijeti i u svoje račune prema Granoliju d.d. (prileže spisu predmeta), a i ti dokumenti su dio ukupne ugovorne dokumentacije, odnosno jedan od dokaza ugovorenog roka plaćanja te se trebaju uvažiti prilikom utvrđivanja pitanja ugovorenog roka plaćanja.

Stranka je na usmenoj raspravi održanoj 9. srpnja 2026., dodatno izjavila da je u predmetnim ponudama za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, od 4. rujna 2023. omaškom bila izostavljena odredba o rokovima plaćanja te također navodi kako je iz ranijih ponuda za otkup kukuruza roda primjerice za 2022. godinu, koju ponudu naknadno dostavlja u spis 13. srpnja 2026., vidljivo da su sadržavale odredbe o rokovima plaćanja. Stranka ponovno ističe kako je dugogodišnja praksa u poslovanju s dobavljačima takva da kada se izričito ne navodi rok plaćanja pretpostavlja se da je riječ o roku od [...] dana. Iznimno iz razloga konkurentnosti, u dostavljenoj ponudi za otkup kukuruza roda 2022., bio je naveden rok plaćanja [...] dana.

U odnosu na navedenu "praksu" ugovaranja roka plaćanja od [...] dana, AZTN ističe kako je već iz činjenice da je u obavijesti o uvjetima otkupa u silosu PJ Prerada žitarica od 2. listopada 2023. kao i u obavijestima o uvjetima otkupa merkantilnog kukuruza roda 2022. od 14. rujna 2022. i od 28. rujna 2022., koje su dostavljene 13. srpnja 2026., naveden rok plaćanja od [...] dana, očito da je Granolio d.d., kako je i sam naveo na usmenoj raspravi, znao određivati različite rokove plaćanja od [...] dana pa se ne bi moglo govoriti o nespornoj praksi ugovaranja rokova plaćanja, budući da u predmetnim ponudama rok plaćanja nije izričito naveden.

Međutim, AZTN navodi kako usprkos dokaznim prijedlozima stranke za saslušanjem svjedoka u ime dobavljača (koji su odbijeni zaključkom dostavljenim stranci 8. srpnja 2026.), u odnosu na činjenicu urednog i nespornog ugovaranja uvjeta i rokova plaćanja u usmenom obliku, odnosno konkludentno, istu nije smatrao potrebnim utvrđivati iz razloga koji se nadalje obrazlažu.

Naime, odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a, propisana obvezna pisana forma ugovora, koji mora biti sklopljen u pisanom obliku prije isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito propisanih šest bitnih odredbi. Dakle, svi bitni sastojci ugovornog odnosa moraju biti ugovoreni u pisanom obliku prije isporuke, a ne tek u računu dobavljača. Međutim, pored šest bitnih odredbi iz navedenog članka 5., ne moraju svi elementi ugovora biti sadržani u istom dokumentu, odnosno dopušteno je da se pojedina pitanja urede dodatkom (aneksom) ugovora, ili čak da se ugovorene bitne odredbe izmijene tijekom poslovnog odnosa kupca i dobavljača, pri čemu je bitno da i ugovor i dodaci (aneksi) budu u pisanom obliku i da su ugovoreni prije provedbe/primjene takve odredbe te da nisu protivni odredbama ZNTP-a. Ako dobavljač ne želi sklopiti novi ugovor u pisanom obliku ili aneks ugovoru koji bi bio usklađen sa ZNTP-om, a kupac nastavi poslovati s dobavljačem bez pisanog ugovora (ili odgovarajućeg dodatka), tada krši odredbe ZNTP-a te u tom smislu može odgovarati za tešku povredu ZNTP-a. Svaki ugovor, dodatak ugovoru, ili svaka druga intervencija u postojeći ugovorni odnos, koji su nastali nakon 1. rujna 2021. morali su biti usklađeni s odredbama ZNTP-a. Sve promjene u ugovoru/ugovornom odnosu, također moraju biti učinjene u pisanom obliku, usuglašene od obje ugovorne strane, i to prije početka primjene tako dogovorene nove ili izmijenjene poslovne prakse te ne smiju biti protivne odredbama Zakona. Naime, jedan od instrumenata za uspostavu, osiguranje i zaštitu poštenih trgovačkih praksi je transparentno, jasno i razumljivo ugovaranje svih odredbi bitnih za poslovni odnos dobavljača i kupaca poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. AZTN je na nužnost usuglašavanja svih sastojaka ugovora u

pisanom obliku opetovano ukazivao i u dokumentu javno dostupnom na svojoj web stranici: Objedinjeni odgovori na pitanja u vezi s primjenom ZNTP-a – izmijenjeni i dopunjeni – travanj 2022 (aztn.hr). Dakle, budući da je ZNTP prisilan propis, ugovorne strane su ga dužne poštivati ta ga ne mogu svojom voljom dogovorno izmijeniti ili isključiti od primjene u svom poslovanju. Navedeno proizlazi i iz uvodnih odredbi Direktive (EU) 2019/633 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (SL L 111, 25. 4. 2019., dalje u tekstu: Direktiva 2019/633), koja u paragrafima (1) i (16) navodi da se određene trgovačke prakse smatraju nepoštenima zbog same svoje prirode te one ne bi trebale podlijegati ugovornoj slobodi stranaka. Naime, tu se misli na one nepoštene trgovačke prakse koje su ZNTP-om propisane člancima 4., 5. i 7. do 11., za razliku od onih za koje je, sukladno odredbama Direktive 2019/633, ZNTP u članku 12. dopustio mogućnost izuzeća od zabrane.

Stoga proizlazi da je pogrešno shvaćanje stranke kako nije namjera niti pravilno tumačenje ZNTP-a da bi ugovorne strane morale ugovoriti određenu odredbu, pa tako niti rok plaćanja, u nekom konkretnom obliku i tekstu, već da ugovorne strane imaju i moraju imati mogućnost izvršavanja svoje slobodne ugovorne volje i ustavnog prava poduzetničke slobode, koje dakako ne može biti derogirano ZNTP-om. Naime, nije točna tvrdnja da ZNTP derogira slobodnu ugovornu volju i poduzetničku slobodu. Njihova suglasna volja i sloboda ugovaranja nisu neograničeni pa kao što su ugovorne strane dužne u svom poslovanju poštivati ostale prisilne propise Republike Hrvatske, tako je to slučaj i sa ZNTP-om, budući da odredbe članka 5. stavka 1. ZNTP-a nisu dispozitivnog karaktera.

Stranka također navodi da se nužno moraju uvažiti osnovni principi obveznog prava o tumačenju ugovornih odredbi, gdje, prvo, ugovorna odredba o roku plaćanja se mora utvrditi uzimajući u obzir cjelokupnu ugovornu dokumentaciju kao i cjelokupni odnos i suglasnost volja ugovornih stranaka (koja se može izraziti na razne načine pa i konkludentno), i to sve u okviru prirodnih i gospodarskih uvjeta koji neminovno utječu na pojedinu industriju pa tako i industriju otkupa kukuruza koja je temeljena na desecima godina prakse i suradnje dobavljača i kupaca i koju ZNTP svakako može i mora uvažiti, jer da se ZNTP ne primjenjuje u "vakuumu", a niti se nužno odredbe ZNTP-a ispunjavaju na posve jednak način u svim industrijama kupoprodaje različitih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

U odnosu na navedeno, AZTN ističe kako su pisani oblik i obvezne odredbe ugovora propisani ZNTP-om radi zaštite općeg (javnog) interesa te osiguranja i zaštite poštenih trgovačkih praksi svih sudionika u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. Naime upravo je odredbama članka 286. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22. i 156/22., 155/23.; dalje u tekstu: ZOO), koji se primjenjivao na predmetne ugovorne odnose, propisano da se ugovor može sklopiti u bilo kojem obliku, osim ako je zakonom drukčije određeno te da zahtjev zakona da ugovor bude sklopljen u određenom obliku važi i za sve kasnije izmjene i dopune ugovora. Slijedom toga, stranka ne može svojevoljno odlučiti da odredbu o uvjetima i rokovima plaćanja koja je bitni i obvezni sastojak ugovora sukladno ZNTP-u, što znači da mora biti ugovorena u pisanom obliku prije isporuke, zamjenjuje usmenim pogodbama i konkludentnim radnjama dobavljača. Kada je za ugovor potrebno sastaviti ispravu, kao što je ovdje slučaj s ugovorom između kupca i dobavljača, tada je ugovor, kao i sve njegove naknadne dopune i izmjene, sklopljen kada kupac i dobavljač potpišu tu ispravu odnosno razmijene pisma ili se sporazume pomoću drugog sredstva koje omogućuje da se sa sigurnošću utvrde sadržaj i identitet davatelja izjave, sve u skladu s odredbom članka 292. stavka 1. i 4. ZOO-a. Jednako tako, ponovno uslijed činjenice da je za ugovor između kupca i dobavljača zahtjevan formalni oblik, kupac se može pozivati samo na one odredbe koje su ugovorene u takvom formalnom obliku, ali ne i na eventualna usmena utanačenja s dobavljačima (članak 291. stavak 1. ZOO-a), dok je člankom 290. stavkom 1. ZOO-a propisano da ugovor koji nije sklopljen u propisanom obliku nema pravni učinak niti takav ugovor stranke mogu osnažiti ispunjenjem obveza iz njega zbog cilja radi kojega je propisan pisani oblik (članka 294. ZOO-a).

Nadalje, stranka je izjavila da ako je po AZTN-u i sporna utvrđenost ili značenje ugovorne odredbe o roku plaćanja (iako, dakako, spornost odredbe u bilateralnom ugovoru može postojati samo ako je ona sporna među ugovornim stranama, a ne ako neka treća strana, kao što je AZTN, smatra da nešto nije ugovoreno ili je sporno), onda bi se zakonitost predmetne odredbe trebala utvrđivati upravo utvrđivanjem suglasnosti volja ugovornih strana. Međutim, stranka ističe da, pogrešnom primjenom zakona kao i Ustava, AZTN nije na taj, pravilan, način utvrđivao je li zakonito ugovoren rok plaćanja, već je paušalno, samo iz razloga izostanka izričite odredbe kako bi bila očekivana po AZTN-u u određenom dokumentu, utvrdio da rok plaćanja nije zakonito ugovoren. Radi se stoga, prema mišljenju stranke, o neovlaštenom zadiranju AZTN-a u poduzetničku slobodu i ugovornu diskreciju Granolija d.d. i njegovih dobavljača, a time i pogrešnoj primjeni zakona.

AZTN ističe kako ovdje nije riječ o tome da je AZTN-u sporna utvrđenost ili značenje ugovorne odredbe o roku plaćanja, jer u predmetnom slučaju ne može doći do primijene odredbi članka 319. ZOO-a o tumačenju spornih odredbi, budući da protupravno postupanje stranke proizlazi iz nepostojanja ugovornih odredbi u propisanoj pisanoj formi. Naime, prema odredbi stavka 1. članka 319. ZOO-a odredbe ugovora primjenjuju se onako kako glase, dok je odredbom stavka 2. istoga članka ZOO-a propisano da pri tumačenju spornih odredbi se ne treba držati doslovnog značenja pojedinih izričaja, već treba istraživati zajedničku namjeru ugovaratelja i odredbu tako razumjeti kako to odgovara načelima obveznog prava utvrđenim tim zakonom, no ovdje je dakle riječ o nepostojećoj, a ne spornoj ugovornoj odredbi u pisanom obliku.

Nadalje, stranka je u pisanoj obrani još jednom napomenula da su upravo mali dobavljači Granolia d.d., kao strana koja je osjetljiva na svaki trošak poslovanja, ti koji inzistiraju na što manjoj administraciji i troškovima u izvršavanju prodaje kukuruza Granoliju d.d. te da nema izbora nego uvažavati i ove interese dobavljača kao svojih (uglavnom i dugogodišnjih) partnera, dok istovremeno dakako nastoji i nastavit će nastojati pripremati što širi izričiti sadržaj ugovorne dokumentacije koja je podloga za posao otkupa kukuruza. Na pitanje AZTN-a upućeno stranci na usmenoj raspravi održanoj 9. srpnja 2026., a u odnosu na očitovanje stranke od 7. listopada 2024. u točki 7. te ponavljanje istog u pisanoj obrani od 1. srpnja 2026., o tome koja je administracija i trošak ugovaranja, odnosno određivanja uvjeta i rokova plaćanja u predmetnim ponudama za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, od 4. rujna 2023., opunomoćenik stranke [...] odgovorio je da nema financijskog troška već da je izostanak dotične odredbe o rokovima plaćanja očita omaška. Na dodatno pitanje AZTN-a postavljeno na usmenoj raspravi o tome ima li ili nema dodatne administracije i troškova koji bi bili potrebni za određivanje uvjeta i rokova plaćanja u odnosu na ostale odredbe sadržane u navedenim ponudama za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, od 4. rujna 2023., opunomoćenik stranke [...] odgovorio je da nema dodatne administracije i troška.

Stranka je u pisanoj obrani isticala da je razvidno iz očitovanja samih dobavljača kojima se AZTN obratio, da nije bilo nikakvog spora sa Granoliom d.d. oko ugovornih pitanja pa tako niti oko toga jesu li zakonito ugovoreni uvjeti i rokovi plaćanja, da surađuju s Granoliom d.d. dugo godina na obostrano zadovoljstvo i da ne smatraju da im Granolio d.d. nameće nepoštene trgovačke prakse. Također, ističe da AZTN nije uopće utvrđivao stupanj krivnje Granolija d.d. u odnosu na počinjenje navodnih povreda ZNTP-a, iako je to potrebno, kako bi se uopće moglo utvrditi nepoštenje Granolija d.d. kao preduvjet počinjenja nepoštene trgovačke prakse. Naime, ZNTP da ne postoji niti da se primjenjuje u pravnom vakuumu i neovisno o hrvatskom pravnom poretku, drugim propisima, upravnoj i sudskoj praksi i pravnoj doktrini. ZNTP je, kako stranka ističe, dakako prvenstveno podložan Ustavu Republike Hrvatske i svim ustavnim načelima, a s obzirom na narav sankcija iz ZNTP-a, on da je posebice podložan načelima i doktrini o utvrđenju kaznenopravne povrede kao i o sankcijama kaznenopravnog karaktera. Stoga, protupravnost i kažnjivost povrede ZNTP-a, prema mišljenju stranke, svakako ovisi i o postojanju odnosno stupnju krivnje počinitelja. U ovom kontekstu, Granolio d.d. ističe da svakako nije postupao nepošteno, jer da nije postupao niti s namjerom a niti krajnjom ili običnom nepažnjom u smjeru povrede ZNTP-a. AZTN, ističe, nije utvrdio suprotno, niti na

suprotan zaključak upućuju očitovanja samih dobavljača. Štoviše, dobavljači iskazuju pohvalno o Granoliju d.d. i ugovornim odnosima s njima.

AZTN napominje da prilikom utvrđivanja je li Granolio d.d. nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbi ZNTP-a nije od značaja pobuda, stupanj nepažnje ili postojanje eventualne namjere na njegovoj strani jer, za razliku od kaznenog djela i sankcije za isto, a kod kojeg je namjera relevantni kriterij za sadržaj krivnje, kod ocjene je li Granolio d.d. nametnuo svojem dobavljaču nepoštene trgovačke prakse nije od značaja je li to htio ili ne, je li riječ o omašci stranke, je li dobavljač prigovorio određenom postupanju ili je bio s takvim postupanjem suglasan i zadovoljan u poslovanju sa strankom, je li povreda manjeg opsega i slično, budući da je već samim postupanjem na način kojeg je ZNTP definirao kao nepoštenu trgovačku praksu ispunjeno obilježje protupravnosti koji Zakon zahtjeva.

Slijedom navedenog, budući da nije bilo novih činjenica ni dokaza koji bi utjecali na preliminarno utvrđeno činjenično stanje, AZTN je utvrdio da je Granolio d.d. poslovao na temelju ugovora koji nisu sadržavali odredbe o uvjetima i rokovima plaćanja proizvoda u pisanom obliku prije isporuke s 95 dobavljača merkantilnog kukuruza roda 2023., navedenih u tablici u Prilogu: Tablica s popisom dobavljača i trajanjem povrede iz točke I. 1. izreke rješenja, na način da su dobavljači potvrdili prihvat jedne od ponuda za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, od 4. rujna 2023., koje su se odnosile na otkupna mjesta: [...] i [...]; [...] i [...]; te [...] i Cjenika usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023., potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista, a da ni jedan od navedenih dokumenata nije sadržavao odredbe o uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog kukuruza, čime je tim dobavljačima nametnuo nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 3. ZNTP-a. Trajanje povrede u odnosu na svaki pojedini ugovorni odnos s 95 dobavljača se utvrđuje od dana sklapanja ugovora potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista do prestanka svakog pojedinog ugovora isplatom kupoprodajne cijene, kako je navedeno u Prilogu koji je sastavni dio ovoga rješenja.

5.2. Povreda ZNTP-a u vezi s obveznim sadržajem ugovora o uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je predmet ugovora

Odredbama članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a, određeno je da ugovor između dobavljača i kupca mora biti sklopljen u pisanom obliku prije isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe o uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora.

Citirane odredbe članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a nisu se mijenjale u odnosu na ranije važeće odredbe ZNTP-a 2021, koje su bile na snazi u promatranom razdoblju.

Granolio d.d. je uz podnesak od 2. svibnja 2023. dostavio sljedeće ugovore:

1. Ugovor o kupoprodaji br. [...] između Granolija d.d. i [...] od 16. listopada 2023.
2. Ugovor o kupoprodaji br. [...] između Granolija d.d. i [...] od 9. listopada 2023.
3. Ugovor o kupoprodaji br. [...] između Granolija d.d. i [...] od 9. listopada 2023.
4. Ugovor o kupoprodaji br. [...] između Granolija d.d. i [...] od 6. studenoga 2023.
5. Ugovor o kupoprodaji br. [...] između Granolija d.d. i [...] od 24. listopada 2023.

Uvidom u dostavljene ugovore vidljivo je da se pod odredbom „isporuka" navodi „vozilom prodavatelja" te nije vidljiva druga odredba o uvjetima i rokovima isporuke. U odredbi o cijeni ugovori se pozivaju na Obavijest o uvjetima otkupa sirovog kukuruza od 2. listopada 2023., a pod odredbom ostalo navodi se da se svi eventualni troškovi naplaćuju prema Cjeniku prijema,

sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023. Navedena obavijest o uvjetima otkupa također nema vidljivu odredbu o uvjetima i rokovima isporuke.

Na pitanje AZTN-a o tome na koji način je određen i koji je bio ugovoreni rok isporuke prema Ugovoru o kupoprodaji br. [...] od 16. listopada 2023., [...] je u očitovanju dostavljenom 14. travnja 2025. naveo da je prvo dovezao kukuruz na skladištenje, a kada je s Granoliom d.d. odlučio sklopiti ugovor i onda i obračun kvalitete za konkretni kukuruz, tada je zapravo isporučio kukuruz, jer ranije od toga ga je samo skladištio. Zato je rok isporuke kukuruza prema ugovoru bio istovremen kada je sklopljen obračun kvalitete, jer tek tada je imao ugovorene sve uvjete. [...] je također naveo kako je dovezao kukuruz prije potpisa ugovora i koristio uslugu skladištenja kukuruza u razdoblju od 12. listopada 2023. do 20. listopada 2023. Međutim, ističe da mu Granolio d.d. nije naplatio tu uslugu, iako je svjestan da je Granolio d.d. to mogao napraviti, jer je dovozom kukuruza pristao na tu uslugu i cjenik od 4. rujna 2023. No, kroz komunikaciju s predstavnikom Granolija d.d. i iskustva od prethodnih godina zna da Granolio d.d. tu uslugu naplaćuje samo u slučaju da ne dođe do kupoprodaje.

Na isto pitanje postavljeno dobavljaču [...], dobavljač se 16. travnja 2025. očitovao da robu dovozi odmah po žetvi, sve dok traje žetva i to razdoblje ovisi o vremenskim prilikama. Smatra da je isporuka izvršena kad je sa strankom sve dogovorio i napravio obračun kvalitete, a prije toga je kukuruz samo stajao u silosu te je vlasništvo prešlo na Granolio d.d. kad je napravljen obračun kvalitete, a tada su potpisali i vlasnički list.

Iako se navedena očitovanja dobavljača podudaraju s očitovanjem stranke od 2. svibnja 2024., a koje se odnosi na slučajeve kada istovremeno dolazi do ugovaranja otkupa i same isporuke i prijenosa vlasništva, a kada s dobavljačima nisu sklapani posebni (individualni) ugovori, AZTN ne može prihvatiti navode da je i u slučaju kada su sklopljeni posebni (individualni) ugovori, kao kod predmetnih pet dobavljača, do isporuka i prijenosa vlasništva na Granolio d.d. došlo na isti dan kada je supotpisan obračun kvalitete, budući da je s navedenih pet dobavljača ugovor o kupoprodaji sklopljen prije i neovisno o potpisivanju obračuna kvalitete koji je uslijedio. Dakle, u slučajevima kada su sklapani posebni ugovori suglasnost volja ugovornih strana da sklope posao kupoprodaje i obveza isporuke kukuruza nastala je već potpisivanjem ugovora pa je već u tom trenutku (ili najkasnije prije prve isporuke) trebalo jasno odrediti uvjete i rokove isporuke, pa su dovozi kukuruza koji su uslijedili nakon potpisivanja ugovora o kupoprodaji, bez obzira što za njih nisu odmah napravljeni pojedinačni obračuni, zapravo predstavljali isporuke u smislu ZNTP-a. Stoga su svakim dovozom, odnosno isporukom kukuruza u silos Granolija d.d. nakon sklopljenog ugovora preneseni svi rizici i vlasništvo na Granolio d.d., a ne tek potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista kako je to slučaj kada ovakvi posebni ugovori nisu sklapani. Prijenos vlasništva kukuruza na Granolio d.d. potpisivanjem vlasničkog lista može se odnositi samo na onaj dio kukuruza isporučenog po osnovi skladištenja prije potpisivanja kupoprodajnog ugovora. Stoga je obračunima kvalitete i vlasničkim listovima u konkretnim slučajevima samo utvrđena ukupna količina i kvaliteta kukuruza, kao i iznos koji kupac treba platiti, te su takvi skupni obračuni temelj za izdavanje računa ili otkupnog bloka. Nadalje, s obzirom na navedeno, AZTN se također ne može složiti sa shvaćanjem [...] da je u predmetnom otkupu, a prema podacima iz obračuna kvalitete br. [...], koristio uslugu skladištenja u razdoblju od prvog dovoza 12. listopada 2023. pa sve do 20. listopada 2023., kada je potpisan obračun kvalitete i vlasnički list. Naime, budući da je Ugovor o kupoprodaji br. [...] između Granolija d.d. i [...] sklopljen 16. listopada 2023., proizlazi da su dovozi koji su prethodili njegovom potpisivanju na dane [...], [...] i [...] mogli biti s osnove skladištenja, međutim kako je već ranije rečeno, dovozi kukuruza koji su uslijedili nakon dana potpisivanja predmetnog ugovora na dane [...], [...], i [...] imaju se smatrati isporukama kukuruza u smislu ZNTP-a, kojima je došlo do prijenosa vlasništva na stranku. U slučaju otkupa kukuruza kod preostala četiri dobavljača s kojima su sklopljeni posebni ugovori, prema dostavljenoj otkupnoj dokumentaciji proizlazi da su sve isporuke kukuruza uslijedile nakon potpisivanja ugovora, dakle njima je došlo do prijenosa vlasništva

na Granolio d.d., pa se ni u tim slučajevima ne može smatrati da su dobavljači koristili usluge skladištenja do trenutka potpisivanja obračuna kvalitete i vlasničkog lista.

Gore navedeno tumačenje AZTN-a u skladu je i s pojašnjenjem stranke u odgovoru na pitanje AZTN-a postavljeno stranci u sklopu obavijesti o neprihvaćanju Prijedloga preuzimanja obveza od 6. ožujka 2025., da se očituje o tome po kojoj pravnoj osnovi je Granolio d.d. preuzeo kukuruz od dobavljača [...] [...], [...] i [...], a što je razvidno iz obračuna kvalitete br. [...] od 20. listopada 2023., imajući u vidu da je Ugovor o kupoprodaji br. [...] sklopljen tek nakon navedenih isporuka i to 16. listopada 2023. Naime, stranka se u podnesku od 19. ožujka 2025. očitovala o tome da je Granolio d.d. preuzeo kukuruz predmetnog dobavljača u danima prije sklapanja međusobnog ugovora o kupoprodaji te obračuna kvalitete, temeljem pravne osnove ugovora o skladištenju. Nadalje, navodi da sukladno ranijim obrazloženjima u ovom postupku, isporuka kukuruza u smislu ugovora o kupoprodaji između Granolija d.d. i njegovih dobavljača, a time i u smislu ZNTP-a događa se nakon sklapanja individualnog međusobnog ugovora u zasebnom formatu, odnosno nakon sklapanja obračuna kvalitete. U mjeri u kojoj su pojedini dobavljači dovezli svoju robu (kukuruz) na piste prije datuma tih dokumenata, pa tako i dobavljač iz predmetnog upita, radilo se u tom razdoblju samo o skladištenju kukuruza (što dakako inače ubrzava i pripremu za eventualnu kupoprodaju ako se strane o tome usuglase). Dakle, u tom razdoblju, i sve dok ugovorne strane ne ugovore drugi posao za tu robu (posao kupoprodaje), dobavljač – a to se odnosi i na slučaj iz upita AZTN-a - samo skladišti robu kod Granolija d.d., što pretpostavlja odvagu po dovozu svakog kamiona kukuruza, pregled i utvrđivanje kvalitete, čišćenje i sušenje (ako je dobavljač doveo sirovi kukuruz, a radi pripreme pravilnog standarda kukuruza za skladištenje), te uskladištenje u silosu Granolija d.d. Dakle, dobavljač tada svakako nije „isporučio" robu u smislu ugovora o kupoprodaji jer takvog još nema, niti dobavljač ima ikakvu obvezu u tom smislu, te je dobavljač naravno i dalje vlasnik te robe, a također i nalogodavatelj (ostavodavac) u ugovornom odnosu uskladištenja. Ako dobavljač već u trenutku ugovora skladišti kukuruz kod Granolija d.d., onda se i kod njega dakako isporuka po poslu kupoprodaje izvršava tek sklapanjem navedenog ugovora, kada se mijenja osnova po kojoj Granolio d.d. drži taj kukuruz, iz uskladištenja u kupoprodaju (a time se dakako prenosi i vlasništvo nad robom). Ovo vrijedi i za slučaj iz upita AZTN-a od 6. ožujka 2025. Također, na posebno pitanje AZTN-a o naplati troškova skladištenja, Granolio d.d. se očitovao da nije naplatio troškove skladištenja kukuruza roda 2023. nijednome od predmetnih petnaest dobavljača za koje je dostavljena otkupna dokumentacija.

Ovdje treba dodati i to da se sama stranka Prijedlogom preuzimanja obveza obvezala ubuduće rok isporuke proizvoda u modelu individualnog ugovora odrediti bilo rokom u danima od sklapanja ugovora, bilo konkretnim datumom, što je u skladu sa ZNTP-om. Nadalje, stranka je također navela kako, u mjeri u kojoj bi ugovori (koji su predmet ovog postupka) sadržavali nedostatak bitnog elementa kupoprodaje (rok isporuke) kao povredu ZNTP-a, ta povreda bi maksimalno trajala od sklapanja ugovora do isplate cijene.

Na temelju cjelokupne do tada dostavljene dokumentacije, AZTN je preliminarno utvrdio da je Granolio d.d., kao kupac sa značajnom pregovaračkom snagom u smislu odredbe članka 3. stavka 1. ZNTP-a, poslovao s dobavljačima temeljem ugovora koji nisu sadržavali odredbe o uvjetima i rokovima isporuke isporučenog kukuruza, čime je nametao nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 4. ZNTP-a, a s dobavljačima i u razdoblju trajanja pojedinih ugovora (od dana sklapanja ugovora o kupoprodaji do isplate cijene), kako slijedi: [...] u razdoblju od 16. listopada 2023. do 18. siječnja 2024., [...] u razdoblju od 9. listopada 2023. do 7. prosinca 2023., [...] u razdoblju od 9. listopada 2023. do 13. studenoga 2023., [...] u razdoblju od 6. studenoga 2023. do 18. prosinca 2023. i [...] u razdoblju od 24. listopada 2023. do 7. prosinca 2023.

U pisanoj obrani od 1. srpnja 2026. stranka navodi da se radi o pogrešnom tumačenju opsega i sadržaja ugovorne dokumentacije, kao i nerazumijevanju prirodnih zakonitosti i terminologije

industrije otkupa kukuruza. Naime, kao što je Granolio d.d. isticao ranije u postupku, u slučajevima kada je potrebno posebno naknadno utvrđivati vrstu robe koja se prodaje, tj. kvalitetu kukuruza (budući da različite kvalitete kukuruza predstavljaju različite vrste/kategorije kukuruza što utječe, posebice, na cijenu), a dakako i slijedom nemogućnosti predviđanja točnog budućeg datuma žetve kukuruza (zbog objektivnih, prirodnih okolnosti i utjecaja okolišnih faktora) kao prethodnog koraka u cijelom procesu kupoprodaje, strane će pored osnovnog ugovora kasnije potpisati i obračun kvalitete, te će stoga tek potpisom i datumom obračuna kvalitete kao konačnog dijela ugovornog sklopa biti utvrđeni bitni uvjeti ugovora (sukladno ZTNP-u) pa tako i rok isporuke proizvoda. Navodi da se o takvim slučajevima radilo i kod pet dobavljača iz točke 5.2. Obavijesti od 26. svibnja 2026. Naime, kao što je razvidno iz osnovnih ugovora sklopljenih s tim dobavljačima, ugovorena je prodaja sirovog kukuruza (roda 2023.), što jasno i nepobitno ukazuje na činjenicu da će dobavljač tek vršiti žetvu (u određenom trenutku uvjetovanom prirodnim, okolišnim okolnostima dozrijevanja kukuruza, kao i samom odlukom dobavljača), te da će se radi utvrđenja konačnih uvjeta prodaje morati tek utvrditi konačna kvaliteta i količina merkantilnog kukuruza, po sušenju i eventualnom čišćenju tog (prvotno sirovog) kukuruza. Dakle, morat će se utvrditi obračun kvalitete, kao i kod svih ostalih dobavljača, te će taj obračun kvalitete dobavljač moći pregledati i potvrditi tj. potpisati, utvrđenjem time konačnih uvjeta kupoprodaje, uključivo i roka isporuke.

U nastavku pisane obrane stranka navodi da, kao što je Granolio d.d. obrazlagao tijekom postupka, a AZTN i prihvatio kao valjano i zakonito tumačenje, budući da obračun kvalitete na datum supotpisa po obje strane mijenja osnovu držanja kukuruza po Granoliju d.d. iz odnosa skladištenja u odnos kupoprodaje (ako je kukuruz već predan Granoliju d.d.), isporuka i prijenos vlasništva događaju se na taj dan. Stoga smatra da je sasvim razumno, logično, smisleno i zakonito tumačenje o tome da je rok isporuke utvrđen putem obračuna kvalitete i to kao datum tog obračuna, budući da se ne izvršava neka zasebna isporuka naknadno. Ovo tumačenje Granolio d.d. je u postupku navodio i u odnosu na ugovoren rok isporuke za predmetnih pet dobavljača, a što je potvrđeno i od samih dobavljača, kako je obrazloženo. Stoga stranka smatra da nije jasno zašto, a svakako da nije osnovano da, AZTN radi razliku između utvrđenosti roka isporuke po obračunima kvalitete za dobavljače koji nisu imali zasebni osnovni ugovor (kod kojih je utvrdila da nema povrede), od utvrđenosti roka isporuke za ovih pet dobavljača iz točke 5.2. Obavijesti od 26. svibnja 2026. koji jesu imali zasebni osnovni ugovor. Međutim, ističe da je taj ugovor sklopljen prvenstveno iz razloga razlikovanja cijene kukuruza (što je Granolio d.d. također već obrazlagao tijekom postupka), no i dalje se u tom trenutku radi o sirovom kukuruzu gdje tek treba biti utvrđena konačna kvaliteta i količina kukuruza kao i rok isporuke, i to sklapanjem obračuna kvalitete kao konačnog dijela ugovorne dokumentacije (isto kao i kod ove prve grupe dobavljača).

Prema shvaćanju stranke, pravilno tumačenje zakonitog određenja roka isporuke kod predmetnih pet dobavljača zahtijeva i odgovarajuće razumijevanje prirodnih i praktičnih zakonitosti kod otkupa kukuruza. Kao što je obrazloženo pa i inače prihvaćeno od strane AZTN-a u Obavijesti od 26. svibnja 2026., za sve vrijeme dok nije sklopljen obračun kvalitete za kukuruz pojedinog dobavljača i temeljem tog obračuna utvrđen rok isporuke i izvršena sama isporuka (izmjenom pravne naravi držanja po Granoliju d.d.), kukuruz je, kako stranka ističe, kod Granolija d.d. samo na skladištenju, a nije kupljen. Osim Granolia d.d., ovo da su potvrdili i sami dobavljači od kojih je AZTN tražio očitovanje, kao što je razvidno iz njihovih odgovora koji prileže spisu predmeta. Također, sama činjenica što Granolio d.d. u svojoj dobroj volji nije naplaćivao to skladištenje kod dobavljača koji su naknadno prodali kukuruz, pa niti što su pojedine odvage moguće napravljene prije, a neke poslije sklapanja osnovnog ugovora, a prije obračuna kvalitete, ne može se nikako tumačiti na način da je taj kukuruz već „isporučen" Granoliju d.d. u smislu ZNTP-a. Kao što je detaljno i višestruko obrazloženo u postupku, a potvrđeno i u očitovanjima dobavljača, radilo se u takvim slučajevima, prema shvaćanju stranke, samo o skladištenju, a ne o kupoprodaji, te je dobavljač imao vlasništvo nad tim kukuruzom sve dok se nije sklopio obračun kvalitete kao konačni dio ugovora o kupoprodaji i temelj kojim je utvrđen rok isporuke i izvršena isporuka.

Nadalje, stranka je na usmenoj raspravi obrazložila okolnosti koje utječu na samo ugovaranje, kao što su: vremenski uvjeti o kojima ovisi početak žetve, ovisno o razdoblju u kojem se vrši sjetva, veći broj čestica zemlje koje su u posjedu dobavljača u različitim mjestima, odluke samih dobavljača kada će započeti i završiti sa žetvom. Upravo zbog navedenih okolnosti, stranka ističe da nije moguće u trenutku sklapanja ugovora o kupoprodaji navesti točan rok isporuke. Na dodatno pitanje AZTN-a o tome je li u trenutku sklapanja ugovora o kupoprodaji s pojedinim dobavljačem bilo moguće okvirno ugovaranje roka isporuke, primjerice odrediti pojedine mjesece ili do otkupa za rod kukuruza sljedeće godine, stranka pojašnjava kako se pod rokom isporuke koji se očekuje od svakog pojedinog dobavljača smatra kraj žetve tog pojedinog dobavljača, što je generalno od početka rujna do kraja prosinca. Stranka dodatno objašnjava da kada je roba dovezena na pistu, još nije određen konačan datum isporuke, jer se ta predaja robe na pistu, po mišljenju stranke, ne smatra isporukom. Naime, nakon što je roba dovezena na pistu, potrebno je utvrditi kvalitetu kukuruza, što može trajati nekada i do mjesec dana. Na dodatno pitanje AZTN-a o tome o čemu ovisi kada će se raditi obračun kvalitete robe, stranka pojašnjava da se nakon svakog dovoza robe temeljem vagarinki uzima uzorak koji se odmah analizira kako bi se utvrdila kvaliteta u tom trenutku dovezenog kukuruza, a nakon što je dobavljač izvršio zadnji dovoz kukuruza, stranka priprema prijedlog obračuna kvalitete. Razlog je što su različiti parametri kvalitete kod različitih dovoza kukuruza te se na kraju uzima prosjek, a što se vidi na obračunskoj listi. To se tiče individualnih ugovora i kod otkupa temeljem javno objavljenih uvjeta otkupa. Stranka nadalje ponovno ističe kako i u slučaju individualnih ugovora i otkupa temeljem javno objavljenih uvjeta otkupa, do isporuke kupoprodaje dolazi tek potpisom vlasničkog lista, a do tog trenutka roba predana na pisti se samo skladišti. Naime, u trenutku kada stranka preda prijedlog obračuna kvalitete dobavljaču na potpis, dobavljač ima pravo odlučiti hoće li ili neće potpisati taj obračun, može zahtijevati veću cijenu, niže troškove i može povući svoj kukuruz. Također, na cijeli proces kupoprodaje utječe konkurencija. Na dodatno pitanje opunomoćenog odvjetnika stranci kojim dokumentom se utvrđuju konačni uvjeti kupoprodaje, uključivo rokovi isporuke, ponovno u oba slučaja ugovaranja otkupa, stranka odgovara da je to obračun kvalitete. Na daljnje pitanje opunomoćenog odvjetnika stranci o tome kada je isporuka kukuruza izvršena u poslu s dobavljačem uzimajući u obzir dokumentaciju koja se potpisuje, stranka navodi da je to kada se izdaje faktura, a na dodatni upit opunomoćenog odvjetnika o tome ne radi li se ipak o ranijem momentu, stranka odgovara da je riječ o trenutku kada se potpisuje vlasnički list i obračun kvalitete. Na pitanje AZTN-a stranci, o tome pruža li se i dobavljačima sirovog kukuruza usluga, odnosno naplaćuje li se trošak sušenja i čišćenja kukuruza sukladno cjeniku usluga kupca, stranka odgovara da u slučaju kada je ugovorom izričito navedeno da se radi o vlažnom, sirovom kukuruzu, tada se ne naplaćuje trošak sušenja i čišćenja.

AZTN upućuje na odredbe članka 247. ZOO-a, prema kojima je ugovor o kupoprodaji sklopljen u trenutku kada se prodavatelj i kupac suglase oko bitnih sastojaka tog ugovora, a to su stvar i cijena te predajom ugovorene stvari na ugovoreno mjesto isporuke prodavatelj ispunjava svoju ugovornu obvezu (čl. 178. ZOO-a) i rizik prelazi na kupca (čl. 378. ZOO-a). S obzirom na dostavljene preslike isprava predmetnih ugovora o kupoprodaji, čije sklapanje stranka i dobavljači nisu osporavali, AZTN je uzeo za dokazanu činjenicu valjanog sklapanja pravnih poslova kupoprodaje s datumima sklapanja predmetnih ugovora: Ugovor o kupoprodaji br. [...] između Granolija d.d. i [...] od 16. listopada 2023., Ugovor o kupoprodaji br. [...] između Granolija d.d. i [...] od 9. listopada 2023., Ugovor o kupoprodaji br. [...] između Granolija d.d. i [...] od 9. listopada 2023., Ugovor o kupoprodaji br. [...] između Granolija d.d. i [...] od 6. studenoga 2023., Ugovor o kupoprodaji br. [...] između Granolija d.d. i [...] od 24. listopada 2023.

Odredba članka 5. stavka 1. ZNTP-a nalaže da ugovor između dobavljača i kupca bude sklopljen u pisanom obliku prije isporuke i da sadrži sve odredbe bitne za poslovni odnos. U suprotnome, ako izostane pisani dogovor ugovornih strana u pogledu odredbi bitnih za njihov poslovni odnos, stranke su izložene potrebi oslanjati se na svoje procjene, iskustva, praksu koju smatraju uvriježenom, a što uzrokuje pravnu nesigurnost i suprotno je ostvarenju svrhe i

smisla ZNTP-a. Stoga, budući da iz pisanih ugovora sklopljenih s dobavljačima ne proizlazi drugačije, AZTN je utvrdio da je predajom robe – svakom pojedinom isporukom kukuruza koje su uslijedile nakon sklapanja ugovora o kupoprodaji, došlo do djelomičnog ispunjenja (sve dok zadnjom isporukom nije predana ukupno ugovorena okvirna količina kukuruza čime je dobavljač u potpunosti ispunio svoju ugovornu obvezu) i prijelaza rizika i vlasništva na kupca, te nije poklonio vjeru izjavama stranke i dobavljača tijekom ispitnog postupka o usmenom naknadnom ugovaranju skladištenja pa konačnoj kupoprodaji i isporuci te prijenosu vlasništva tek u trenutku potpisivanja obračuna kvalitete i vlasničkog lista.

Naime, za razliku od kukuruza koji se otkupljivao temeljem ponuda Granolija d.d. iz točke 5.1. obrazloženja rješenja, iz sklopljenih posebnih ugovora i Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza roda 2023. na lokaciji [...] (PJ Prerada žitarica) od 2. listopada 2023. proizlazi da je ugovorena prodaja sirovog kukuruza, po cijeni koja je određena za sirovi kukuruz, a s obzirom na kvalitetu predanog kukuruza (koja ovisi o vlazi, primjesi, lomu i defektu) na dan kada je kukuruz dovezen odnosno isporučen. Nadalje, kada je posebno ugovorena kupoprodaja sirovog kukuruza, takav kukuruz ne podliježe dodatnim procesima i troškovima sušenja i čišćenja, što je vidljivo iz dostavljenih obračuna kvalitete za predmetne dobavljače u kojima nema obračunatih troškova, a nisu dostavljeni ni računi kupca za uslugu čišćenja i sušenja (kakvi su dostavljeni uz otkupnu dokumentaciju za dobavljače s kojima nije ugovorena kupoprodaja sirovog kukuruza), a što je potvrdio i u svojoj izjavi opunomoćenik stranke [...] na usmenoj raspravi. Cijeneći da je zaposlenik stranke osoba koja neposredno poznaje poslovne procese Granolija d.d., i s obzirom da se ona podudara s pisanom otkupnom dokumentacijom, AZTN je njegovu izjavu ocijenio vjerodostojnom. Stoga AZTN smatra da nisu točni suprotni navodi stranke dani putem opunomoćenog odvjetnika u pisanoj obrani „da će se radi utvrđenja konačnih uvjeta prodaje morati tek utvrditi konačna kvaliteta i količina merkantilnog kukuruza, po sušenju i eventualnom čišćenju tog (prvotno sirovog) kukuruza". Naime, kako je i sama stranka pojasnila na usmenoj raspravi, nakon svakog dovoza robe temeljem vagarinki uzima se uzorak kukuruza koji se odmah analizira kako bi se utvrdila kvaliteta u tom trenutku dovezenog kukuruza pa proizlazi da je kupac mogao pojedinačno za svaku isporuku napraviti obračun kvalitete, a ne tek zbirno odrediti prosječne iznose pojedinih parametara kvalitete nakon zadnje isporuke i izraditi skupni obračun kvalitete za sve isporuke.

Nadalje, AZTN ističe kako uslijed dugogodišnje suradnje i prakse poslovanja, na koju se i sama stranka poziva, a na način da se uz obračun kvalitete potpisuju i vlasnički listovi u slučajevima kada je kukuruz predan u silose u vlasništvu stranke, budući da dobavljači uglavnom nemaju vlastite skladišne kapacitete, za očekivati je da će dobavljači smatrati da je Granolio d.d. postao vlasnik kukuruza tek potpisom obračuna kvalitete i isprave o vlasničkom listu. Naime, i sama je stranka u podnescima tijekom ispitnog postupka izjavljivala da ovisno o tome hoće li isporuka biti vezana za određenu lokaciju tj. određeno mjesto skladištenja (silos), strane će dodatno sklopiti i vlasnički list. Međutim, ta isprava, u predmetnim slučajevima kada su prethodno već sklopljeni ugovori o kupoprodaji, nije dokument kojim se dokazuje trenutak prijenosa vlasništva. Naime, vlasnički list sadržajno potvrđuje da prodavatelj/vlasnik prenosi vlasništvo određene količine kukuruza na Granolija d.d. kao kupca, ali to se može odnositi samo na slučajeve kada dobavljači predaju svoj kukuruz Granoliju d.d. na skladištenje, a tek naknadno ako se odluče prodaju kukuruz Granoliju d.d. Budući da je kukuruz cijelo vrijeme fizički u silosu i ne dolazi do isporuke, vlasnički list u tom slučaju služi kupcu kao potvrda o prijenosu vlasništva. Međutim, u predmetnim slučajevima kada su isporuke uslijedile nakon sklapanja posebnih ugovora o kupoprodaji ta isprava je zapravo suvišna, jer se ne može smatrati, kako je AZTN utvrdio, da je kukuruz isporučen s osnove skladištenja, već kupoprodaje.

AZTN ističe kako je stranka već ranije tijekom postupka, na pitanje AZTN-a da se očituje o tome po kojoj pravnoj osnovi je Granolio d.d. preuzeo kukuruz od dobavljača [...] [...], [...] i [...], a što je razvidno iz obračuna kvalitete br. [...] od 20. listopada 2023., imajući u vidu da je Ugovor o kupoprodaji br. [...] sklopljen tek nakon navedenih isporuka i to 16. listopada 2023.,

u podnesku od 19. ožujka 2025. izjavila da se isporuka kukuruza u smislu ugovora o kupoprodaji između Granolija d.d. i njegovih dobavljača, a time i u smislu ZNTP-a događa nakon sklapanja individualnog međusobnog ugovora u zasebnom formatu, odnosno nakon sklapanja obračuna kvalitete. Nadalje, stranka obrazlaže da, budući da je Granolio d.d. svoju obavijest o uvjetima otkupa kukuruza roda 2023. na lokaciji [...] (PJ Prerada žitarica) objavio 2. listopada 2023., od tog datuma dobavljači na toj lokaciji formalno su znali koja je ponuđena minimalna cijena za eventualni posao kupoprodaje kukuruza za tu sezonu. Kupoprodaja i isporuka kukuruza nastat će, kako stranka navodi, tek ako i kada pojedini dobavljač sklopi sa Granoliom d.d. obračun kvalitete (gdje će se primijeniti cijena iz javne ponude), odnosno zasebni individualni ugovor (ako se strane tako sporazume, gdje će se primijeniti ugovorna cijena, koja se može utvrđivati formulom vezanom za cijenu iz javne ponude, kao što je bio slučaj sa predmetnim dobavljačem) uz eventualni obračun kvalitete (ako je bilo potrebno utvrđivati vrstu/kvalitetu kukuruza odnosno izvršiti sušenje i druge eventualne usluge). Dobavljači koji nemaju svojih skladišnih kapaciteta imaju interes i žele dostaviti svoj kukuruz na piste Granolija d.d. odmah nakon što izvrše svoju žetvu, kako bi se taj kukuruz uskladištio kod Granolija d.d. (uz čišćenje i sušenje), te stajao tamo sve dok dobavljač ne odluči hoće li prodati kukuruz Granoliju d.d. (što on u načelu čini tek kada se formalno objavi javna ponuda cijene otkupa) ili neće. Dakle kako stranka nadalje pojašnjava, u tom razdoblju, sve dok ugovorne strane ne ugovore drugi posao za tu robu (posao kupoprodaje), dobavljač samo skladišti robu kod Granolija d.d., što pretpostavlja odvagu po dovozu svakog kamiona kukuruza, pregled i utvrđivanje kvalitete, čišćenje i sušenje (ako je dobavljač doveo sirovi kukuruz, a radi pripreme pravilnog standarda kukuruza za skladištenje) te skladištenje u silosu Granolija d.d. Dakle, dobavljač tada svakako nije „isporučio" robu u smislu ugovora o kupoprodaji jer takvog još nema, niti dobavljač ima ikakvu obvezu u tom smislu, te je dobavljač naravno i dalje vlasnik te robe, a također i nalogodavatelj (ostavodavac) u ugovornom odnosu uskladištenja. Ako dobavljač već u trenutku ugovora skladišti kukuruz kod Granolija d.d., onda se i kod njega dakako isporuka po poslu kupoprodaje vrši tek sklapanjem navedenog ugovora, kada se mijenja osnova po kojoj Granolio drži taj kukuruz, iz uskladištenja u kupoprodaju (a time se dakako prenosi i vlasništvo nad robom). Ovo vrijedi i za slučaj iz upita od 6. ožujka 2025., kako je stranka izjavila.

Stoga, AZTN utvrđuje (kako je i ranije preliminarno utvrdio) da je u konkretnom slučaju sklapanjem ugovora o kupoprodaji s dobavljačem [...] 16. listopada 2023. došlo do promjene pravnog posla iz skladištenja u kupoprodaju ranije predanog kukuruza [...], [...] i [...], dok se dovozi kukuruza koji su uslijedili na dane [...], [...] i [...] imaju smatrati isporukama temeljem pravnog posla kupoprodaje. Kada bi se na izloženom predmetnom slučaju primijenilo pravno shvaćanje na kojem stranka inzistira u pisanoj obrani i na usmenoj raspravi, prema kojem je do pravnog posla kupoprodaje došlo tek u trenutku potpisivanja obračuna kvalitete i vlasničkog lista 20. listopada 2023., postavilo bi se pitanje o tome zašto se onda uopće sklapao ugovor o kupoprodaji 16. listopada 2023. i koji bi bio interes ugovornih strana da se roba skladišti do 20. listopada 2023., ako su se već prethodno usuglasile o kupoprodaji 16. listopada 2023. te se iz tog pisanog ugovora ne vidi da su stranke ugovorile bilo kakve posebne uvjete kupoprodaje.

Dakle, u slučajevima kada se prije (potpune) isporuke potpisuju posebni ugovori, a što je slučaj i kod predmetnih pet dobavljača, dobavljači su se u trenutku potpisa ugovora o kupoprodaji već odlučili i obvezali na prodaju ugovorene okvirne količine sirovog kukuruza, s određenim parametrima kvalitete (ugovoreni maksimalni postotni iznosi vlage, loma, primjese i defekta) i po točno ugovorenoj cijeni, koja je odrediva, a određuje se u eurima/kunama po toni prema ranije objavljenoj Obavijesti o uvjetima otkupa sirovog kukuruza od 2. listopada 2023. i ovisi o postotku vlage isporučenog sirovog kukuruza te se tom iznosu dodaje fiksno ugovoreni dodatni iznos u eurima po toni (koji se u predmetnim ugovorima razlikuje). Proizlazi dakle da su predmetni dobavljači, nakon što je Granolio d.d. ponudio cijenu otkupa sirovog kukuruza roda 2023. objavom navedene obavijesti, svaki pojedinačno s kupcem ispregovarali i ugovorili konačnu cijenu otkupa, nakon čega su uslijedile isporuke. Štoviše, u predmetnim ugovorima ugovoren je CPT paritet i isporuka vozilom prodavatelja, a prema incoterms paritetu koji se

primjenjuje za sve vrste transporta ugovaranje CPT pariteta znači da prodavatelj plaća sve troškove prijevoza do naznačenog mjesta ([...]), a rizik od gubitka ili oštećenja robe prelazi s prodavatelja na kupca onog trenutka kada se roba preda prvom prijevozniku. Ako su cijena i stvar, te ostali bitni sastojci ugovora o kupoprodaji propisani ZNTP-om (izuzev valjano ugovorenih uvjeta i rokova isporuke) određeni, odnosno odredivi u ugovoru, postavlja se pitanje koji bi to bio interes dobavljača prvo isporučiti robu s osnove ugovaranja usluge skladištenja, a što niti ne proizlazi iz pisanih ugovora sklopljenih sa strankom, a tek kad stranka napravi obračun kvalitete prenijeti vlasništvo nad kukuruzom. Naime, predmetni dobavljači, za razliku od onih s kojima stranka nije unaprijed sklapala posebne pisane ugovore o kupoprodaji, već su prije potpisivanja obračuna kvalitete donijeli odluku o prodaji, znajući po kojoj cijeni će kukuruz biti otkupljen. Nastojanje stranke da uvjeri AZTN da je i u ovim slučajevima do kupoprodaje i time isporuke i prijenosa vlasništva kukuruza došlo tek potpisivanjem obračuna kvalitete, jedino bi moglo biti u interesu stranke, jer bi prihvaćanje takvog tumačenja rezultiralo pomicanjem početka računanja rokova plaćanja. Naime, isključivo o stranci ovisi trenutak kada će ona izdati obračun kvalitete, a time bi ona imala i mogućnost manipulacije trenutkom stvarne isporuke i prolongiranja početka računanja rokova plaćanja. Sama činjenica da se isporuka izvršava na silos, odnosno skladište kupca kao mjesto isporuke, ne znači i da se time podrazumijeva pružanje usluge skladištenja, usprkos izjavama stranke i dobavljača. Za razliku od predmetnih dobavljača koji su se već odlučili i ugovorno obvezali Granoliju d.d. na prodaju kukuruza, dobavljači koji su predali kukuruz na skladište kupca, a još nisu sklopili poseban ugovor o kupoprodaji i obvezali se na isporuku kojom će doći do prijenosa vlasništva, nisu još donijeli odluku o tome hoće li je i konačno prodati upravo Granoliju d.d. (jer je za očekivati da dok ju skladište prate cijene kukuruza koje objavljuju i drugi otkupljivači), dakle oni tek ako se odluče na kupoprodaju potpisuju u tu svrhu obračun kvalitete i vlasnički list koje Granolio d.d. izrađuje, čime dakle ne dolazi do faktičke isporuke već ranije predanog kukuruza, već samo do promjene pravnog posla iz skladištenja u kupoprodaju. Međutim, ti dobavljači mogu preuzeti skladišteni kukuruz, za što će platiti Granoliju d.d. trošak izlaza sukladno cjeniku usluga, budući da su oni i dalje vlasnici kukuruza, ako se ne odluče prodati ju Granoliju d.d. Za razliku od njih, predmetnih pet dobavljača su se unaprijed ugovorno obvezali na kupoprodaju i predali kukuruz kupcu, čime je dobavljač ispunio svoju obvezu, a vlasništvo je preneseno na kupca. Naime, predmetni ugovori ne sadrže klauzulu koja bi prodavatelju omogućila odustajanje pod određenim uvjetima ili pridržaj prava vlasništva. Stoga predmetni dobavljači ne bi mogli u trenutku izrade i uručenja obračuna kvalitete od strane kupca jednostrano raskinuti ugovor, već jedino u sporazumu sa strankom.

Nadalje, stranka u pisanoj obrani ponavlja već ranije rečeno u odnosu na povredu pod točkom 5.1. obrazloženja rješenja, da nije namjera niti pravilno tumačenje ZNTP-a da bi ugovorne strane morale ugovoriti određenu odredbu, pa tako niti rok isporuke, u nekom konkretnom obliku i tekstu ili u jednom (osnovnom) dijelu ugovorne dokumentacije, već ugovorne strane imaju i moraju imati mogućnost izvršavanja svoje slobodne ugovorne volje i ustavnog prava poduzetničke slobode, koje dakako ne može biti derogirano ZNTP-om. Stoga ovdje AZTN upućuje na već ranije navedeno u točki 5.1. obrazloženja rješenja, u dijelu u kojem se detaljno obrazlaže kako su slobodna ugovorna volja i pravo poduzetničke slobode ograničeni kada je u pitanju primjena prisilnih odredbi, kao što su odredbe članka 5. stavka 1. ZNTP-a o ugovaranju uvjeta i rokova isporuke u pisanoj formi prije isporuke.

Vezano uz mogućnost ugovaranja uvjeta i rokova isporuke prije isporuke kukuruza, AZTN uzima u obzir izjave stranke da trenutak isporuke ovisi o objektivnim faktorima koji omogućavaju da se izvrši žetva, zbog čega ugovorne stane nisu u mogućnosti odrediti točne datume u kojim će dobavljač isporučiti ugovorene količine. Međutim, AZTN smatra da su ugovorne strane mogle ugovorom predvidjeti način na koji će biti određeni uvjeti i rokovi isporuke ili ugovoriti okvirne uvjete (kao što se ugovora okvirna količina kukuruza), pa su primjerice mogle odrediti kalendarski mjesec npr. rujan 2023. ili broj dana od sklapanja ugovora ili krajnji rok (određen datumom ili opisno npr. do početka nove sezone otkupa). Naime, uvidom u otkupnu dokumentaciju u predmetnim slučajevima, vidljivo je da su dovozi kukuruza,

odnosno isporuke u pravilu uslijedili svega nekoliko dana nakon sklapanja ugovora o kupoprodaji, odnosno u istom kalendarskom mjesecu, a stranka se na usmenoj raspravi na postavljeno pitanje o tome izjasnila da očekuje od svakog pojedinog dobavljača da isporuči kukuruz do kraja žetve tog pojedinog dobavljača, što je generalno od početka rujna do kraja prosinca. Dakle, već takvo okvirno ugovaranje uvjeta i rokova isporuke sa svakim pojedinim dobavljačem, a uzimajući u obzir sve specifičnosti poslovanja prilikom otkupa kukuruza u ovom predmetu, bilo bi u skladu sa ZNTP-om. Suprotno tome, izostanak ugovornih odredbi o uvjetima i rokovima isporuke, mogao bi u trenutku sklapanja ugovora o kupoprodaji dovesti do različitog shvaćanja o tome do kad je dobavljač dužan isporučiti kukuruz, pa bi tako suprotno očekivanju stranke dobavljač mogao smatrati mogućom isporuku i nakon žetve, odnosno prosinca tekuće godine, a s obzirom na to da je i sama stranka i ranije tijekom postupka izjavila da su njene piste otvorene tijekom cijele godine (pa da ne postoji strogo definirani termin za početak, a niti završetak mogućnosti predaje kukuruza na piste Granolija d.d., jer da to ovisi o spremnosti dobavljača na isporuku kukuruza) pa proizlazi da bi bila moguća isporuka kukuruza sve do početka naredne sezone otkupa (a uzimajući u obzir da i trajanje predmetnih ponuda i obavijesti kupca o otkupu kukuruza roda 2023. nije određeno datumom).

Također, kao što je to već ranije izloženo u točki 5.1. obrazloženja rješenja, stranka i ovdje ističe da AZTN nije utvrđivao stupanj krivnje Granolija d.d. u odnosu na počinjenje navodnih povreda ZNTP-a, iako je to potrebno već kako bi se uopće moglo utvrditi nepoštenje Granolija d.d. kao preduvjet počinjenja nepoštene trgovačke prakse. U tom kontekstu, AZTN ponavlja da prilikom utvrđivanja je li Granolio d.d. nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbi ZNTP-a nije od značaja pobuda, stupanj nepažnje ili postojanje eventualne namjere na njegovoj strani, odnosno je li se u predmetnim slučajevima radilo o omašci Granolija d.d., kao ni zadovoljstvo dobavljača u poslovanju s kupcem te da nisu isticali nikakve prigovore kupcu.

Slijedom navedenog, budući da nije bilo novih činjenica ni dokaza koji bi utjecali na preliminarno utvrđeno činjenično stanje, AZTN je utvrdio da je Granolio d.d. poslovao na temelju ugovora koji nisu sadržavali odredbe o uvjetima i rokovima isporuke sirovog merkantilnog kukuruza roda 2023., u pisanom obliku prije isporuke, čime je nametnuo nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 4. ZNTP-a, sljedećim dobavljačima i u trajanju od dana sklapanja ugovora o kupoprodaji do isplate kupoprodajne cijene: [...], OIB: [...], u razdoblju od 16. listopada 2023. do 18. siječnja 2024., [...], OIB: [...], u razdoblju od 9. listopada 2023. do 7. prosinca 2023., [...], OIB: [...], u razdoblju od 9. listopada 2023. do 13. studenoga 2023., [...], OIB: [...], u razdoblju od 6. studenoga 2023. do 18. prosinca 2023. i [...], OIB: [...], u razdoblju od 24. listopada 2023. do 7. prosinca 2023.

5.3. Povreda ZNTP-a u vezi s rokovima plaćanja

Pregledom dokumentacije i očitovanja koja su Granolio d.d. i dobavljač [...] dostavili u okviru predmeta KLASE: 034-08/24-04/005, uočena su moguća kašnjenja u plaćanju računa u odnosu na dva dobavljača stranke, što je predstavljalo jednu od indicija za pokretanje ovoga upravnog postupka.

Jedna od osobito bitnih ugovornih odredbi u ugovorima između dobavljača i kupca poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda je i odredba o uvjetima i rokovima plaćanja isporučenih proizvoda (članak 5. stavak 1. točka 3. ZNTP-a). Pritom je odredbama članka 5. stavka 7. ZNTP-a propisano da ako se ugovorom ne predviđa redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, a koji se ne smatraju pokvarljivim u smislu Zakona, ne mogu biti dulji od 60 dana računajući od dana isporuke ili ne smiju biti dulji od 60 dana računajući od dana izdavanja računa odnosno otkupnog bloka ili zaprimanja računa na kojem je utvrđen iznos koji treba

platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije. Stavkom 8. istog članka ZNTP-a propisano je da ako kupac utvrđuje iznos koji treba platiti, razdoblja plaćanja u situacijama kada nisu ugovorom predviđene redovite isporuke (članak 5. stavci 6. i 7. ZNTP-a) počinju teći od dana isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Člankom 11. stavkom 1. točkom 1. b) Zakona pod ostale zabranjene nepoštene trgovačke prakse u odnosu na kupca i dobavljača propisane su prakse u kojima kupac plaća dobavljaču u rokovima duljim od propisanih člankom 5. stavcima 6., 7. i 8. Zakona kada nije ugovorena redovita isporuka proizvoda.

Citirane odredbe članka 5. stavaka 7. i 8. ZNTP-a te članka 11. stavka 1. točke 1. b) nisu se u suštini mijenjale u odnosu na ranije važeće odredbe ZNTP-a 2021, koje su bile na snazi u promatranom razdoblju.

Granolio d.d. je na zahtjev AZTN-a 3. svibnja 2024. dostavio traženu financijsku dokumentaciju za 15 metodom uzorka odabrana dobavljača, i to: prijemne blokove-vagarinke, obračune kvalitete, vlasničke listove, račune dobavljača ili otkupne blokove kupca, račune kupca za pružene usluge, izjave o prijeboju (kompenzaciji) te skupnu analitičku karticu za svih 15 dobavljača.

Iz dostavljene dokumentacije proizlazi da je kupac s dobavljačima [...] i [...] poslovao na način da je potpisom obračuna kvalitete i vlasničkog lista došlo do isporuke i prijenosa vlasništva na ranije zaprimljenom kukuruzu, a tim potpisima, kao i ranije prilikom potpisa svakog pojedinog prijemnog bloka-vagarinke, pojedini dobavljač je potvrdio da je upoznat i suglasan s uvjetima otkupa i cjenikom usluga kupca. U konkretna dva slučaja riječ je ponudi za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, koja vrijedi za otkupna mjesta [...] i [...], od 4. rujna 2023. i cjeniku usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023. Stoga se može zaključiti da je u navedenim slučajevima izvršena jedna isporuka kukuruza, kao poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda koji se ne smatra pokvarljivim u smislu Zakona i Pravilnika o poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, pokvarljivim te proizvodno i tržišno osjetljivim poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima („Narodne novine" br. 93/21., 130/21., 24/22. i 21/23.) pa se pri računanju rokova plaćanja primjenjuju ranije citirane odredbe članka 5. stavaka 7. i 8. ZNTP-a.

Prijedlogom za preuzimanje obveza stranka je istaknula da se u odnosu na zakašnjenje s plaćanjem računa evidentno radi samo o dva računa, prema dva dobavljača, dok AZTN nije utvrdio kašnjenja u odnosu na druge račune odnosno druge dobavljače Granolija d.d. prema svom zahtjevu, što upućuje na zaključak da se radi evidentno o iznimnim slučajevima, a ne praksi ili iole značajnijem opsegu povrede ZNTP-a od strane Granolija d.d. stranka smatra bitnim istaknuti i da su svakako oba predmetna računa u potpunosti podmirena, pa da nema štete za dobavljače u smislu potraživanja glavnice računa. U smislu naknade štete za kašnjenje u odnosu na rok iz ZNTP-a, Prijedlogom za preuzimanje obveza tj. njegovim Prilogom 4 Granolio d.d. dokazuje da je već uplatio predmetnim dobavljačima iznose naknade štete koja odgovara zateznoj kamati za dane prekoračenja roka iz ZNTP-a. Smatra da su time dobavljači u potpunosti obeštećeni u smislu ovog postupka, jer je potraživanje zateznih kamata jedina zakonski utvrđena (i dakako potpuno uobičajena) vrsta potraživanja za zakašnjenje u plaćanju novčane obveze te bi zateznu kamatu inače dobavljači jedino i mogli ostvariti kada bi, primjerice, utužili Granolio d.d. pred sudom. Konačno ističe da se radi samo o jednokratnim povredama, koje su ukupno trajale samo kratko vrijeme i to ispod šest mjeseci (račun [...]) odnosno ispod tri mjeseca (otkupni blok [...]).

Unatoč dostavi dokaza o naknadi štete dobavljačima, plaćanjem zateznih kamata (prijedlog mjere ad 3.), AZTN je cijenio kako se predložena mjera ne može smatrati dostatnom za otklanjanje indicija koje upućuju na plaćanja u rokovima duljim od propisanih ZNTP-om, kao

prisilnim propisom, kojim je bez iznimke propisano da uvjeti i rokovi plaćanja za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode koji se ne smatraju pokvarljivim u smislu Zakona ne mogu biti dulji od 60 dana. Naime, riječ je o jednoj od nepoštenih trgovačkih praksi koja neposredno utječe na likvidnost te time i opstojnost dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, posebice onih malih. Kako je u nastavku postupka utvrđeno, plaćanje izvan roka nije bio izolirani izuzetak u odnosu na naznačena dva dobavljača.

Uz podnesak od 15. listopada 2025. Granolio d.d. je dostavio tražene podatke o datumima isplate, odnosno posljednje isplate kojima je zatvoreno potraživanje prema 95 dobavljača (uključujući dobavljače [...] i [...]), koji su sklopili ugovor o kupoprodaji kukuruza potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista kojima su prihvatili jednu od ponuda za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine, od 4. rujna 2023., koje se odnose na otkupna mjesta: [...] i [...]; [...] i [...]; te [...] i Cjenika usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023. U podnesku od 15. listopada 2025. stranka se očitovala o tome da je kod nekolicine dobavljača njihovo ukupno potraživanje u cijelosti podmireno u drugačijim rokovima nego kod ostalih, a zbog objektivnih okolnosti odnosno sporazuma sa samim dobavljačima. Naime, stranka je istaknula da su neki dobavljači svoj račun dostavili Granoliju d.d. tek naknadno, iza datuma obračuna kvalitete, slijedom čega je i početak tijeka roka plaćanja bio nakon datuma obračuna kvalitete. Nadalje, s predmetnim dobavljačima, i to isključivo na njihovo traženje, sklopljen je formalni (pisani) ili neformalni (usmeni) sporazum kojim su strane raspolagale svojim potraživanjima odnosno obvezama na način koji je uključivao drugačije rokove plaćanja od strane Granolija d.d. (kao što je slučaj s dobavljačem [...]). Određeni drugi dobavljači također su izričito tražili od Granolija d.d. da ne izvrši (ukupno) plaćanje po računima dobavljača u originalnom roku, već da se s istim pričeka do daljnje upute samog dobavljača. Dobavljači su isticali niz razloga za to svoje traženje odgode plaćanja od strane Granolija d.d., a jedan od glavnih je činjenica da će ti dobavljači naknadno svakako nabavljati repromaterijal od Granolija d.d. te će stoga imati svoju zasebnu obvezu plaćanja prema Granoliju d.d. U ovom kontekstu, iz razloga što žele izbjeći već i mogućnost svoje financijske nedisciplineu međuvremenu, dobavljači su isticali i tražili da bi radije „čuvali" ova sredstva kod Granolija d.d. upravo za tu kasniju svrhu. Također, stranka je navela da, budući da bi Granolio d.d. po tom traženju od strane dobavljača i dalje ostajao „u dugu" prema njima, a prema dugogodišnjoj praksi dobavljači će od Granolija d.d. kasnije tražiti ponudu za prodaju repromaterijala za kukuruz (za iduću godinu), dobavljači su smatrali da im je u interesu da Granolio d.d. daje ponudu za prodaju repromaterijala dok je još „u dugu" prema dobavljačima, tj. oni to koriste kao osnaživanje svog pregovaračkog položaja u smislu dobivanja povoljnije cijene repromaterijala. Štoviše, budući da u toj fazi još nisu naplatili potraživanje od Granolija d.d., efektivno su dobavljači u poziciji sličnoj kao da su dali avans Granoliju d.d. za kupnju repromaterijala, što je za njih još jedan snažan faktor u ostvarivanju što bolje cijene repromaterijala. Ako bi strane kasnije doista i izvršile kupoprodaju repromaterijala, odnosne međusobne obveze bi se time mogle praktično prebiti (ili tada međusobno isplatiti). Nadalje, napominje se da su isplate gore referiranim dobavljačima uglavnom izvršavane sukcesivno, opet prema dogovoru s dobavljačima te da je tako uglavnom samo dio njihovih računa podmiren u kasnijim rokovima, dok je drugi dio plaćen unutar originalno utvrđenih rokova. Radi jednostavnosti, smanjenja troška administracije i u okviru dobre i dugogodišnje suradnje i povjerenja, predmetni dobavljači su se s Granoliom d.d. o odgodi plaćanja sporazumjeli uglavnom usmeno, bez posebne forme. Konačno stranka ističe da nema nikakvih sporova sa gore opisanim ili inače svojim dobavljačima kukuruza u odnosu na uvjete i rokove plaćanja za kukuruz.

Na zahtjev za dostavom dokumentacije od 27. listopada 2025. Granolio d.d. je 3. studenoga 2025. dostavio račune, odnosno otkupne blokove te potvrde o plaćanju i izjave o prijeboju za otkupljeni kukuruz, za dodatnih 11 dobavljača, za koje se iz ranije dostavljenih podataka uz podnesak od 15. listopada 2025. učinilo spornim da su plaćeni u ZNTP-om propisanim rokovima. Na dodatni zahtjev AZTN-a od 17. studenoga 2025. Granolio d.d. je uz očitovanje od 21. studenoga 2025. dostavio tražene analitičke kartice partnera, odnosno salda-konto

kartice dobavljača [...], [...], [...], [...] i [...]. Pored kartice je kod svakog dobavljača dodana i tablica s popisom i datumom podmirenja duga (uplatama ili kompenzacijama) po predmetnim računima. Budući da se iz dostavljenih podataka ukazalo spornim je li račun dobavljača [...], br. [...] od 26. listopada 2023. u potpunosti podmiren te na temelju kojih dokumenata je taj račun zatvoren, AZTN je 9. prosinca 2025. tom dobavljaču podnio zahtjev za dostavu podataka i očitovanja. [...] je 16. siječnja 2026. dostavila podnesak od 15. siječnja 2026. u kojem se očitovala o tome da je račun [...] br. [...] od 26. listopada 2023. izdan prema Granoliju d.d. u potpunosti podmiren i to dijelom uplatama od strane Granolija d.d., a dijelom prijebojem (kompenzacijom) međusobnih potraživanja, na temelju sporazumnih izjava o prijeboju (kompenzaciji). U podnesku je također naveden tablični prikaz s iznosom i datumom svake uplate, odnosno kompenzacije. Na upit AZTN-a o kompenzaciji u iznosu od [...] EUR dobavljač se očitovao o tome da su se u konkretnoj izjavi o prijeboju (kompenzaciji) od 25. studenoga 2023. dogodile dvije očito nenamjerne greške koju ni on ni Granolio d.d. nisu primijetili. Naime, iznos kompenzacije po računu [...] na toj izjavi trebao je biti [...] EUR i u tom opsegu je i knjižen kod dobavljača, a vjeruje i kod Granolija d.d., dok je očito greškom u toj liniji na dokumentu naveden iznos od [...] EUR. Druga je greška bila u tome što su neki drugi računi dobavljača navedeni kao podmireni kompenzacijom, dok ih je Granolio d.d. zapravo platio, i to baš za ukupni iznos od [...] EUR, što je zapravo ta razlika iz gornjih brojeva. Tako je stvarni ukupni iznos kompenzacije po toj izjavi po raznim međusobnim računima i dalje ostao [...] EUR, kako je dobavljač i računao u svojim knjigama pa se to više nije ni provjeravalo. Usporedbom dokumentacije dostavljene od stranke i [...] ustanovljeno je da je račun dobavljača broj [...] od 26. listopada 2023. u potpunosti podmiren dana 30. siječnja 2024., a plaćen je djelomično putem prijeboja (kompenzacije) međusobnih potraživanja, a ostalo putem direktnih uplata na račun dobavljača.

Stranka je u pisanoj obrani ponovila sve već ranije navedeno tijekom postupka (izloženo u točki 5.3.1. obrazloženja rješenja) u odnosu na pisani sporazum s dobavljačem [...] od 29. studenoga 2023., prema kojem su ugovorne strane utvrdile da će Granolio d.d. moći podmiriti račun dobavljača kroz dvije isplate, s time da račun treba biti u cijelosti podmiren do 30. travnja 2024. S druge strane, dobavljaču je sporazumom odobren rok od 31. srpnja 2024. za podmirenje dugovanja za repromaterijal. Račun dobavljača za kukuruz je doista potpuno i podmiren do ugovorenog roka (točnije, dana 26. travnja 2024.). Nadalje, stranka je također ponovila sve ranije navedeno u podnesku od 15. listopada 2025. vezano uz uglavnom usmene sporazume o odgodi plaćanja s predmetnim dobavljačima iz točke 5.3.3. obrazloženja rješenja, uz isticanje kako smatra da je bilo potrebno i od tih dobavljača zatražiti očitovanja o navedenim sporazumima kako bi se sukladno zakonu moglo utvrditi je li počinjena povreda ZNTP-a ili nije. Također je istaknula da nije namjera niti pravilno tumačenje ZNTP-a da dobavljači ne mogu raspolagati svojim potraživanjima, uključivo načinom i rokovima njihovog podmirenja, već ugovorne strane, a svakako dobavljači, imaju i moraju imati mogućnost izvršavanja svoje slobodne ugovorne volje i ustavnog prava poduzetničke slobode, koje dakako nije niti može biti derogirano ZNTP-om. Nadalje stranka ističe da ZNTP ne onemogućuje niti može onemogućiti, niti bi to bilo sukladno smislu cijelog Zakona i namjeri zakonodavca, da dobavljač raspolaže svojim potraživanjem prema Granoliju d.d. iz kupoprodaje kukuruza na način da umjesto primitka plaćanja odredi da se predmetni iznos zadrži kod Granolija d.d. za neko daljnje vrijeme (kao u predmetnom slučaju), da se izvrši novacija međusobnog ugovornog odnosa (npr. iz potraživanja iz kupoprodaje u potraživanje iz zajma dobavljača Granoliju d.d.), prebije s potraživanjem Granolija d.d. ili da na bilo koji drugi način dobavljač s njime raspolaže. Drugim riječima, ako sam dobavljač ne želi da mu se novac isplati, već drugačije raspolaže s tim potraživanjem/novcem, svakako je jasno da se ZNTP, koji zakon postoji upravo radi zaštite interesa dobavljača, ne može tumačiti tako da „tjera" dobavljača da u svakom slučaju on taj novac mora primiti na svoj račun, iako on to ne želi, već želi drugačije raspolagati s njime i tako ostvarivati svoje interese. Suprotno tumačenje, koje AZTN očito primjenjuje, nije osnovano, tj. nije sukladno ZNTP-u odnosno pravilnom, teleološkom tumačenju ZNTP-a, niti ZOO-a, a niti Ustavu, posebno u smislu načela poduzetničke slobode.

Na usmenoj raspravi od 9. srpnja 2026. stranka je ponovno istaknula kako je inicijativa na sklapanju postignutih sporazuma koji dovode do prolongiranja zakonskih rokova plaćanja na dobavljačima, za što su dostavljeni dokazni prijedlozi, primjerice sporazum s dobavljačem [...] te prijedlozi za saslušanjem svjedoka navedeni u pisanoj obrani. Stranka nadalje navodi da je jedan od razloga zbog kojeg dobavljači ne žele primiti plaćanje, odgađanje plaćanja poreza.

AZTN navodi kako nije smatrao potrebnim utvrđivati činjenicu sporazuma o plaćanju i pravovremenog i nespornog plaćanja dobavljača Granolija d.d., zbog čega je odbio dokazne prijedloge stranke za saslušanjem svjedoka, kako je navedeno u točki 4. obrazloženja rješenja. Naime, kako je već ranije obrazložio u točki 5.1. obrazloženja rješenja, AZTN ističe da je pogrešno shvaćanje stranke kojim ukazuje da nije namjera niti pravilno tumačenje ZNTP-a da dobavljači ne mogu raspolagati svojim potraživanjima, uključivo načinom i rokovima njihovog podmirenja, već da ugovorne strane imaju i moraju imati mogućnost izvršavanja svoje slobodne ugovorne volje i ustavnog prava poduzetničke slobode, koje dakako ne može biti derogirano ZNTP-om. Naime, nije točna tvrdnja o tome da ZNTP derogira slobodnu ugovornu volju i poduzetničku slobodu, međutim suglasna volja i sloboda ugovaranja kupca sa značajnom pregovaračkom snagom i dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda nisu neograničeni, već ugovori takvog kupca i njegovog dobavljača moraju biti sukladni ZNTP-u, kao prisilnom propisu koji ugovorne strane ne mogu svojom voljom sporazumno izmijeniti ili isključiti od primjene. AZTN i ovdje ponavlja da i Direktiva 2019/633 u uvodnim odredbama navodi da se određene trgovačke prakse smatraju nepoštenima zbog same svoje prirode te one ne bi trebale podlijegati ugovornoj slobodi stranaka. Naime, stranka kao kupac sa značajnom pregovaračkom snagom svoje protupravno postupanje ne može opravdati pozivanjem na činjenicu da su predmetni dobavljači inicirali sporazume kojima su naknadno ugovorili dulje rokove plaćanja od propisanih ZNTP-om, budući da je odredbama članka 5. stavka 7. ZNTP-a propisano da uvjeti i rokovi plaćanja za poljoprivredne i prehrambene proizvode koji se ne smatraju pokvarljivim u smislu Zakona, ne mogu odnosno ne smiju biti dulji od 60 dana.

AZTN je stava da usprkos sporazumu kupca i dobavljača, kojim je inicijativom dobavljača prolongiran rok plaćanja, isti nije u skladu sa ZNTP-om, kao prisilnim propisom, kojim je bez iznimke propisano da uvjeti i rokovi plaćanja za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode koji se ne smatraju pokvarljivim u smislu Zakona ne mogu biti dulji od 60 dana. Stoga za utvrđivanje povrede ZNTP-a nije od utjecaja, ni činjenica je li dobavljač imao komercijalnu i financijsku korist ili štetu sklapanjem sporazuma koji je doveo do prolongiranja zakonskih rokova plaćanja računa dobavljača, kao ni to što su dobavljači [...] i [...] obeštećeni za iznos zateznih kamata za zakašnjelo plaćanje. Nadalje, stranka je ranije tijekom postupka, u Prijedlogu preuzimanja obveza, i sama navela kako uvažava stav AZTN-a iz obavijesti od 22. studenoga 2024. da usprkos sporazumu kupca i dobavljača [...], kojim je inicijativom dobavljača prolongiran rok plaćanja, postoji indicija o povredi ZNTP-a jer (potpuno) plaćanje računa dobavljača nije smjelo biti izvršeno u roku duljem od 60 dana sukladno ZNTP-u, jer da je riječ o obvezi iz prisilne zakonske odredbe koja ne predviđa iznimku.

AZTN je i ranije u dokumentu: Pročišćeni tekst Odgovora na pitanja adresata Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (ZNTP) od 9.10.2018., javno dostupnom na web stranici AZTN-a, iznio svoj stav o ugovorima o robno-trgovačkom kreditu u kontekstu ZNTP-a. Naime, ZNTP je *lex specialis* u odnosu na Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi („Narodne novine", br. 108/12., 144/12., 81/13., 112/13., 121/13., 78/15., 71/15., 114/22., dalje u tekstu: ZFPPN) i u skladu s time odredbe članka 11. ZFPPN ne mogu derogirati odredbe ZNTP-a o rokovima plaćanja, a niti se rokovi plaćanja mogu produžiti kroz sklapanje robno-trgovačkog kredita koji je utvrđen člankom 11. stavkom 2. ZFPPN. U svezi s navedenim, AZTN je u svom odgovoru posebno uputio na mišljenje Ministarstva financija KLASA:423-08/14-01/76, URBROJ: 513-07-21-01/14 od 15. svibnja 2014. godine koje u svom mišljenju posebno iznosi, cit: „*Ugovorom o robnotrgovačkom kreditu*

može se smatrati svaki ugovor u kojemu je odobrena odgoda plaćanja, odnosno svaki ugovor u kojemu je odobren rok ispunjenja novčane obveze koji se ne podudara s trenutkom ispunjenja obveze druge ugovorne strane. Dakle, svaki ugovor kojim prodavatelj odnosno dobavljač, odobrava kupcu neki dulji rok plaćanja od 60 dana, sadržajno predstavlja ugovor o robnom kreditu jer prodavatelj na takav način (odobravanjem roka plaćanja do 360 dana) kupca zapravo kreditira, ali u robi (ili pruženoj usluzi), a ne novčano." Slijedom toga, pod robno-trgovačkim kreditom može se smatrati svaka zaključena odgoda plaćanja unutar 360 dana koju je dobavljač odobrio kupcu, što se može smatrati zaobilaženjem obveza o rokovima plaćanja koje uređuje ZNTP, kao prisilan propis i *lex specialis* u odnosu na ZFPPN.

Iako u predmetnim slučajevima prema navodima stranke i dostavljenom sporazumu s [...] proizlazi da je i sama stranka imala novčana potraživanja prema dobavljačima za isporuke sjemena, i to u većem iznosu, a za koja je istim sporazumima također odobrila dobavljačima dulji rok plaćanja, taj dio sporazuma o rokovima plaćanja za potraživanja stranke ne bi potpao pod primjenu ZNTP-a, uz pretpostavku da predmetni dobavljači u svojstvu kupca repromaterijala – sjemena kao poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda nemaju značajnu pregovaračku snagu u odnosu na Granolio d.d.

AZTN dodatno ističe kako je Direktivom 2011/07/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o suzbijanju zakašnjenja s plaćanjem u trgovačkim ugovorima (SL 048, P. 0001 - 0010, 23. 02. 2011.), koja je prenesena u ZFPPN, člankom 3. stavkom 5. propisano da države članice osiguravaju da razdoblje plaćanja utvrđeno u ugovoru ne bude dulje od 60 kalendarskih dana, osim ako nije što drugo izričito ugovoreno, te uz uvjet da to nije posebno nepravedno prema vjerovniku u smislu članka 7. te Direktive. Suprotno navedenoj Direktivi, Direktiva 2019/633 koja je prenesena u ZNTP ne omogućava ovakvo odstupanje od najduljeg razdoblja plaćanja koje se njome propisuje. Naime, Direktiva 2019/633 u članku 3. stavku 1. propisuje kao zabranjenu nepoštenu trgovačku praksu kojom kupac plaća dobavljaču za pokvarljive poljoprivredne i prehrambene proizvode nakon više od 30 dana odnosno za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode nakon više od 60 dana. Direktiva 2019/633 također propisuje da se navedenom zabranom ne dovodi u pitanje posljedice zakašnjelih plaćanja i pravni lijekovi kako su utvrđeni u Direktivi 2011/7/EU, koji se, odstupajući od razdoblja plaćanja utvrđenih u toj Direktivi, primjenjuju na temelju razdoblja plaćanja utvrđenih u Direktivi 2019/633 te mogućnost da se kupac i dobavljač dogovore o klauzuli o podjeli vrijednosti u smislu članka 172.a Uredbe (EU) br. 1308/2013. Nadalje, Direktiva 2019/633 propisuje da se navedena zabrana ne primjenjuje na plaćanja u tri iznimna slučaja (koja su izvršena u okviru programa u školama, javnih subjekata koji pružaju zdravstvenu skrb i u okviru ugovora o opskrbi između dobavljača grožđa ili mošta za proizvodnju vina i njihovih izravnih kupaca, pod određenim uvjetima), a koja se ne odnose na predmetni slučaj.

Nadalje, kao što je to već ranije izloženo u točkama 5.1. i 5.2. obrazloženja rješenja, stranka i ovdje ističe da AZTN nije utvrđivao stupanj krivnje Granolija d.d. u odnosu na počinjenje navodnih povreda ZNTP-a, iako je to potrebno već kako bi se uopće moglo utvrditi nepoštenje Granolija d.d. kao preduvjet počinjenja nepoštene trgovačke prakse. U tom kontekstu, AZTN ponavlja da prilikom utvrđivanja je li Granolio d.d. nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbi ZNTP-a nije od značaja pobuda, stupanj nepažnje ili postojanje eventualne namjere na njegovoj strani, odnosno je li se u predmetnim slučajevima radilo o omašci Granolija d.d., kao ni zadovoljstvo dobavljača u poslovanju s kupcem te da nisu isticali nikakve prigovore kupcu.

AZTN je u odnosu na sve dobavljače, za koje je utvrđeno kupčevo kašnjenje u plaćanju, za početak računanja rokova plaćanja primijenio stavak 8. članka 5. ZNTP-a, prema kojem u slučaju kada je kupac onaj koji utvrđuje iznos koji treba platiti razdoblja plaćanja za isporuke koje nisu redovite (stavak 7. članka 5. ZNTP-a), počinju teći od dana isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, dakle neovisno o trenutku izdavanja ili zaprimanja računa. Naime,

nakon provedenog ispitnog postupka, utvrđeno je da je u konkretnim slučajevima, kada se nisu sklapali posebni ugovori, do isporuke kukuruza i prijelaza vlasništva na Granolio d.d. došlo istovremeno s potpisivanjem obračuna kvalitete i vlasničkog lista. Nadalje, razlikuje se i način na koji je određena cijena kukuruza od onog kod posebnih ugovora, iz kojih proizlazi da je ista formirana prema uvjetima otkupa kupca uz dodatak fiksno određenog iznosa, koji varira za svaki ugovor pa se može zaključiti da su dobavljači imali mogućnost pregovaranja odnosno utjecaja na kupoprodajnu cijenu, koje je rezultiralo ugovaranjem iznosa kupoprodajne cijene (a što proizlazi i iz očitovanja stranke pod točkom 8. podneska od 7. listopada 2024.). S druge strane, kako se i sam Granolio d.d. u svom podnesku od 2. svibnja 2024. očitovao, u odnosu na dobavljače koji prethodno nisu sklopili ugovor o kupoprodaji, kada su isti završili s predajom na piste svoje ukupne količine kukuruza koju su nudili Granoliju d.d., Granolio d.d. je izradio obračune kvalitete i pozvao ih na pregled i potpis obračuna, koje su potom dobavljači potpisali, ako su se s obračunom složili. U ovom potonjem slučaju cijena je isključivo bila određena ponudama kupca koju su dobavljači jedino mogli svojim potpisom prihvatiti, u onom iznosu kako ju je kupac u obračunu kvalitete utvrdio, a s obzirom na utvrđene parametre količine i kvalitete. Ako se s tako izrađenim obračunom kvalitete temeljem ponuda i cjenika usluga kupca dobavljač ne bi složio, do kupoprodaje na ovakav način očito ne bi došlo. Primjenjujući stavak 8. članka 5. ZNTP-a, AZTN je dakle utvrdio da je razdoblje plaćanja iz stavka 7. članka 5. ZNTP-a počelo teći od dana isporuke kukuruza (koji je u predmetnim slučajevima istovjetan danu potpisivanja obračuna kvalitete i vlasničkog lista, i u slučajevima kada je Granolio d.d. na taj dan istovremeno s obračunom kvalitete dobavljačima izdao otkupni blok, i u slučajevima kada je temeljem obračuna kvalitete dobavljač izdao račun), neovisno o trenutku izdavanja odnosno zaprimanja računa.

Stranka je u svojoj pisanoj obrani istaknula da se radi o pogrešnom tumačenju ZNTP-a, jer da se stavak 8. članka 5. ZNTP-a prema pravilnom tumačenju, kao i načinu na koji ga tržište, pa tako i Granolio d.d. i dobavljači, legitimno shvaćaju i razumiju kao tumačenje od strane AZTN-a u dosadašnjoj praksi, odnosi i može odnositi samo na slučajeve gdje kupac izdaje otkupni blok umjesto i za račun dobavljača. S druge strane, ako je dobavljač taj koji (izravno) izdaje račun, onda nema osnove za primjenu odredbe stavka 8. članka 5. ZNTP-a, jer da dobavljač svakako ima kontrolu nad iznosom koji treba platiti. U predmetnim slučajevima, ta kontrola ostvaruje se prvenstveno kroz uvid i eventualne pregovore oko iznosa u obračunu kvalitete, koji dobavljač ima slobodnu volju prihvatiti, odbiti, ili tražiti izmjene kako bi se mogao prihvatiti. Zatim, dobavljač sam unosi podatke i izdaje račun. Posljedično, kako ističe, za račun br. [...] izdan od dobavljača [...], zakonski rok od 60 dana isticao je 5. siječnja 2024. Budući da je, prema utvrđenju AZTN-a, ovaj račun podmiren ranije od toga, dana 20. prosinca 2023., za ovaj račun svakako da nije došlo do povrede odredbi ZNTP-a o rokovima plaćanja. Nadalje, za preostalih 6 računa (Račun-otpremnica br. [...] od 26. listopada 2023. izdan od [...] zaprimljen 30. listopada 2023.; Račun-otpremnica [...] od 30. listopada 2023. izdan od [...] zaprimljen 30. listopada 2023.; Račun br. [...] od 30. listopada 2023. izdan od [...] zaprimljen 10. studenoga 2023.; Račun br. [...] od 2. studenoga 2023. izdan od [...] zaprimljen 2. studenoga 2023.; Račun-otpremnica br. [...] od 31. listopada 2023. izdan od [...] zaprimljen 13. studenoga 2023.; Račun-otpremnica br. [...] od 30. listopada 2023. izdan od [...] zaprimljen 14. studenoga 2023.) ističe da je AZTN pogrešno utvrdio vremena prekoračenja roka plaćanja, jer je kao početak roka plaćanja računao (raniji) datum isporuke robe, a ne (kasniji) datum primitka računa od strane Granolija d.d.

Na usmenoj raspravi od 9. srpnja 2026. stranka je izjavila da u slučaju kada dobavljači izdaju račun ti računi znaju biti dostavljeni stranci i primjerice 30 dana nakon isporuke.

AZTN ističe da je pogrešno tumačenje stranke prema kojem se stavak 8. članka 5. ZNTP-a odnosi i može odnositi samo na slučajeve gdje kupac izdaje otkupni blok umjesto i za račun dobavljača. Naime, u predmetnim slučajevima kada je Granolio d.d. izdavao otkupni blok, izdao ga je dobavljačima [...], [...] i [...] na isti dan kada je i izvršena isporuka i potpisan obračun kvalitete pa je početak računanja rokova isti, neovisno o tome primjenjuje li se za

početak računanja rokova plaćanja stavak 7. ili stavak 8. članka 5. ZNTP-a. Međutim, u slučajevima kada bi kupac izdao otkupni blok u danima nakon isporuke, tumačenjem kakvo zagovara stranka, a da se stavak 8. članka 5. ZNTP-a odnosi samo na slučajeve gdje kupac izdaje otkupni blok, ponovno bi se postavilo pitanje bi li se u tom slučaju primijenio stavak 7. prema kojem bi se rokovi plaćanja računali od dana izdavanja otkupnog bloka ili stavak 8. prema kojem bi se rokovi plaćanja računali od dana isporuke.

Naime, u trenutku kada je sastavljen i potpisan obračun kvalitete, bili su utvrđeni svi bitni elementi potrebni za određivanje obveze plaćanja: količina isporučenog kukuruza, parametri kvalitete (primjerice vlaga i primjesa), eventualne korekcije cijene (npr. lom i defekt) te konačna jedinična i ukupna cijena, s i bez PDV-a. Dakle kupac je time što je obračunao cijenu isporučenog kukuruza i troškove pruženih usluga (npr. analiza, čišćenje), utvrdio iznos koji treba platiti dobavljaču, dakle izradio je podlogu za fakturiranje koje će uslijediti izdavanjem otkupnog bloka ili računa od stane dobavljača. Svojim potpisom, dobavljač se s tako utvrđenim iznosom složio te ga je prihvatio. Račun dobavljača u takvoj situaciji ima prvenstveno knjigovodstvenu i poreznu funkciju te ne predstavlja dokument na kojem je (inicijalno) utvrđen iznos koji treba platiti pa se tako ni trenutak njegovog izdavanja ili zaprimanja ne treba uzimati za početak računanja rokova plaćanja. Dakle, obveza plaćanja kupca proizlazi iz ugovornog odnosa i izvršene isporuke robe, dok obračun kvalitete predstavlja dokument kojim je utvrđena konačna cijena koju je kupac dužan platiti.

Stoga, budući da obračuni kvalitete koje je Granolio d.d. izradio sadrže ukupni iznos za uplatu, s uključenim PDV-om, kao i ostale podatke potrebne za uplatu (a obračuni kvalitete zajedno s ponudama i cjenikom usluga kupca u predmetnim slučajevima ujedno predstavljaju ugovornu dokumentaciju i temelj za plaćanje), AZTN smatra da s obzirom da je dobavljač isporukom kukuruza ispunio svoju ugovornu obvezu, Granolio d.d. je temeljem stavka 8. članka 5. ZNTP-a trebao ispuniti svoju novčanu obvezu u roku od 60 dana od isporuke kukuruza. Ako dobavljač u trenutku plaćanja još nije izdao račun, kada naknadno izda račun on će taj račun u svom knjigovodstvu povezati s već primljenom uplatom.

Da je ovakvo tumačenje ZNTP-a u smislu Direktive 2019/633, proizlazi i iz odredbi članka 3. stavka 1. (a) podtočaka i. i ii. Direktive 2019/633, koje za početak računanja rokova plaćanja navode datum na koji je utvrđen iznos koji treba platiti te ga ne vežu za konkretan dokument koji izdaje kupac ili dobavljač. Međutim, u paragrafu (17) uvoda Direktive 2019/633 navodi se da u skladu s Direktivom 2011/7/EU datum na koji je utvrđen iznos koji treba platiti za dogovoreno razdoblje isporuke također bi se trebalo moći smatrati, za potrebe Direktive 2019/633, datumom izdavanja računa ili datumom na koji je kupac zaprimio račun. Nadalje, Direktiva 2019/633 propisuje (kako i ZNTP prenosi) da, neovisno o podtočkama i. i ii. članka 3. stavka 1. (a), ako kupac utvrđuje iznos koji treba platiti, razdoblja plaćanja iz podtočke i. počinju teći od isteka dogovorenog razdoblja isporuke u kojem su isporuke izvršene, a razdoblja plaćanja iz podtočke ii. počinju teći od datuma isporuke. Dakle, Direktiva 2019/633 je kod potonje odredbe uzela u obzir upravo situacije u kojima se utvrđuje iznos koji treba platiti datumom izdavanja računa ili datumom na koji je kupac zaprimio račun te je dodatno odredila početak računanja rokova u slučajevima kada kupac utvrđuje iznos koji treba platiti, neovisno o kojem je dokumentu riječ. Stoga, moglo bi se zaključiti da je u Hrvatskoj u većini slučajeva riječ o otkupnom bloku, kako je taj dokument i izričito uz račun naš zakonodavac ZNTP-om propisao, međutim očito iz citiranih odredbi Direktive 2019/633 proizlazi da to može biti i drugi dokument koji je izdao kupac, a kojim je utvrdio iznos koji treba platiti, poput obračuna kvalitete u predmetnom slučaju. Drugačije tumačenje, kakvo zagovara stranka, bilo bi očito protivno svrsi citiranih odredbi Direktive 2019/633 i ZNTP-a.

Nadalje, AZTN je i ranije u dokumentu javno dostupnom na web stranici: Objedinjeni odgovori na pitanja u vezi s primjenom ZNTP-a – izmijenjeni i dopunjeni – travanj 2022 (aztn.hr), ukazivao na to da valja voditi računa o tome da ako je kupac onaj koji utvrđuje iznos koji treba

platiti, razdoblja plaćanja za isporuke koje nisu redovite, počinju teći od dana isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (članak 5. stavak 8. ZNTP-a), neovisno o trenutku izdavanja ili zaprimanja računa.

Na temelju provedenog ispitnog postupka, AZTN je utvrdio da je Granolio d.d., kao kupac sa značajnom pregovaračkom snagom u smislu odredbe članka 3. stavka 1. ZNTP-a, nametao nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1. b) ZNTP-a dobavljačima [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...], za isporučeni poljoprivredni i prehrambeni proizvod plaćen u rokovima duljim od propisanih člankom 5. stavcima 7. i 8. ZNTP-a.

5.3.1. Plaćanja izvan roka dobavljaču [...]

U odnosu na dobavljača [...] dostavljen je obračun kvalitete, vlasnički list i račun-otpremnica broj [...] u iznosu od [...] EUR s PDV-om, svi od 30. listopada 2023.

Uvidom u skupnu analitičku karticu kupca vidljivo je da je ulazni račun broj [...] od 30. listopada 2023. plaćen višestrukim uplatama, i to: 5. ožujka 2024. u iznosu od [...] EUR, 10. travnja 2023. u iznosu od [...] EUR i 26. travnja 2024. u iznosu od [...] EUR, čime je dotični račun u potpunosti podmiren. Međutim, zadnja uplata kojom se zatvorilo potraživanje dobavljača izvršena je 179 dana nakon isporuke pa proizlazi da taj račun nije plaćen u zakonom propisanom roku, odnosno da je plaćen s kašnjenjem od 119 dana.

Nadalje, u analitičkoj kartici, pokraj datuma dospijeća (30. travnja 2024.), uočena je naznaka „Sporazum". Sporazum sklopljen između Granolija d.d. i [...] 29. studenoga 2023. je stranka dostavila zajedno s ostalom dokumentacijom vezanom uz ovog dobavljača, a odnosi se upravo na iznos od [...] EUR koji se nalazi na računu-otpremnici broj [...] od 30. listopada 2023. Njime ugovorne strane sporazumno utvrđuju da [...], kao vjerovnik ima prema Granoliju d.d., kao dužniku potraživanje u iznosu od [...] EUR na osnovu računa-otpremnice broj [...] od 30. listopada 2023. za isporuku kukuruza i sukladno obračunu kvalitete br. [...] od 30. listopada 2023. te da se dospijeće tog računa mijenja na način da se utvrđuje njegovo podmirenje u cijelosti najkasnije do 30. travnja 2024. Nadalje, utvrđuju se potraživanja Granolija d.d. kao vjerovnika prema [...] kao dužniku u iznosu od [...] EUR (PDV uključen) na osnovu računa br. [...] od 29. studenoga 2023. za robu (PŠ.SJEM SOFRU) te u iznosu od [...] EUR (PDV uključen) na osnovu računa br. [...] od 29. studenoga 2023. za robu (JEČAM S.JAKUBUS), s rokom podmirenja najkasnije do 31. srpnja 2024.

Na upit AZTN-a kupcu da pojasni razlog zbog kojeg je potpisan Sporazum između Granolija d.d. i [...] od 29. studenoga 2023. kojim se prolongira datum dospijeća računa-otpremnice broj [...] od 30. listopada 2023. i na čiju inicijativu, te postoji li pisana komunikacija koja prethodi ovom Sporazumu, kupac se u očitovanju od 7. listopada 2024. izjasnio da je Sporazum između Granolija d.d. i predmetnog dobavljača od 29. studenoga 2023. sklopljen isključivo na inicijativu dobavljača, koji od Granolija d.d. kupuje i veće količine repromaterijala (sjemena). Dobavljač je tijekom mjeseca studenog 2023. naručio od Granolija d.d. određene količine repromaterijala, no u smislu plaćanja odmah je zatražio da se napravi sporazum kojim bi se odgodila njegova obveza plaćanja u tom poslu, a zauzvrat bi ponudio produljenje roka plaćanja za zasebnu obvezu Granolija d.d. isplate cijene za kukuruz prema računima dobavljača od 30. listopada 2023. Dobavljač je objasnio svoj prijedlog time da se pribojava da neće moći pravovremeno platiti iznos naručenog repromaterijala, posebice zbog tada aktualnog stanja na tržištu i njegovog očekivanja drastičnog rasta repromaterijala za novu proizvodnju. S obzirom na dugogodišnji i dobar partnerski odnos, Granolio d.d. je prihvatio ovaj prijedlog te su strane sačinile i potpisale sporazum od 29. studenoga 2023. kojim su utvrdile svoje odnose vezano za predmetne račune. Zbog praktičnosti i radi ažurnosti u potpisivanju sporazuma komunikacija je do potpisivanja sporazuma bila usmena.

AZTN se s istim pitanjem obratio i dobavljaču [...], koji je u odgovoru na zahtjev AZTN-a od 4. listopada 2024. pojasnio da je sporazum o prolongiranju dospijeća računa broj [...] potpisan na njegovu inicijativu zbog nesigurnosti u mogućnost vraćanja i financiranja sjetve u proljeće, a isto je zatražio u razgovoru. Na upit na koji način je određen i koji je rok plaćanja dobavljačima temeljem Ponude za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine i Cjenika usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. po kojima je Granolio d.d. izvršio otkup kukuruza i od [...], dobavljač je odgovorio da su mu cijena kukuruza rod 2023. i troškovi poznati te da mu je kupac svake godine uredno plaćao, ali je zbog operacije i poskupjelih cijena proizvodnje zatražio prolongiranje plaćanja.

U Prilogu Prijedloga preuzimanja obveza Granolio d.d. je dostavio potvrdu o izvršenom nalogu uplate-obeštećenja od 21. siječnja 2025. u iznosu zateznih kamata od [...] EUR za dane kašnjenja u plaćanju u odnosu na rok iz ZNTP-a, za zakašnjelo plaćanje dobavljaču [...] računa-otpremnice broj [...] izdanog na iznos od [...] EUR. Nadalje, ponovno navodi da je dobavljač dugogodišnji i uredan kooperant Granolija d.d., koji od njega kupuje i veće količine repromaterijala (sjemena) te da je kod narudžbe repromaterijala u studenome 2023. zatražio da se napravi sporazum kojim bi se odgodila njegova obveza plaćanja u tom poslu, a zauzvrat bi raspolagao svojim potraživanjem prema Granoliju d.d. na način da bi ponudio produljenje roka plaćanja za obvezu Granolija d.d. isplate cijene za kukuruz prema predmetnom računu dobavljača. Stranka također upućuje na podnesak dobavljača od 4. listopada 2024. i sadržaj Sporazuma po kojem je predmetni račun dobavljača podmiren do ugovorenog roka, dana 26. travnja 2024. Međutim, Granolio d.d. navodi i kako uvažava stav AZTN-a iz obavijesti od 22. studenoga 2024. da usprkos gornjem sporazumu kupca i dobavljača, kojim je inicijativom dobavljača prolongiran rok plaćanja, postoji indicija o povredi ZNTP-a jer (potpuno) plaćanje računa dobavljača nije smjelo biti izvršeno u roku duljem od 60 dana sukladno ZNTP-u, jer je riječ o obvezi iz prisilne zakonske odredbe koja ne predviđa iznimku. Stranka dodaje i da se pri plaćanju vodila upravo izričitim odredbama sporazuma sklopljenog s dobavljačem [...] i po njegovoj isključivoj inicijativi. Pritom je Granolio d.d. sa svoje strane odobrio u korist dobavljaču duži rok otplate njegovog duga za repromaterijal (i to roka koji je za čak tri mjeseca duži nego što je bio sporazumno utvrđen rok plaćanja Granoliju d.d. za kukuruz). Dakle, svakako da se ne može reći, a prema mišljenju stranke, da dobavljač nije imao i ostvario jasnu komercijalnu i financijsku korist sklapanjem sporazuma, a što potvrđuje i sam dobavljač u svom očitovanju.

Budući da nakon pokretanja upravnog postupka i preliminarno utvrđenog činjeničnog stanja nije bilo novih činjenica i dokaza koji bi otklonili indicije i utjecali na utvrđivanje činjenica vezanih za plaćanje računa broj [...] od 30. listopada 2023. dobavljača [...], analizom prikupljene dokumentacije povezane s utvrđivanjem rokova plaćanja, AZTN je utvrdio da je stranka navedeni račun ovog dobavljača u iznosu od [...] EUR, zaprimljen 10. studenoga 2023., platila 26. travnja 2024., s kašnjenjem od 119 dana (odnosno 179 dana nakon isporuke od 30. listopada 2023.), čime je taj račun plaćen u roku duljem od 60 dana, računajući od dana isporuke kukuruza, primjenom odredbi članka 5. stavaka 7. i 8. ZNTP-a.

5.3.2. Plaćanja izvan roka dobavljaču [...]

U odnosu na dobavljača [...] dostavljen je obračun kvalitete, vlasnički list i otkupni blok kupca broj [...] u iznosu od [...] EUR bez PDV-a, svi od 30. listopada 2023.

Uvidom u skupnu analitičku karticu kupca vidljivo je da je otkupni blok broj [...] od 30. listopada 2023. podmiren višestrukim uplatama, i to: 2. studenoga 2023. u iznosu od [...] EUR kompenzacijom [...] od 2. studenoga 2023. i 23. siječnja 2024. uplatom u iznosu od [...] EUR, čime je otkupni blok u potpunosti podmiren. Međutim, zadnja uplata kojom se zatvorilo potraživanje dobavljača izvršena je 85 dana nakon isporuke pa proizlazi da taj otkupni blok nije plaćen u zakonom propisanom roku, odnosno da je plaćen s kašnjenjem od 25 dana.

U Prilogu Prijedloga preuzimanja obveza Granolio d.d. je dostavio potvrdu o izvršenom nalogu uplate-obeštećenja od 21. siječnja 2025. u iznosu zateznih kamata od [...] EUR za dane kašnjenja u plaćanju u odnosu na rok iz ZNTP-a, za zakašnjelo plaćanje dobavljaču [...] po otkupnom bloku broj [...] izdanom na iznos od [...] EUR. Nadalje, ističe da se radi o plaćanju po jednom otkupnom bloku koji je potpuno podmiren dana 23. siječnja 2024., što prema indiciji iz obavijesti od 22. studenoga 2024. predstavlja kašnjenje u odnosu na zakonski rok. Navodi da prekoračenje roka u plaćanju nije bilo značajno te da se radilo o nenamjernoj omašci kod Granolija d.d. kao posljedici neodgovarajuće pažnje u administraciji tog konkretnog računa. Napominje i da predmetni dobavljač nije u odnosu na plaćanje računa iskazao prema Granoliu d.d. nikakav prigovor niti potraživao ikakvu naknadu štete odnosno zatezne kamate.

Budući da nakon pokretanja upravnog postupka i preliminarno utvrđenog činjeničnog stanja nije bilo novih činjenica i dokaza koji bi otklonili indicije i utjecali na utvrđivanje činjenica vezanih za plaćanje po otkupnom bloku broj [...] od 30. listopada 2023. dobavljaču [...] te da ni sama stranka ne osporava kašnjenje u plaćanju u odnosu na zakonski rok, analizom prikupljene dokumentacije povezane s utvrđivanjem rokova plaćanja, AZTN je utvrdio da je stranka navedeni otkupni blok u iznosu od [...] EUR, izdan 30. listopada 2023. platila 23. siječnja 2024., s kašnjenjem od 25 dana (odnosno 85 dana nakon isporuke od 30. listopada 2023.), čime je izvršeno plaćanje u roku duljem od 60 dana, računajući od dana isporuke kukuruza, primjenom odredbi članka 5. stavaka 7. i 8. ZNTP-a.

5.3.3. Plaćanja izvan roka dobavljačima [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...]

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju uz podneske stranke od 3. studenoga 2025. i 21. studenoga 2025., te podnesak dobavljača [...] od 15. siječnja 2026., a u odnosu na promatranih dodatnih 11 dobavljača iz zahtjeva AZTN-a od 27. listopada 2025., AZTN je utvrdio kako je Granolio d.d. iskoristio značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi prema deset dobavljača, u smislu ZNTP-a, na način da je za isporučeni kukuruz plaćao dobavljačima u rokovima duljim od propisanih člankom 5. stavcima 7. i 8. ZNTP-a, kako slijedi:

1. [...] račun [...] od 31. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, platio 6. rujna 2024. s kašnjenjem u trajanju od 252 dana (odnosno 312 dana nakon isporuke od 30. listopada 2023.), što je utvrđeno prema izjavi o prijeboju na iznos od [...] EUR (kompenzaciji) od 30. studenoga 2023., potvrdi o izvršenom nalogu od 20. ožujka 2024. na iznos od [...] EUR, potvrdi o izvršenom nalogu od 10. travnja 2024. na iznos od [...] EUR, izjavi o kompenzaciji (prijeboju) od 24. svibnja 2024. na iznos od [...] EUR, potvrdi o izvršenom nalogu od 5. lipnja 2024. na iznos od [...] EUR, potvrdi za nacionalno plaćanje od 29. srpnja 2024. na iznos od [...] EUR, izjavi o prijeboju (kompenzaciji) od 1. kolovoza 2024. na iznos od [...] EUR, potvrdi o izvršenom nalogu od 27. kolovoza 2024. na iznos od [...] EUR, potvrdi o izvršenom nalogu od 6. rujna 2024. na iznos od [...] EUR, analitičkoj kartici dobavljača za razdoblje od 30. listopada 2023. do 6. rujna 2024. i tablici sa zatvaranjima računa;
2. [...] po otkupnom bloku broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, platio 9. kolovoza 2024., s kašnjenjem u trajanju od 224 dana (odnosno 284 dana nakon isporuke od 30. listopada 2023.), što je utvrđeno prema izjavi o prijeboju (kompenzaciji) od 30. listopada 2023. na iznos od [...] EUR, potvrdi o izvršenom nalogu [...] banke od 23. siječnja 2024. na iznos od [...] EUR, izvatku o promjenama i stanju na računu gdje je među stavkama vidljiva uplata od [...] EUR na dan 26. lipnja 2024., potvrdi o izvršenom nalogu [...] banke od 9. kolovoza 2024. na iznos od [...] EUR;
3. [...] račun [...] od 19. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, platio 29. travnja 2024., s kašnjenjem u trajanju od 127 dana (odnosno 187 dana nakon isporuke od 25. listopada 2023.), što je utvrđeno prema potvrdi o izvršenom nalogu [...] banke od 21. veljače 2024. na iznos od [...] EUR, izvatku o promjenama i stanju na računu gdje je među

stavkama vidljiva uplata od [...] EUR na dan 25. ožujka 2024. te potvrdi o izvršenom nalogu [...] banke od 29. travnja 2024. na iznos od [...] EUR;

4. [...] račun [...] od 10. studenoga 2023. u iznosu od [...] EUR, platio 29. travnja 2024., s kašnjenjem u trajanju od 122 dana (odnosno 182 dana nakon isporuke od 30. listopada 2023.), što je utvrđeno prema izjavi o prijeboju (kompenzaciji) od 29. studenoga 2023. na iznos od [...] EUR i potvrdi o izvršenom nalogu [...] banke od 29. travnja 2024. na iznos od [...] EUR;
5. [...] račun broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, platio 1. ožujka 2024., s kašnjenjem u trajanju od 63 dana (odnosno 123 dana nakon isporuke od 30. listopada 2023.), što je utvrđeno prema izjavi o prijeboju od 29. studenoga 2023. na iznos [...] EUR i bankovnom izvatku od [...] EUR po nalogu za prijenos po računu);
6. [...] račun broj [...] od 26. listopada 2023., u iznosu od [...] EUR, platio 5. veljače 2024., s kašnjenjem u trajanju od 42 dana (odnosno 102 dana nakon isporuke od 26. listopada 2023.), što je utvrđeno prema izjavi o prijeboju (kompenzaciji) od 25. studenoga 2023. na iznos od [...] EUR, zatim potvrdi o izvršenom nalogu [...] banke od 5. veljače 2024. na iznos od [...] EUR te prema analitičkoj kartici dobavljača za razdoblje od 1. listopada 2023. do 5. veljače 2024. i tablici sa zatvaranjima računa;
7. [...]:
   - račun broj [...] od 26. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, platio 30. siječnja 2024., s kašnjenjem u trajanju od 36 dana (odnosno 96 dana nakon isporuke od 26. listopada 2023.), a što je utvrđeno prema dostavljenoj dokumentaciji: izjava o prijeboju (višestruka kompenzacija) na iznos od [...] EUR na dan 2. studenoga 2023.; izjava o prijeboju (višestruka kompenzacija) na iznos od [...] EUR na dan 2. studenoga 2023.; izjava o prijeboju (višestruka kompenzacija) na iznos od [...] EUR na dan 2. studenoga 2023; izjava o prijeboju (višestruka kompenzacija) na iznos od [...] EUR na dan 2. studenoga 2023., izjava o prijeboju (višestruka kompenzacija) na iznos od [...] EUR na dan 2. studenoga 2023.; izjava o prijeboju (višestruka kompenzacija) na iznos od [...] EUR na dan 2. studenoga 2023.; potvrda o izvršenom nalogu [...] banke od 21. studenoga 2023. na iznos od [...] EUR; izjava o prijeboju (kompenzaciji) na iznos od [...] od 25. studenoga 2023; potvrda o izvršenom nalogu [...] banke od 22. studenoga 2023. na iznos od [...] EUR; potvrda o izvršenom nalogu od 7. prosinca 2023. na iznos od [...] EUR; izvadak [...] banke iz koje je vidljiva uplata od [...] EUR na dan 8. prosinca 2023.; izvadak [...] banke iz koje je vidljiva uplata od [...] EUR na dan 11. prosinca 2023.; izvadak [...] banke na iznos od [...] EUR na dan 13. prosinca 2023.; izvadak [...] banke iz koje je vidljiva uplata od [...] EUR na dan 15. prosinca 2023.; izvadak [...] banke na iznos od [...] EUR na dan 18. prosinca 2023.; potvrda o izvršenom nalogu [...] banke od 24. siječnja 2024. na iznos od [...] EUR; potvrda o izvršenom nalogu [...] banke od 25. siječnja 2024. na iznos od [...] EUR; izvadak [...] banke iz koje je vidljiva uplata od [...] EUR na dan 26. siječnja 2024.; izvadak [...] banke na iznos od [...] EUR na dan 29. siječnja 2024. te potvrda o izvršenom nalogu [...] banke od 30. siječnja 2024. na iznos [...] EUR; podaci odnosno pojašnjenja iz podneska [...] od 15. siječnja 2026. i podneska stranke od 28. siječnja 2026. te
   - račun broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR, platio 31. siječnja 2024. s kašnjenjem u trajanju od 33 dana (odnosno 93 dana nakon isporuke od 30. listopada 2023.), a što je utvrđeno prema dostavljenoj potvrdi o izvršenom nalogu [...] banke od 30. siječnja 2024. na iznos od [...] EUR koja se odnosi na plaćanje dijela računa [...] od 26. listopada 2023. i [...] od 30. listopada 2023.; potvrdi o izvršenom nalogu [...] banke od 31. siječnja 2024. na iznos od [...] EUR, koja se odnosi na plaćanje dijela računa [...] od 26. listopada 2023. i računa [...] te dostavljenim analitičkim karticama partnera;
8. [...] po otkupnom bloku broj [...] od 30. listopada 2023. u iznosu od [...] EUR platio 23. siječnja 2024., s kašnjenjem u trajanju od 25 dana (odnosno 85 dana nakon isporuke od 30. listopada 2023.), što je utvrđeno prema bankovnom izvatku stanja na računu;
9. [...] račun broj [...] od 2. studenoga 2023. u iznosu od [...] EUR, platio 17. siječnja 2024., s kašnjenjem u trajanju od 23 dana (odnosno 83 dana nakon isporuke od 26.

listopada 2023.), što je utvrđeno temeljem potvrde o izvršenom nalogu [...] banke od 17. siječnja 2024. na iznos od [...] EUR, analitičkoj kartici dobavljača za razdoblje od 23. listopada 2023. do 17. siječnja 2024. i tablici sa zatvaranjima računa;

10. [...] račun broj [...] od 6. studenog 2023. u iznosu od [...] EUR, platio 20. prosinca 2023., s kašnjenjem u trajanju od 7 dana (odnosno 67 dana nakon isporuke od 14. listopada 2023.).

S obzirom na naknadno utvrđen veći broj dobavljača s kojima su sklapani ugovori kojima su prolongirani prisilni zakonski rokovi plaćanja, a uslijed kojih je došlo do ovdje navedenih kašnjenja u plaćanju, očito proizlazi kako nije istinita tvrdnja stranke iznesena u Prijedlogu za preuzimanje obveza da se u odnosu na zakašnjenje s plaćanjem računa evidentno radi samo o dva računa, prema dva dobavljača te da se radi evidentno o iznimnim slučajevima, a ne praksi ili iole značajnijem opsegu povrede ZNTP-a od strane Granolija d.d.

5.4. Postupanja stranke za koja je AZTN utvrdio da nisu protivna ZNTP-u

Odredbama članka 5. stavka 1. ZNTP-a, određeno je da ugovor između dobavljača i kupca mora biti sklopljen u pisanom obliku prije isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe navedene u točkama 1. do 6. toga stavka članka 5. ZNTP-a. Odredbama članka 6. ZNTP-a propisano je izuzeće od ugovaranja između dobavljača i kupca, po kojem je u stavku 1. određeno da iznimno od odredbe članka 5. stavka 1. Zakona, pisani ugovor nije potreban ako dobavljač prihvati ponudu koja sadržava javno objavljene i obvezujuće uvjete kupca koji kupuje na otkupni blok primarni poljoprivredni proizvod radi njegove daljnje prodaje ili prerade, a ponuda sadržava odredbe iz članka 5. stavka 1. točaka 1. do 5. ovoga Zakona odnosno ako dobavljač i kupac imaju sklopljen ugovor o zajedničkoj proizvodnji koji sadržava i odredbe iz članka 5. stavka 1. točaka 1. do 6. ovoga Zakona.

Analizirajući dokumentaciju dostavljenu 3. svibnja 2024. u sklopu neupravnog predmeta KLASE: 034-08/24-04/005, za 15 metodom uzorka odabrana dobavljača, AZTN je shvaćao da se otkup kukuruza od 10 dobavljača izvršavao isključivo temeljem nekih od javno objavljenih uvjeta kupca, odnosno temeljem jedne od dostavljene tri ponude za otkup kukuruza merk., roda 2023. godine od 4. rujna 2023. ili obavijesti o uvjetima otkupa od 2. listopada 2023. (koji se primjenjuju zajedno s cjenikom usluga prijema, sušenja, skladištenja i otpreme kukuruza rod 2023. od 4. rujna 2023.) i na osnovi računa dobavljača: [...], [...] i [...], ili na otkupni blok kupca s dobavljačima: [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...].

Na upit AZTN-a o tome da se očituje o tome po kojem kriteriju su sklapani ugovori o kupoprodaji samo s nekim od dobavljača sirovog kukuruza, odnosno zašto su s određenim dobavljačima sirovog kukuruza sklapani ugovori o kupoprodaji, a isti nisu sklapani i s ostalim dobavljačima sirovog i ne sirovog kukuruza, neovisno izdaju li dobavljači račun ili Granolio d.d. izdaje otkupni blok, kupac se u očitovanju od 7. listopada 2024. izjasnio kako je tržište otkupa kukuruza u Hrvatskoj raznovrsno i dinamično. Uvjeti pod kojima su dobavljači, posebno u nekim dijelovima zemlje, spremni prodati svoj kukuruz pojedinom otkupljivaču ovise među ostalim i o odnosu ponude i potražnje te, s tim u vezi, posebice o visini ponuđene cijene otkupa. Tako primjerice u okruženju kupčevih silosa u [...] postoji velika potražnja za otkupom kukuruza tj. snažna konkurencija između Granolija d.d. i čak desetak drugih otkupljivača za posao s tamo dostupnim dobavljačima. Stoga, u okviru svoje legitimne poslovne politike, a radi postizanja što bolje konkurentnosti na tržištu odnosno geografskom dijelu tržišta, Granolio d.d. prema određenim dobavljačima iz okruženja silosa u [...] odlučuje ponuditi povećanje cijene otkupa u odnosu na osnovnu cijenu ponuđenu općim javnim uvjetima otkupa. Štoviše, kako nadalje navodi, ponekad i sami dobavljači odmah ističu da žele veću cijenu, ako Granolio d.d. želi dobiti ili nastaviti suradnju s njima. Dvije strane pregovaraju te u slučaju da se dogovore o uvjetima, sklapaju se ugovori o kupoprodaji kojima se utvrđuje predmetna, veća cijena otkupa.

Na ovaj način Granolio d.d. nastoji održati svoju konkurentnost na tržištu, kao i osigurati odgovarajuće resurse za što kvalitetniju proizvodnju i što širu dostupnost svojih proizvoda potrošačima na području Hrvatske i inozemstva.

Na temelju do tada prikupljenih podataka AZTN je utvrdio postojanje indicija koje su upućivale na to da je Granolio d.d. moguće suprotno odredbi članka 6. ZNTP-a primijenio izuzeće od ugovaranja u poslovanju i s onim dobavljačima koji za isporučeni kukuruz, kao primarni poljoprivredni proizvod, izdaju račun. Stoga je AZTN 22. studenoga 2024. pokrenuo upravni postupak zbog indicija koje su upućivale na to da je Granolio d.d. s dobavljačima od kojih je otkupljivao merkantilni kukuruz roda 2023. na osnovi računa dobavljača, isključivo temeljem nekih od javno objavljenih uvjeta kupca, poslovao bez ugovora sklopljenih u pisanom obliku, odnosno bez šest osobito bitnih ugovornih odredbi propisanih ZNTP-om, što je upućivalo na moguće nametanje nepoštenih trgovačkih praksi iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkama 1. do 6. istoga Zakona.

Nakon dostave obavijesti od 22. studenoga 2024. Granolio d.d. je dostavio očitovanje od 24. prosinca 2024. u kojem je je istaknuo da nije poslovao niti s jednim dobavljačem „isključivo temeljem neke od javno objavljenih uvjeta" kupca. Naime, ističe da, kao što je Granolio d.d. više puta u svojim očitovanjima objasnio te sukladno dostavljenoj dokumentaciji u postupku, predmetne javne ponude za otkup kukuruza predstavljale su samo jedan dio ukupne ugovorne dokumentacije i to samo za onaj dio dobavljača kukuruza s kojima Granolio d.d. nije sklopio posebni ugovor. Dakle, kao što je evidentno iz svih dostavljenih informacija i dokumentacije, ističe da ne postoji slučaj gdje Granolio d.d. nema pisani ugovor s dobavljačem kukuruza, već da se predmetni ugovor s dobavljačima sastoji od sklopa (dijelom) različitih dokumenata, ovisno o tome s kojim uvjetima kupoprodaje će dobavljač biti suglasan. Tako, ako je dobavljač želio poslovati s Granoliom d.d. na temelju javno objavljenih uvjeta kao inicijalno ponuđenih bitnih uvjeta buduće kupoprodaje kukuruza, ugovorne strane će tek sklapanjem obostrano potpisanih daljnjih dokumenata, i to posebice obračuna kvalitete i vlasničkog lista, utvrditi i sklopiti konkretni ugovor o kupoprodaji kukuruza (koji se dakako može pozivati na javno objavljene uvjete, kao i cjenik usluga Granolija d.d., utvrđujući suglasnost oko svih elemenata kupoprodaje).

Prijedlogom preuzimanja obveza stranka je istaknula da se na njegove odnose kupoprodaje s dobavljačima kukuruza primjenjuju odredbe ZNTP-a o pisanom ugovoru (članak 5. stavak 1. ZNTP-a), a ne odredbe o izuzeću od ugovaranja između dobavljača i kupca (članak 6. stavak 1. ZNTP-a), na koje se Granolio d.d. dakako ni ne poziva, niti mu se može imputirati da se poziva.

Naime, stranka smatra da nisu zadovoljeni kumulativni uvjeti potrebni za primjenu članka 6. ZNTP-a, posebice stoga što:

1. ponude otkupa kukuruza roda 2023. nisu predstavljale opće uvjete poslovanja (već samo dio inicijalnih glavnih uvjeta buduće eventualne kupoprodaje kukuruza);
2. Granolio d.d. nije ponudio niti namjeravao ponuditi te ponude dobavljačima kao jedine uvjete pod kojima bi se izvršila kupoprodaja kukuruza (već se kupoprodaja sa svim uvjetima utvrđuje tek pisanim ugovorom u obliku obračuna kvalitete),
3. dobavljači nisu traženi biti suglasni niti se može reći da su oni bili suglasni da neće biti pisanog ugovora, a u smjeru primjene članka 6. stavka 1. ZNTP-a (već po ponudi otkupa oni tek nude svoj kukuruz Granoliju d.d. dovozom na piste, koji se pregledava i tek ako se strane slože o uvjetima kupoprodaje, potpisuju ugovor kao temelj kupoprodaje), te
4. Granolio d.d. i dobavljači nesporno kupoprodaju zaključuju tek sklapanjem ugovora, tj. supotpisom (pisanog) dvostranog dokumenta (obračuna kvalitete), slijedom čega je bespredmetno, tj. nije uopće podložno analizi u smislu članka 6. ZNTP-a, je li kupac od pojedinog dobavljača kupovao putem otkupnog bloka ili je dobavljač izdao račun.

Nastavno na obrazloženo, Granolio d.d. smatra da svakako nema osnove za primjenu članka 6. ZNTP-a pa se tako ne može utvrditi povreda za koju je navedena indicija u točki II.II. obavijesti od 22. studenoga 2024.

AZTN se zahtjevima od 31. ožujka 2025. obratio dobavljačima [...], [...] i [...], s pitanjima o načinu na koji je Granolio d.d. od njih otkupljivao merkantilni kukuruz rod 2023., o tome u kojem trenutku i potpisom kojeg dokumenta/ kojih dokumenata je došlo do kupoprodaje i prijenosa vlasništva merkantilnog kukuruza rod 2023. na Granolio d.d. te je li korištena usluga skladištenja.

[...] se 8. travnja 2025. očitovao da je kukuruz dovozio u silose u [...], a obavijest o otkupnoj cijeni je bila izvješena prema količini vlage. Nije koristio uslugu skladištenja kukuruza. Dostavio je obračun kvalitete, vlasnički list i otkupni blok koje je dostavila i stranka uz podnesak od 2. svibnja 2024.

[...] se 28. travnja 2025. očitovala da skuplja kukuruz u godini kada je moguća žetva i onda ga odnosi na piste Granolija d.d. u [...]/[...] da se tamo osuši i skladišti, dok se ne odradi otkup. Cjenik usluga i uvjete otkupa saznaje tijekom godine u komunikaciji s njegovim predstavnicima, a oni taj cjenik i uvjete i objave. Za 2023. objava je bila 4. rujna 2023. i tada svi dobavljači znaju za uvjete. Kupoprodaja kukuruza i prijenos vlasništva događa se kad potpišu obračun kvalitete, jer tada se potvrde svi uvjeti. Nadalje je navela da je kukuruz skladištila od kad je dovezen na odvagu pa do otkupa. Odvaga je bila 20. rujna 2023., a otkup po obračunu, dakle 30. listopada 2023. te pri tome nije ništa platila za skladištenje jer Granolio d.d. ne naplaćuje ako mu se taj kukuruz proda. Dostavila je obračun kvalitete i vlasnički list koje je dostavila i stranka uz podnesak od 2. svibnja 2024.

[...] se 21. svibnja 2025. očitovao da Granolio d.d. svake godine nudi otkup kukuruza, a u 2023. je također nudio otkup i to po cijenama koje se finaliziraju obično tijekom rujna. Objavili su tako cijene za otkup 4. rujna 2023. kada su i objavili cjenik usluga. Na taj je način bio upoznat koje su konačne cijene. Pojašnjava kako doveze kukuruz na skladištenje Granoliju d.d. nakon žetve, jer nema svoje skladište, i on tamo stoji dok se ne objave cijene otkupa i dok se ne proda Granoliju d.d. Do prodaje dolazi kad se potpiše obračun kvalitete na kojem piše koliko je kukuruza dovezeno, koja je cijena te koji su ostali uvjeti. U 2023. to je bilo 27. listopada. Očituje se kako je skladištio kukuruz kod Granolija d.d. sve do trenutka prodaje. Dovozio je kukuruz na piste u više navrata od 21. rujna do 11. listopada 2023. Nije platio skladištenje jer Granolio d.d. kupuje taj kukuruz i onda nema praksu tražiti da se plati skladište. Dostavio je obračun kvalitete i vlasnički list koje je dostavila i stranka uz podnesak od 2. svibnja 2024.

S obzirom na suglasna očitovanja i pojašnjenja stranke i dobavljača i dostavljenu (istu) dokumentaciju u ovom upravnom postupku, AZTN utvrđuje da je Granolio d.d. sa svim svojim dobavljačima merkantilnog kukuruza roda 2023. poslovao temeljem ugovora o kupoprodaji, uz primjenu članka 5. ZNTP-a, a na način kako je ranije izložio u točki 5. i 5.1. obrazloženja rješenja.

Stoga su na taj način otklonjene indicije koje su upućivale na to da je Granolio d.d. s dobavljačima od kojih je otkupljivao merkantilni kukuruz roda 2023. na osnovi računa dobavljača, isključivo temeljem nekih od javno objavljenih uvjeta kupca, moguće poslovao bez ugovora sklopljenih u pisanom obliku, odnosno bez šest osobito bitnih ugovornih odredbi propisanih ZNTP-om, što je upućivalo na moguće nametanje nepoštenih trgovačkih praksi iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkama 1. do 6. istoga Zakona.

6. Visina novčane kazne

Po okončanju usmene rasprave iz članka 19. stavka 3. ZNTP-a, AZTN će u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. Zakona, u skladu s odredbom članka 19. stavka 6. ZNTP-a, a na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, odlučiti o tome je li povrijeđen Zakon te će ako utvrdi povredu, odlučiti i o postojanju uvjeta za izricanje novčane kazne, odrediti njezinu visinu, kao i rokove i način njezina izvršenja.

Novčanim kaznama koje AZTN utvrđuje i izriče u smislu Zakona cilj je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, kažnjavanje počinitelja povreda te odvraćanje počinitelja i drugih osoba od povreda Zakona (članak 23. ZNTP-a).

Opisane povrede okvalificirane su odredbama članka 24. ZNTP-a kao teške povrede ZNTP-a.

U tom smislu, na temelju odredbe članka 24. stavka 2. točke 1. ZNTP-a za poslovanje na temelju ugovora koji nije sastavljen u skladu s odredbama članka 5. stavkom 1. točkama 3. i 4. Zakona, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a (točke 5.1. i 5.2. rješenja) te na temelju odredbe članka 24. stavka 2. točke 6. ZNTP-a za izvršavanje plaćanja dobavljačima u rokovima duljim od 60 dana za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode koji se ne smatraju pokvarljivima, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, u vezi s člankom 11. stavkom 1. točkom 1. b) ZNTP-a (točka 5.3. rješenja), moguće je izreći novčanu kaznu za pravnu osobu koja je kupac do najviše 464.520,00 eura.

Na temelju odredbi članka 27. stavka 1. ZNTP-a, pri utvrđivanju i izricanju novčane kazne, AZTN uzima u obzir težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljače. Utvrđeni iznos novčane kazne se smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i/ili otegotnim okolnostima.

Pritom, olakotnim okolnostima se osobito smatraju dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja prije pokretanja postupka, dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja najkasnije u roku od tri mjeseca od dana pokretanja postupka, kratko trajanje povrede, ali ne dulje od godine dana, dobra suradnja s AZTN-om tijekom vođenja postupka i utvrđenje da zabranjena nepoštena trgovačka praksa koja, iako ugovorena, nije još primijenjena u poslovnom odnosu između kupca i dobavljača (članak 27. stavak 2. ZNTP-a).

Stranka je u pisanoj obrani istaknula olakotne okolnosti odnosno okolnosti za sniženje novčane kazne ako AZTN ipak donese odluku o povredi, a bez priznavanja odgovornosti za povredu, kako slijedi:

- Protupravno postupanje prekinuto je prije pokretanja postupka u smislu ZNTP-a.

Granolio d.d. ističe da je već sa ponudom za otkup kukuruza u silosu PJ Prerada žitarica ([...]) od 4. listopada 2023. (dakle ubrzo nakon objave ponuda za otkup na ostalim lokacijama) izričito naveo u ponudi rok plaćanja za otkup na toj lokaciji. Ovaj dokument je dostavljen AZTN-u uz očitovanje Granolija d.d. od 15. veljače 2024. Uvidom u dostavljeni dokument, AZTN je utvrdio da je ustvari riječ o Obavijesti o uvjetima otkupa od 2. listopada 2023. Zatim, ističe da je već za svrhe otkupa kukuruza u 2024. (dakle u prvoj idućoj sezoni nakon sezone 2023. kod koje je AZTN utvrdio nedostatak ugovorne odredbe) Granolio d.d. primijenio Ponudu za otkup kukuruza merkantilnog rod 2024., u kojoj stoji izričita odredba o roku plaćanja kukuruza ([...] dana od dana zaprimljenog ovjerenog obračuna kvalitete i fakture kooperanta). Dobavljači koji su Granoliju d.d. prodali kukuruz roda 2024. temeljem ugovornog sklopa Ponude za otkup i obračuna kvalitete (te eventualno vlasničkog lista), ugovorili su ovu odredbu putem odredbe o

suglasnosti na uvjete otkupa Granolija d.d., koja odredba je uključena u obračune kvalitete potpisane po dobavljačima. U Prilogu 1 pisane obrane stranka dostavlja preslike: a) predmetne Ponude za otkup od 20. kolovoza 2024. (šest otkupnih mjesta) odnosno Ponude za otkup od 9. rujna 2024. (PJ Prerada žitarica) i b) potpisanih obračuna kvalitete te ostale dijelove ugovorne dokumentacije za ukupno [...] dobavljača koji su na ovaj način prodali Granoliju d.d. kukuruz roda 2024., a između 95 dobavljača iz točke 5.1. Obavijesti od 26. svibnja 2026. Kao što je višestruko istaknuto ranije u ovom postupku, napominje da se slijedom prirodnih uvjetovanosti otkup kukuruza vrši i može vršiti samo jednom svake sezone, tijekom jesenskih mjeseci, slijedom čega Granolio d.d. nije niti mogao prekinuti protupravno postupanje ranije nego što je nastupio otkup kukuruza roda 2024., prilikom kojeg je primijenio dopunjenu ugovornu dokumentaciju, kao gore obrazloženo. Nadalje, Granolio d.d. je i u idućoj sezoni otkupa u 2025. (a posljednjoj do dana ove pisane obrane) nastavio primjenjivati ugovornu dokumentaciju u kojoj je sadržana odredba o roku plaćanja. Pritom, za otkupe u ovoj sezoni odredba o roku plaćanja je pored odredbe u Ponudi za otkup za 2025. godinu dodatno unesena i u obračune kvalitete koje su dobavljači potpisali (i koji utvrđuju kupoprodajni ugovor između stranaka). Dakle, dobavljači koji su Granoliju d.d. prodali kukuruz roda 2025. temeljem ugovornog sklopa Ponude za otkup i obračuna kvalitete (te eventualno vlasničkog lista), ugovorili su ovu odredbu prvenstveno putem potpisa obračuna kvalitete koji sadržava odredbu o roku plaćanja ([...] dana od dana zaprimljenog ovjerenog obračuna kvalitete i fakture kooperanta), a dodatno i odredbom o pristanku na uvjete Ponude za otkup. U Prilogu 2 pisane obrane stranka dostavlja preslike: a) predmetne Ponude za otkup od 18. rujna 2025. (pet otkupnih mjesta) odnosno Ponude za otkup od 29. rujna 2025. (PJ Prerada žitarica) i b) potpisanih obračuna kvalitete te ostale dijelove ugovorne dokumentacije za ukupno [...] dobavljača koji su na ovaj način prodali Granoliju d.d. kukuruz roda 2025., a između 95 dobavljača iz točke 5.1. Obavijesti od 26. svibnja 2026.

Nadalje, već za svrhe otkupa kukuruza u 2024. (dakle u prvoj idućoj sezoni nakon sezone 2023. kod koje je AZTN utvrdio nedostatak u ugovornoj odredbi), kod onih dobavljača između predmetnih pet dobavljača iz točke 5.2. Obavijesti od 26. svibnja 2026. koji su prodali kukuruz Granoliju d.d. u toj godini, primijenio je, ovisno o dogovoru s dobavljačem, a) individualne ugovore u kojima stoji izričita odredba o roku isporuke, ili b) Ponudu za otkup kukuruza merkantilnog rod 2024. koja zajedno s obračunom kvalitete i danom tog obračuna utvrđuje rok isporuke (kako je AZTN i inače utvrdio za ovaj ugovorni sklop kod Granolija d.d.). Tako, u Prilogu 3 pisane obrane stranka dostavlja a) za dobavljača [...] - osnovni ugovor o kupoprodaji kukuruza roda 2024. zajedno s obračunom kvalitete i ostalim dijelovima ugovorne dokumentacije, i b) za dobavljača [...] - Ponudu za otkup od 9. rujna 2024. (PJ Prerada žitarica) zajedno s obračunom kvalitete i ostalim dijelovima ugovorne dokumentacije. Napominje da u 2024. preostali dobavljači iz točke 5.2. Obavijesti od 26. svibnja 2026. nisu prodali kukuruz Granoliju d.d. ([...], [...] i [...]). Kao što je višestruko istaknuto ranije u ovom postupku, stranka napominje da se slijedom prirodnih uvjetovanosti otkup kukuruza vrši i može vršiti samo jednom svake sezone, tijekom jesenskih mjeseci, slijedom čega Granolio d.d. nije niti mogao prekinuti protupravno postupanje ranije nego što je nastupio otkup kukuruza roda 2024., prilikom kojeg je primijenio dopunjenu/drugačiju ugovornu dokumentaciju, kao gore obrazloženo. Nadalje, Granolio d.d. je i u idućoj sezoni otkupa u 2025. (a posljednjoj do dana dostave pisane obrane) nastavio primjenjivati ugovornu dokumentaciju u kojoj je sadržana odredba o roku isporuke, i to, ovisno o dogovoru s dobavljačem, a) individualne ugovore u kojima stoji izričita odredba o roku isporuke, ili b) Ponudu za otkup kukuruza merkantilnog rod 2025. koja zajedno s obračunom kvalitete i danom tog obračuna utvrđuje rok isporuke (s time da je u obračunu kvalitete dodatno unesena odredba da se roba smatra isporučenom na dan obračuna kvalitete. Tako, u Prilogu 4 pisane obrane dostavlja a) za dobavljača [...] - osnovni ugovor o kupoprodaji kukuruza roda 2025. zajedno s obračunom kvalitete i ostalim dijelovima ugovorne dokumentacije, i b) za dobavljača [...] - Ponudu za otkup od 29. rujna 2025. (PJ Prerada žitarica) zajedno s obračunom kvalitete i ostalim dijelovima ugovorne dokumentacije. Napominje da u 2025. godini preostali dobavljači iz točke 5.2. Obavijesti od 26. svibnja 2026. nisu prodali kukuruz Granoliju d.d. ([...], [...] i [...]).

U odnosu na dobavljače iz točke 5.3. Obavijesti od 26. svibnja 2026., stranka ističe da kao što je dokazano i utvrđeno i od strane AZTN-a, svi predmetni računi/otkupni blokovi plaćeni su u cijelosti prije pokretanja postupka obaviješću o pokretanju postupka od 22. studenoga 2024.

- Povreda je kratko trajala, kraće od godine dana.

Stranka navodi da je kod velike većine dobavljača iz točke 5.1. Obavijesti od 26. svibnja 2026. povreda trajala manje od mjesec dana, a samo kod nekoliko dobavljača da je trajala više od dva mjeseca. U odnosu na dobavljače iz točke 5.2. Obavijesti od 26. svibnja 2026., kod većine predmetnih dobavljača povreda da je trajala manje od tri mjeseca. I kod većine predmetnih dobavljača iz točke 5.3. Obavijesti od 26. svibnja 2026. povreda da je trajala manje od četiri mjeseca.

- Opseg povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedice povrede za dobavljača i javni interes su neznatni.

Prvenstveno, stranka ističe da nijedan dobavljač čije očitovanje je traženo od AZTN-a nije isticao ikakav problem, spor ili prigovor na sadržaj ugovorne dokumentacije s Granoliom d.d., pa tako niti na pitanje odredbe o roku plaćanja i odredbe o roku isporuke, kao ni u odnosu na rokove plaćanja Granolija d.d. Ovo dakako da odgovara i iskustvu Granolija d.d. koji u praksi nije imao prigovore dobavljača na sadržaj ugovorne dokumentacije te nije bilo nikakvih sporova o tom pitanju. Štoviše, dobavljači su često već dugogodišnji partneri Granolija d.d. (što da je razvidno iz dokumentacije za otkup u 2023., 2024. i 2025. koja je ranije ili ovom pisanom obranom dostavljena AZTN-u) te se taj otkup kontinuirano vrši uredno i na zadovoljstvo i korist obiju strana. Ove činjenice da podupiru zaključak da dobavljači ne smatraju da im je ijedan element iz ZNTP-a o sadržaju ugovora bio netransparentan ili sporan, pa tako niti sporazum o roku plaćanja i o roku isporuke, te rokovi plaćanja, niti da su ikako oštećeni u tom smislu (a što da proizlazi i iz izjava dobavljača danih tijekom upravnog postupka).

Nadalje, stranka navodi da je povreda iz točke 5.2. Obavijesti od 26. svibnja 2026. utvrđena u odnosu na samo pet dobavljača Granolija d.d., što je samo vrlo mali dio (oko [...]%) od [...] dobavljača čiji su ugovori s Granoliom d.d. pregledani od strane AZTN-a.

U odnosu na dobavljače iz točke 5.3. Obavijesti od 26. svibnja 2026. ističe da je povreda utvrđena u odnosu na samo 12 dobavljača Granolija d.d., što je samo vrlo mali dio (oko [...]%) od [...] dobavljača čiji su ugovori s Granoliom d.d. pregledani od strane AZTN-a. Stranka također ističe da se kod većine predmetnih dobavljača za koje je preliminarno utvrđeno prekoračenje u roku plaćanja, ono odnosilo samo na jedan dio njihovih računa, dok su njihova potraživanja ipak dijelom podmirena u zakonskom roku. Nadalje navodi da je Granolio d.d. podmirio sve obveze prema predmetnih 12 dobavljača iz računa opisanih u Obavijesti od 26. svibnja 2026., svakako (znatno) prije pokretanja postupka u smislu ZNTP-a u ovom predmetu te da i inače još uvijek uredno surađuje s njima kada nude prodaju svog kukuruza (što da je razvidno iz dokumentacije za otkupe kukuruza u 2023., 2024. i 2025. dostavljene AZTN-u), podmiruje obveze prema njima i nema nikakvih sporova s njima.

Granolio d.d. također ističe da nije imao, da nema niti može imati ikakvu, a kamoli značajnu tržišnu snagu na predmetnom tržištu, pa je time njegov komercijalni položaj, utjecaj i mogućnost nametanja nepoštenih trgovačkih praksi sasvim ograničen. Stranka dostavlja godišnje izvješće o stanju poljoprivrede 2023. Ministarstva poljoprivrede RH, kao dokaz da opseg i utjecaj na tržište, dobavljače kao i javni interes bilo koje utvrđene povrede u ovom postupku od strane Granolija d.d. ne može biti ni najmanje značajan. Ističe da je iz dokumenta razvidno da je ukupna količina proizvedenog kukuruza roda 2023. u Hrvatskoj iznosila 1.991.265,00 tona, a da je prosječna cijena kukuruza iznosila 0,22 EUR/kg. Iz ovog da proizlazi

da je procijenjena vrijednost ukupnog otkupa kukuruza u 2023. godini bila 438.078.300,00 EUR. Sukladno podacima koje je Granolio d.d. dostavio AZTN-u (uz očitovanje od 24. prosinca 2024.) ukupna vrijednost otkupa kukuruza roda 2023. od strane Granolija d.d. bila je [...] EUR (bez PDV-a). Posljedično, da je razvidno da udjel Granolija d.d. na predmetnom tržištu (za predmetnu godinu 2023.) iznosi minornih [...]%.

- Granolio d.d. je dobro surađivao s AZTN-om tijekom vođenja postupka i uredno dostavljao sva tražena očitovanja i dokumente.
- Granolio d.d. nije postupao s namjerom ili nepažnjom u smjeru povrede ZNTP-a.
- Ne postoje otegotne okolnosti.

Prilikom odmjeravanja novčane kazne AZTN je uzeo u obzir olakotnu okolnost da je stranka tijekom cjelokupnog postupka ostvarivala dobru suradnju s AZTN-om, pravovremeno dostavljajući traženu dokumentaciju i pojašnjenja. Nadalje, AZTN je uzeo u obzir i kratko trajanje rješenjem utvrđenih povreda, koje nisu trajale dulje od godine dana te da je stranka prestala s povredama prije pokretanja upravnog postupka. AZTN pritom ističe kako dostavljenu dokumentaciju stranke u prilogu pisane obrane nije ocjenjivao s osnove usklađenosti s odredbama ZNTP-a.

AZTN naglašava kako subjektivni osjećaji dobavljača i ne prigovaranje ugovornim odredbama i njihovoj primjeni nisu u smislu ZNTP-a relevantni kod utvrđivanja postojanja olakotnih okolnosti. Kako je već ranije obrazloženo, pri utvrđivanju povrede ZNTP-a AZTN nije dužan ocjenjivati je li stranka postupala s namjerom ili nepažnjom, stoga stupanj krivnje također nije relevantan u smislu ZNTP-a kod utvrđivanja postojanja olakotnih okolnosti.

Otegotnim okolnostima smatraju se osobito ponavljanje istog ili drugog postupanja kojima se krše odredbe ZNTP-a nakon dostavljenog rješenja kojim je ranije utvrđena povreda Zakona i utvrđena i izrečena propisana novčana kazna, odbijanje suradnje s AZTN-om ili ometanje AZTN-a tijekom provedbe postupka i uloga poticatelja drugih na povredu ZNTP-a, odnosno sve radnje poduzete radi osiguranja sudjelovanja drugih u povredi, ne postupanje u skladu s rješenjem AZTN-a o prihvaćanju preuzimanja obveza u smislu članka 18. stavka 5. Zakona te onemogućavanje ili na bilo koji drugi način pružanje otpora provođenju nenajavljene kontrole (članak 27. stavak 3. ZNTP-a). Otegotne okolnosti AZTN nije utvrdio.

Nadalje, AZTN je prilikom odmjeravanja visine novčane kazne, razmatrao i jesu li ispunjeni uvjeti za dodatno smanjenje novčane kazne stranci u skladu s odredbom članka 27. stavaka 6. ZNTP-a. Međutim, kako se utvrđene povrede koje Zakon kvalificira kao teškima ne mogu smatrati neznatnima, AZTN nije našao uporište za dodatnim smanjenjem novčane kazne u skladu s navedenom zakonskom odredbom.

Naime, u odnosu na navode stranke prema kojima smatra da su opseg povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedice povrede za dobavljača i javni interes neznatni, AZTN ističe sljedeće. Prije svega, nije točna tvrdnja stranke da je AZTN u provedenom postupku pregledao ugovornu dokumentaciju sklopljenu sa svih [...] dobavljača kukuruza roda 2023. Naime, AZTN je zahtjevom za dostavu podataka od 1. veljače 2024. zatražio popis svih dobavljača, domaćih i inozemnih, od kojih Granolio d.d. otkupljuje kukuruz i to u razdoblju od dana prvog otkupa kukuruza roda 2023. do dana zaprimanja zahtjeva, nakon čega je stranka dostavila popis s traženim podacima dobavljača kukuruza u razdoblju od 1. kolovoza 2023. do 7. veljače 2024., uz navođenje podatka s kojim dobavljačima je stranka poslovala temeljem individualiziranih ugovora, a s kojima temeljem javno objavljenih uvjeta kupca. Od ukupno označenih [...] dobavljača s kojima je sklopljen poseban (individualni) ugovor, u odnosu na koji tip ugovora je kasnije utvrđena povreda, AZTN je zatražio i pregledao ugovornu dokumentaciju na uzorku od pet predmetnih dobavljača pa prema tome proizlazi da je povreda utvrđena u 100% pregledanih individualnih ugovora. Nadalje, u odnosu na povrede vezane uz rokove plaćanja,

također nisu pregledane analitičke kartice svih [...] dobavljača kukuruza, već je prvotno zatražena analitička kartica te financijska i otkupna dokumentacija na uzorku od 15 dobavljača. Nadalje je tijekom postupka na zahtjev AZTN-a Granolio d.d. dostavio financijsku dokumentaciju za dodatnih 11 dobavljača, za koje se iz ranije dostavljenih podataka također učinilo spornim da su plaćeni u ZNTP-om propisanim rokovima. U tom kontekstu je pregledana financijska dokumentacija od [...]% svih dobavljača te je u odnosu na njih 12 od 26 pregledanih (što iznosi 46%) ustanovljeno da je riječ o prekoračenju rokova plaćanja, što u svakom slučaju ne može predstavljati izniman i neznatan slučaj kašnjenja u podmirivanju novčanih obveza Granolija d.d. prema svojim dobavljačima. Nadalje, kod čak petorice dobavljača prekoračen je rok plaćanja za više od 100 dana, što predstavlja značajno prekoračenje rokova plaćanja.

Kako je većinom riječ o dobavljačima fizičkim osobama i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, tim više u odnosu na težinu, opseg povrede i javni interes AZTN je uzeo u obzir da je riječ o povredama koje mogu imati značajan utjecaj na dobavljače i njihovu financijsku stabilnost i likvidnost, ali i likvidnost ostalih sudionika u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, što rezultira i s kašnjenjem u podmirivanju poreznih davanja. Naime, rezultat utvrđenih povreda upravo je suprotan cilju i svrsi ZNTP-a, a to je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.

U odnosu na navode i dokazne prijedloge stranke kojima ukazuje da je udio i položaj Granolija d.d. na tržištu otkupa kukuruza u Hrvatskoj gotovo beznačajan pa da stoga nije imao, nema niti može imati ikakvu a kamoli značajnu tržišnu snagu na predmetnom tržištu, AZTN ističe da u predmetnom postupku nije bilo potrebno utvrditi položaj Granolija d.d. na domaćem tržištu otkupa kukuruza i njegovu tržišnu snagu te količinu i vrijednost otkupa kukuruza, već je temeljem članka 3. ZNTP-a bilo potrebno utvrditi da je Granolio d.d. kupac koji ima značajnu pregovaračku snagu u odnosu prema svojim dobavljačima kukuruza, a što je i utvrđeno u točki 1. obrazloženja rješenja.

7. Odluka Vijeća

7.1. Odluka Vijeća o utvrđivanju iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštene trgovačke prakse i trajanju takvog postupanja

Na temelju odredbi članka 19. stavaka 6. i 7. ZNTP-a, a u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. i članka 20. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, Vijeće je na svojoj 37/2026. sjednici, održanoj 21. listopada 2026., razmatralo cjelokupno utvrđeno činjenično stanje u ovom predmetu te je donijelo odluku da je kupac Granolio d.d. iskoristio značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u smislu ZNTP-a svojim dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na način kako je to opisano i navedeno u točki I. izreke ovoga rješenja.

U skladu s navedenim, odlučeno je kao u točki I. izreke ovoga rješenja, dok su odlučni razlozi za donošenje ovakve odluke Vijeća detaljno opisani pod točkom 5. obrazloženja ovoga rješenja.

7.2. Zabrana daljnjeg protupravnog postupanja

Cilj i svrha ZNTP-a su uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (članak 1. stavak 2. ZNTP-a. Sredstva za postizanje toga cilja i svrhe, u situacijama kada AZTN utvrdi iskorištavanje značajne pregovaračke snage kupca nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi njegovim dobavljačima u smislu članaka 4., 5. i 7. do 12. ZNTP-a, je između ostalih i zabrana daljnjih postupanja koja su u postupku utvrđena nepoštenima (članak 20. stavak 1. točka 1. ZNTP-a).

U tom smislu, AZTN je na temelju odluke Vijeća, a u skladu s odredbom članka 20. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, zabranio kupcu Granolio d.d. svako takvo daljnje postupanje, koje je u ovom postupku utvrdio da predstavlja povredu ZNTP-a. U skladu s navedenim, odlučeno je kao u točki II. izreke ovoga rješenja.

7.3. Odluka o visini novčane kazne

Vijeće je nakon provedenog postupka utvrđivanja uvjeta za izricanje novčane kazne u ovom postupku, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti utvrđene u tom postupku, prije svega težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljača, utvrdilo osnovni iznos novčane kazne u iznosu od 170.000,00 eura (stosedamdesettisućaeura).

Tako utvrđeni osnovni iznos novčane kazne smanjen je na temelju utvrđenih olakotnih okolnosti, kako je opisano u točki 6. obrazloženja ovoga rješenja, slijedom čega je Vijeće, u skladu s odredbama članka 24. stavka 2. točki 1. te članka 27. stavaka 1. i 2. ZNTP-a, donijelo odluku da se Granoliju d.d., izrekne novčana kazna u iznosu od 150.000,00 eura (stopedesettisućaeura).

Vijeće drži da će se ovakvom novčanom kaznom ostvariti cilj izricanja novčane kazne ne samo u odnosu na navedenog kupca, odnosno odvraćanje samog počinitelja, već i drugih kupaca, od povreda ZNTP-a te istodobno pridonijeti uspostavi, osiguranju i zaštiti poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (članak 23. ZNTP-a).

U skladu s iznesenim, odlučeno je kao u točki III. izreke ovoga rješenja.

7.4. Izvršenje novčane kazne

U skladu s odredbom članka 28. stavka 1. i stavka 2. ZNTP-a, novčana kazna uplaćuje se po izvršnosti ovoga rješenja ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos novčane kazne i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja.

Navedeni iznosi se uplaćuju u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model HR64, poziv na broj odobrenja: 6092-20833-OIB uplatitelja.

Valja također ukazati i da AZTN može odobriti plaćanje novčane kazne u obrocima, ako stranka podnese takav, razumno obrazloženi zahtjev AZTN-u s odgovarajućim dokazima, u smislu odredbe članka 28. stavka 3. ZNTP-a.

Nakon izvršene uplate obveznik uplate je dužan uplatnicu, kao dokaz o obavljenoj uplati novčane kazne, dostaviti AZTN-u žurno, s pozivom na broj UP/I 034-03/24-04/007.

Ako stranka u roku određenom u točki III. izreke ovog rješenja ne uplati novčanu kaznu, AZTN će o tome obavijestiti Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište stranke, radi naplate novčane kazne prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza. Novčane kazne koje na zahtjev AZTN-a prisilno naplaćuje Porezna uprava Ministarstva financija uplaćuju se izravno u korist državnog proračuna Republike Hrvatske (članak 28. stavak 4. ZNTP-a).

7.5. Objava rješenja

U skladu s odredbama članka 22. ZNTP-a, ovo rješenje će biti objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a, pri čemu će poslovne tajne sadržane u tom rješenju biti izuzete od javne objave kako je odlučeno u točki IV. izreke ovoga rješenja.

Odredbom članka 2. stavka 1. točke 14. ZNTP-a, poslovne tajne definirane su kao poslovne informacije određene u smislu propisa kojim se utvrđuju pravila o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti i općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja pa se slijedno tome primjenjuje Zakon o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti („Narodne novine", broj 30/2018.) i odredba članka 53. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine", br. 79/09., 80/13., 41/21. i 155/23.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovoga rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, u roku od 30 dana od primitka rješenja (članak 20. stavak 2. ZNTP-a).

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

REPUBLIKA HRVATSKA
1
ZAGREB
AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur.

Prilog: Tablica s popisom dobavljača i trajanjem povrede iz točke I. 1. izreke rješenja

Prilog: Tablica s popisom dobavljača i trajanjem povrede iz točke I. 1. izreke rješenja

RB	Dobavljač			Otkupno mjesto	Datum vlasničkog lista/obračuna kvalitete	Datum potpune isplate
	Naziv	OIB	Adresa			
1	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	31.1.2024
				[…]	26.10.2023	30.1.2024
2	[…]	[…]	[…]	[…]	27.10.2023	8.11.2023
3	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	21.12.2023
4	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
5	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	13.12.2023
6	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	17.11.2023
7	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	24.11.2023
8	[…]	[…]	[…]	[…]	14.10.2023	20.12.2023
9	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	22.11.2023
10	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	24.11.2023
11	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
12	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	17.11.2023
13	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
14	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	4.12.2023
15	[…]	[…]	[…]	[…]	25.10.2023	13.11.2023
16	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	22.11.2023
17	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	13.12.2023
18	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
19	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
20	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
21	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
22	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	17.1.2024
23	[…]	[…]	[…]	[…]	30.12.2023	30.1.2024
24	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	24.11.2023
25	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	31.10.2023
26	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	22.11.2023
27	[…]	[…]	[…]	[…]	23.10.2023	13.11.2023
28	[…]	[…]	[…]	[…]	25.10.2023	20.12.2023
29	[…]	[…]	[…]	[…]	25.10.2023	20.12.2023
30	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	21.12.2023
31	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
32	[…]	[…]	[…]	[…]	13.10.2023	20.11.2023
33	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	21.12.2023
34	[…]	[…]	[…]	[…]	23.10.2023	13.11.2023
35	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
36	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
37	[…]	[…]	[…]	[…]	27.10.2023	8.11.2023
38	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	23.1.2024

39	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	22.11.2023
40	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	23.1.2024
41	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	1.12.2023
42	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	29.11.2023
43	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	14.11.2023
44	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	31.10.2023
45	[…]	[…]	[…]	[…]	19.10.2023	31.10.2023
46	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	17.11.2023
47	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	22.11.2023
48	[…]	[…]	[…]	[…]	26.10.2023	22.11.2023
49	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	26.4.2024
50	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	29.11.2023
51	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	15.12.2023
52	[…]	[…]	[…]	[…]	5.10.2023	15.11.2023
53	[…]	[…]	[…]	[…]	23.10.2023	13.11.2023
54	[…]	[…]	[…]	[…]	26.10.2023	22.11.2023
55	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	24.11.2023
56	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	1.3.2024
57	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
58	[…]	[…]	[…]	[…]	27.10.2023	23.11.2023
59	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	22.11.2023
60	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	15.12.2023
61	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	21.12.2023
62	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	4.12.2023
63	[…]	[…]	[…]	[…]	27.10.2023	4.12.2023
64	[…]	[…]	[…]	[…]	10.10.2023	31.10.2023
65	[…]	[…]	[…]	[…]	27.10.2023	30.11.2023
66	[…]	[…]	[…]	[…]	26.10.2023	17.1.2024
67	[…]	[…]	[…]	[…]	25.10.2023	24.11.2023
68	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	6.9.2024
69	[…]	[…]	[…]	[…]	25.10.2023	29.4.2024
70	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	2.11.2023
71	[…]	[…]	[…]	[…]	26.10.2023	22.11.2023
72	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	31.10.2023
73	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	29.4.2024
74	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	21.11.2023
75	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	20.12.2023
76	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	9.8.2024
77	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
78	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	3.12.2023
79	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
80	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	21.12.2023
81	[…]	[…]	[…]	[…]	25.10.2023	24.11.2023
82	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	31.10.2023

83	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
84	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	29.11.2023
85	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	17.11.2023
86	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023
87	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	24.11.2023
88	[…]	[…]	[…]	[…]	26.10.2023	5.2.2024
89	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	29.1.2024
				[…]	30.12.2023	29.1.2024
90	[…]	[…]	[…]	[…]	31.10.2023	24.11.2023
91	[…]	[…]	[…]	[…]	28.11.2023	13.12.2023
92	[…]	[…]	[…]	[…]	30.10.2023	31.10.2023
93	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	31.10.2023
94	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	21.12.2023
95	[…]	[…]	[…]	[…]	24.10.2023	13.11.2023